

UCHWAŁA NR
RADY GMINY MIŃSK MAZOWIECKI

Z dnia 17 marca 2022r.

W sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii i Uzależnień Behawioralnych na terenie Gminy Mińsk Mazowiecki na lata 2022-2025

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021r. poz. 1372), art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119. ze zm.), art. 5 ust. 1 i art. 10 ust. 1, 2, 2a i 2b ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020r. poz. 2050 ze zm.) uchwala się, co następuje:

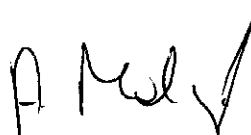
§ 1. Uchwala się Gminny program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii i Uzależnień Behawioralnych na terenie Gminy Mińsk Mazowiecki na lata 2022-2025, stanowiący załącznik nr 1 do uchwały.

§ 2. Na sfinansowanie zadań wynikających z Programów przeznacza się środki pochodzące z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w wysokości 480.000zł

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Mińsk Mazowiecki i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

§ 4. Traci moc uchwała nr XXXIII.295.2021 z dnia 18 listopada 2021 r. w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na terenie Gminy Mińsk Mazowiecki na rok 2022 oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Mińsk Mazowiecki na rok 2022 z dniem 31 marca 2022 r.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2022 roku.

UZASADNIENIE
do projektu uchwały Rady Gminy Mińsk Mazowiecki

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii i Uzależnień behawioralnych na terenie Gminy Mińsk Mazowiecki na lata 2022-2025

Ustawą z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r., poz. 2469), dokonano zmian dotyczących polityki państwa w zakresie szeroko rozumianej profilaktyki uzależnień. Uchwalany przez Radę Gminy Mińsk Mazowiecki program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania od substancji psychoaktywnych (względnie: przeciwdziałania narkomanii), zostały rozszerzone o kwestie przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym (zgodnie z nowym brzmieniem art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Dz. U. z 2022 r. poz. 24.218).

Uzależnieniem behawioralnym, inaczej czynnościowym, nazywana jest grupa objawów związanych z wielokrotnym, długotrwałym i utrwalonym powtarzaniem konkretnej czynności. Działanie takie ma na celu zredukowanie złego samopoczucia i wewnętrznego napięcia poprzez osiągnięcie uczucia przyjemności, zaspokojenia, radości czy nawet euforii przez osobę wykonującą daną czynność. Często są to zachowania akceptowane społecznie. Przykładami uzależnień behawioralnych są: hazard, uzależnienie od komputera (oraz gier komputerowych), fonoholizm (uzależnienie od telefonu komórkowego), zakupoholizm, ortoreksja (nadmierna koncentracja na zdrowym odżywianiu).

Uzależnianie od alkoholu, jak również uzależnianie od narkotyków bądź substancji psychoaktywnych, są z kolei uzależnieniami fizjologicznymi. Tego rodzaju uzależnienia są charakteryzowane jako nabyta silna potrzeba stałego zażywania określonych substancji, odczuwana jako szereg dolegliwości fizycznych.

Gminne Programy na lata 2022-2025 zostały opracowane zgodnie z obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie gminy.

W związku z powyższym podjęcie w/w uchwały należy uznać za zasadne.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH,
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
I UZALEŻNIENIOM BEHAWIORALNYM
GMINY MIŃSK MAZOWIECKI
NA LATA 2022-2025**

Mińsk Mazowiecki, 2022

Spis treści

Wprowadzenie.....	2
Podstawy prawne.....	5
Rozdział I – Diagnoza	6
Wstęp	6
Diagnoza – badanie dorosłych mieszkańców	6
Diagnoza – badanie dzieci i młodzieży	26
Diagnoza – sprzedawcy napojów alkoholowych.....	49
Wnioski i rekomendacje”	58
Rozdział II – Założenia i Adresaci Programu	67
Rozdział III – Realizatorzy Programu (posiadane zasoby)	68
Rozdział IV – Cele Programu	69
Rozdział V – Zadania Programu i sposoby ich realizacji.	71
Rozdział VI – Finansowanie Programu	77
Rozdział VII –Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mińsku Mazowieckim	78
Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	78
Zasady wynagradzania Członków Komisji	79
Rozdział VIII – Postanowienia końcowe	80

WPROWADZENIE

Ustawą z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r., poz. 2469), dokonano zmian dotyczących polityki państwa w zakresie szeroko rozumianej profilaktyki uzależnień. Dotychczas uchwalane przez gminy programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania od substancji psychoaktywnych (względnie: przeciwdziałania narkomanii), mogą być rozszerzone o kwestie przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym (zgodnie z nowym brzmieniem art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

Uzależnieniem behawioralnym, inaczej czynnościowym, nazywana jest grupa objawów związanych z wielokrotnym, długotrwałym i utrwalonym powtarzaniem konkretnej czynności. Działanie takie ma na celu zredukowanie złego samopoczucia i wewnętrznego napięcia poprzez osiągnięcie uczucia przyjemności, zaspokojenia, radości czy nawet euforii przez osobę wykonującą daną czynność. Często są to zachowania akceptowane społecznie. Przykładami uzależnień behawioralnych są: hazard, uzależnienie od komputera (oraz gier komputerowych), fonoholizm (uzależnienie od telefonu komórkowego), zakupoholizm, ortoreksja (nadmierna koncentracja na zdrowym odżywianiu).

Uzależnianie od alkoholu, jak również uzależnianie od narkotyków bądź substancji psychoaktywnych, są z kolei uzależnieniami fizjologicznymi. Tego rodzaju uzależnienia są charakteryzowane jako nabyta silna potrzeba stałego zażywania określonych substancji, odczuwana jako szereg dolegliwości fizycznych.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, samorząd gminny jest zobowiązany do prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. W szczególności zadania te obejmują:

1. zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych,
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży,

w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo--wychowawczych i socjoterapeutycznych.

4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
6. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

W kontekście nowego brzmienia art. 4¹ ust. 2, planując działania w ramach Gminnego Programu, należy jednocześnie uwzględniać zadania wskazane do realizacji przez Narodowy Program Zdrowia 2021-2025. Jednym z celów operacyjnych jest „Profilaktyka uzależnień” (Cel operacyjny nr 2), do którego przypisano następujące zadania:

1. Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień (uniwersalna, selektywna, wskazująca) realizowana zgodnie z wynikami badań naukowych (w tym epidemiologicznych) oraz dobrą praktyką w dziedzinie przeciwdziałania uzależnieniom;
2. Monitorowanie i badania problematyki związanej z sytuacją epidemiologiczną w zakresie używania wyrobów tytoniowych, w tym nowatorskich wyrobów tytoniowych i elektronicznych papierosów, używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP, spożywania alkoholu (z uwzględnieniem monitorowania poziomu i struktury spożycia oraz dostępności alkoholu);
3. Edukacja kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień;
4. Poszerzanie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego;
5. Poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin;
6. Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie;

7. Redukcja szkód, leczenie, rehabilitacja i reintegracja społeczna osób uzależnionych oraz ich bliskich.

Wobec wszystkich wymienionych zadań, jako jednego z realizatorów wymieniono jednostki samorządu terytorialnego.

Niniejszy Program określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z tychże uzależnień. Jest także dostosowany do specyfiki problemów występujących w gminie Mińsk Mazowiecki i uwzględnia lokalne możliwości realizacji pod względem prawnym, administracyjnym i ekonomicznym. Zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych na terenie gminy mają charakter długofalowy i stanowią kontynuację wcześniej podejmowanych działań, co w dużym stopniu warunkuje ich skuteczność. Należy nadmienić, iż niniejszy Program może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów dot. uzależnień, uchwałami Rady Gminy Mińsk Mazowiecki.

PODSTAWY PRAWNE

Podstawy prawne opracowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii oraz Uzależnieniom Behawioralnym w Gminie Mińsk Mazowiecki na lata 2022-2025

Ustawy:

1. z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
2. z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii;
3. z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
4. z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym;
5. z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej;
6. z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym;
7. z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

Programy krajowe:

1. Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025 (Rozporządzenie Rady Ministrów dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025);
2. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2022 (Uchwała nr 183 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2022).

Inne:

Uchwała Nr XXXV/311/2021 Rady Gminy Mińsk Mazowiecki z dnia 16 lutego 2021 r., w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Mińsk Mazowiecki na lata 2021-2027.

ROZDZIAŁ I – DIAGNOZA

Wstęp

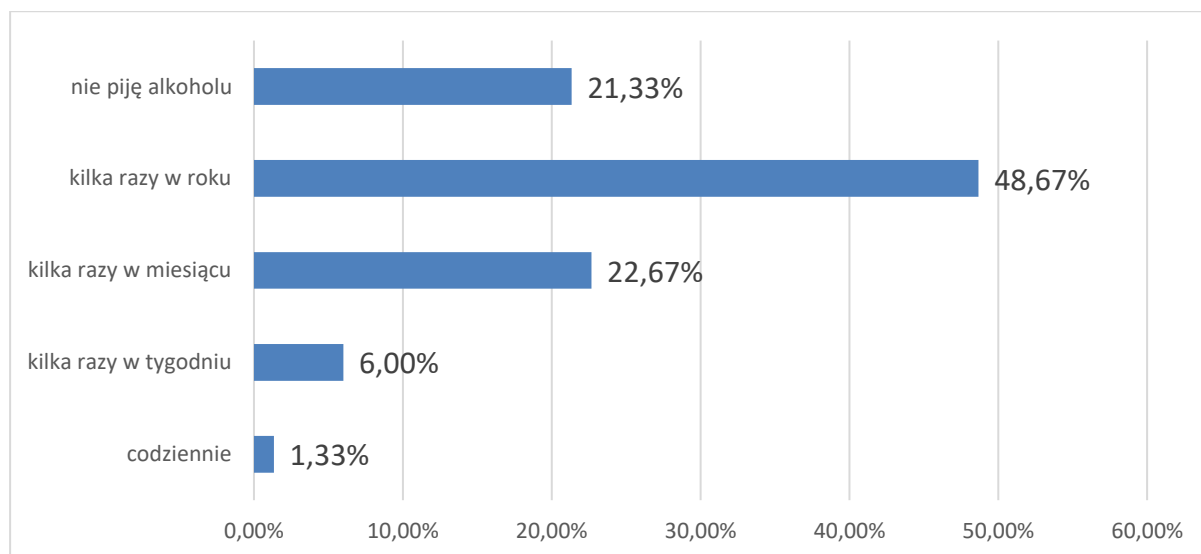
Konkretne działania profilaktyczne w zakresie uzależnień wymagają wiedzy o rozmiarach i charakterze zjawiska. Źródłem informacji dotyczących skali problemów alkoholowych i narkotykowych na terenie Gminy Mińsk Mazowiecki jest Diagnoza problemów społecznych na terenie Gminy oraz informacje z instytucji, których charakter działalności jest ściśle powiązany z problematyką uzależnień.

Wskazana Diagnoza została przeprowadzona w 2022 r., a w badaniu łącznie wzięło udział 599 osób, tj.: 150 mieszkańców, 439 uczniów z szkół podstawowych oraz 10 sprzedawców alkoholu). Badanie odnosiło się między innymi do następujących problemów: spożywanie alkoholu, zażywanie narkotyków, palenie papierosów, przemoc i uzależnienia behawioralne.

Diagnoza – badanie dorosłych mieszkańców

Na początku badań, ankietowanych poproszono o wskazanie, jak często spożywają alkohol. 6,00% sięga po niego kilka razy w tygodniu, 22,67% respondentów robi to kilka razy w miesiącu, z kolei 48,67% - kilka razy w roku. Abstynencję zadeklarowało 21,33% mieszkańców. Natomiast codziennie alkohol spożywa 1,33% ankietowanych.

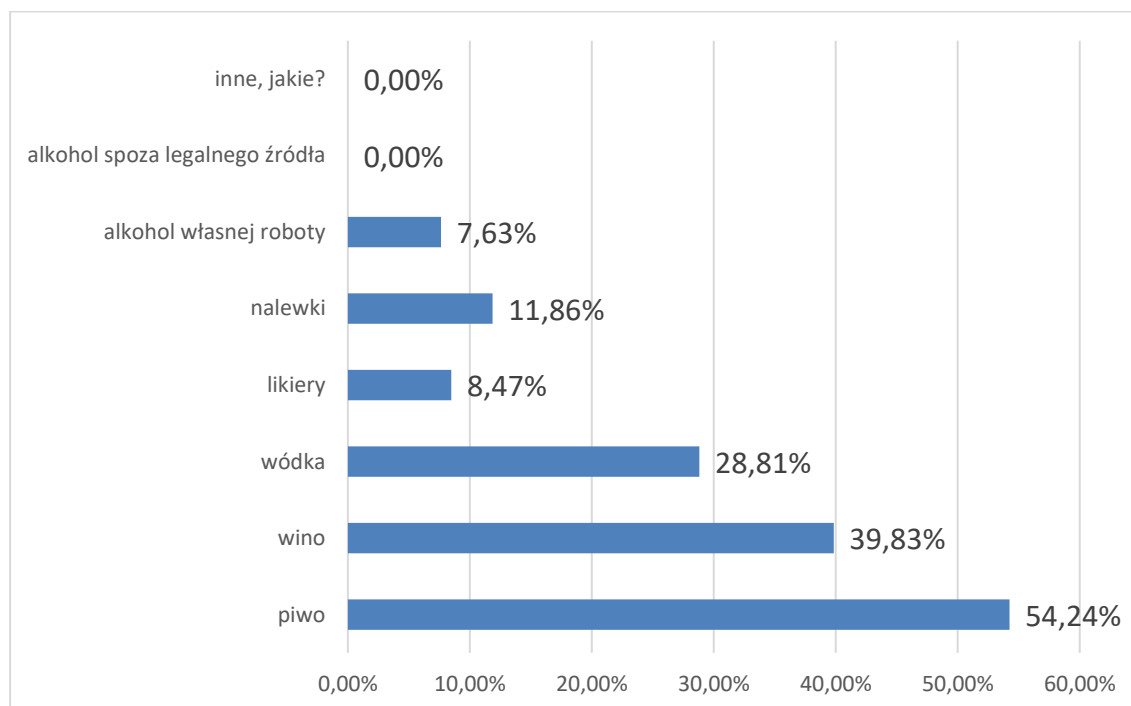
Jak często spożywa Pan/i alkohol?

Na kolejne pytania dotyczące spożywania alkoholu odpowiadały te osoby, które w poprzednim pytaniu zadeklarowały, iż spożywają alkohol.

Następne pytanie dotyczyło rodzaju alkoholu, który mieszkańcy gminy wypijają najczęściej. Większość ankietowanych wskazało na piwo (54,24%). Nieco mniej popularne w wyborze dorosłych mieszkańców gminy są: wino (39,83%), wódka (28,81%), nalewki (11,86%), likiery (8,47%) oraz alkohol własnej roboty (7,63%).

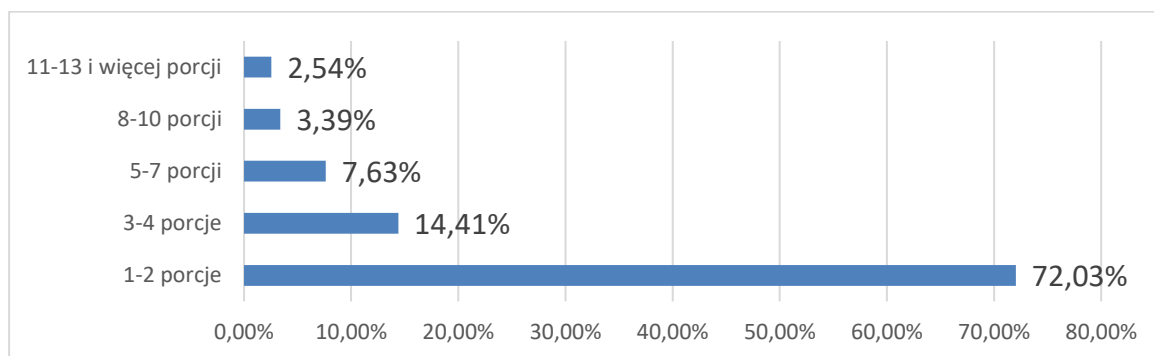
Jaki rodzaj alkoholu pije Pan/i najczęściej?

** Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Większość ankietowanych deklaruje, iż jednorazowo wypija 1 – 2 porcje alkoholu – taką odpowiedź wskazało 72,03% osób. 14,41% ankietowanych wypija jednorazowo 3 – 4 porcje, 7,63% osób wypija 5 – 7 porcji alkoholu w ciągu dnia, w którym go spożywa, 3,39% osób pije 8 – 10 porcji, a kolejne 2,54% badanych 11 – 13 i więcej porcji alkoholu.

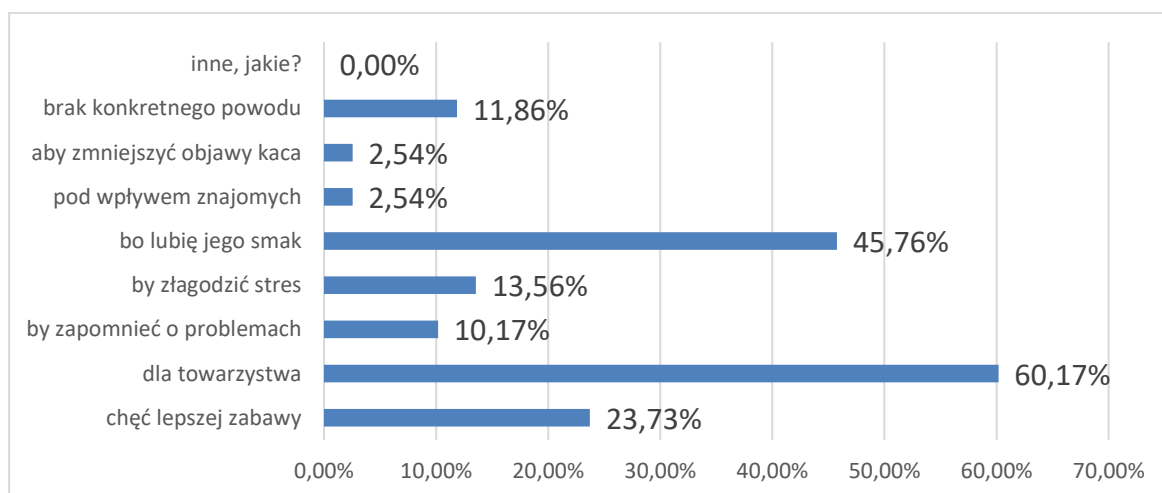
Ile porcji alkoholu wypija Pan/i w ciągu całego dnia, w którym Pan/i pije?

** Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

W kolejnym pytaniu, mieszkańcy zostali poproszeni o wskazanie przyczyn sięgania po napoje alkoholowe. Większość respondentów jako powód podaje picie dla towarzystwa (60,17%). Znaczny odsetek ankietowanych wskazał również: walory smakowe (45,76%), chęć lepszej zabawy (23,73%), chęć złagodzenia stresu (13,56%) oraz brak konkretnego powodu (11,86%). W dalszej kolejności badani wskazywali na przyczyny takie jak: chęć zapomnienia o problemach (10,17%), wpływ znajomych (2,54%) oraz aby zmniejszyć objawy kaca (2,54%).

Z jakich powodów sięga Pan/i po alkohol?

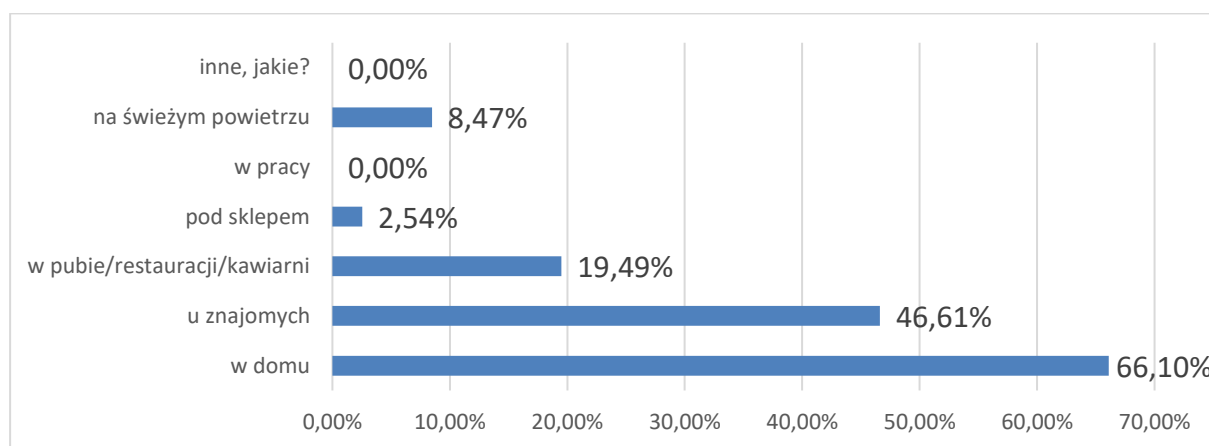

** Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Mieszkańcy spożywają alkohol głównie w domu (66,10%) oraz u znajomych (46,61%). Sytuacja ta może wynikać z faktu, że pandemia koronawirusa utrudnia wyjścia oraz spotkania.

W pubach/restauracjach lub kawiarniach alkohol spożywa 19,49% osób, na świeżym powietrzu pije 8,47% badanych, a pod sklepem – 2,54% osób. Żaden z respondentów nie wskazał, że spożywa alkohol w pracy.

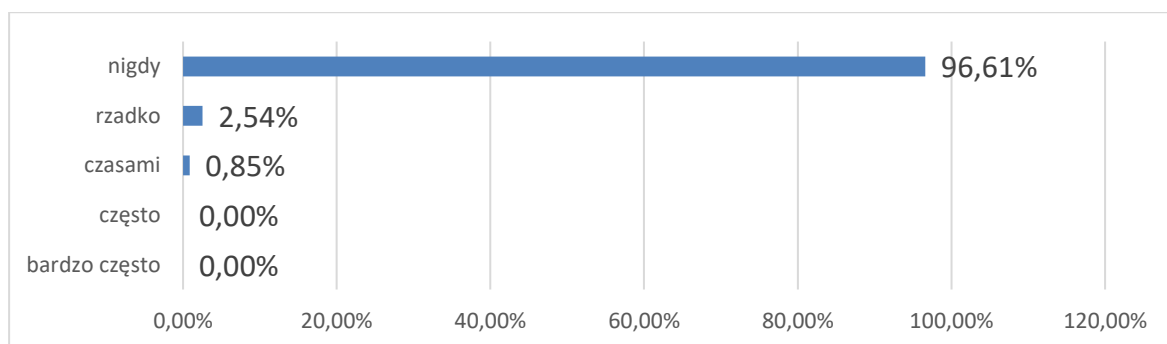
Gdzie najczęściej spożywa Pan/i alkohol?

** Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

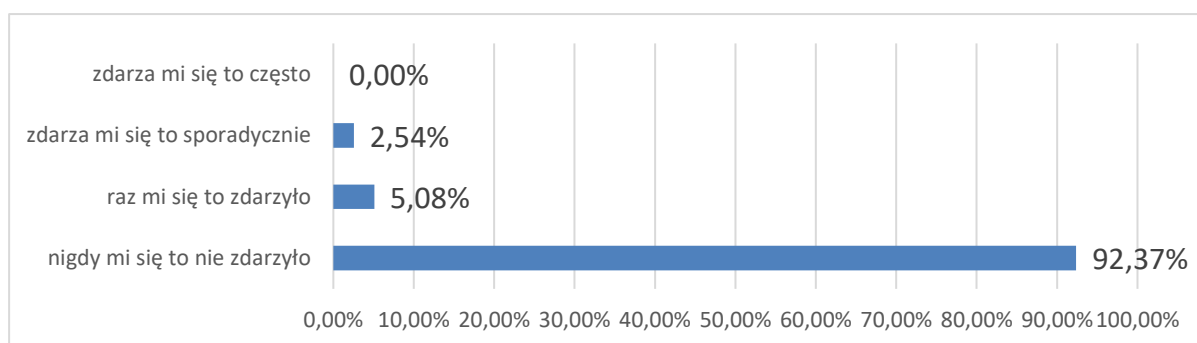
Następnie respondenci zostali poproszeni o udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy zdarzyło im się wykonywać obowiązki w pracy pod wpływem alkoholu. Pomimo, iż w poprzednim pytaniu, żaden z respondentów nie wskazał, iż najczęściej spożywa alkohol w pracy, to jednak niniejsze pytanie pokazało, że problem istnieje, ponieważ ankietowanym zdarzało się wykonywać obowiązki zawodowe znajdując się pod wpływem alkoholu. 2,54% badanych określiło, iż zdarzało się to u nich rzadko, z kolei 0,85% mieszkańców przyznało, że czasami pracuje znajdując się pod wpływem alkoholu.

Czy zdarzyło się Panu/i wykonywać obowiązki w pracy pod wpływem alkoholu?

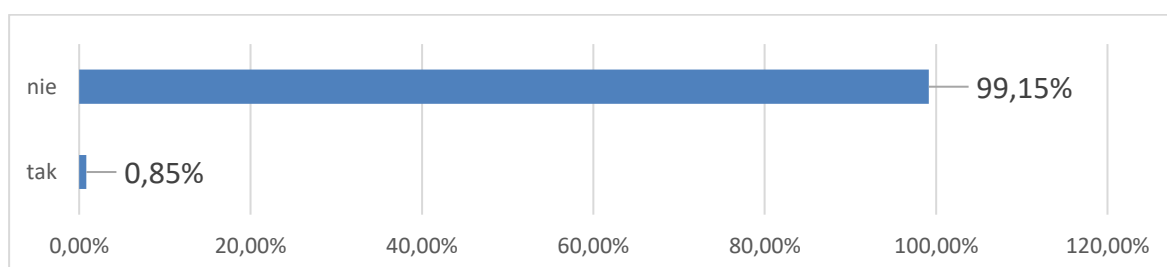
Większość respondentów nigdy nie kierowała pojazdem pod wpływem alkoholu (92,37%), warto jednak zwrócić uwagę na fakt, że 5,08% osób przyznało, iż wspomniana sytuacja zdarzyła się jednorazowo, a 2,54% respondentów wskazało, iż zdarza im się to sporadycznie.

Czy zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem pod wpływem alkoholu?

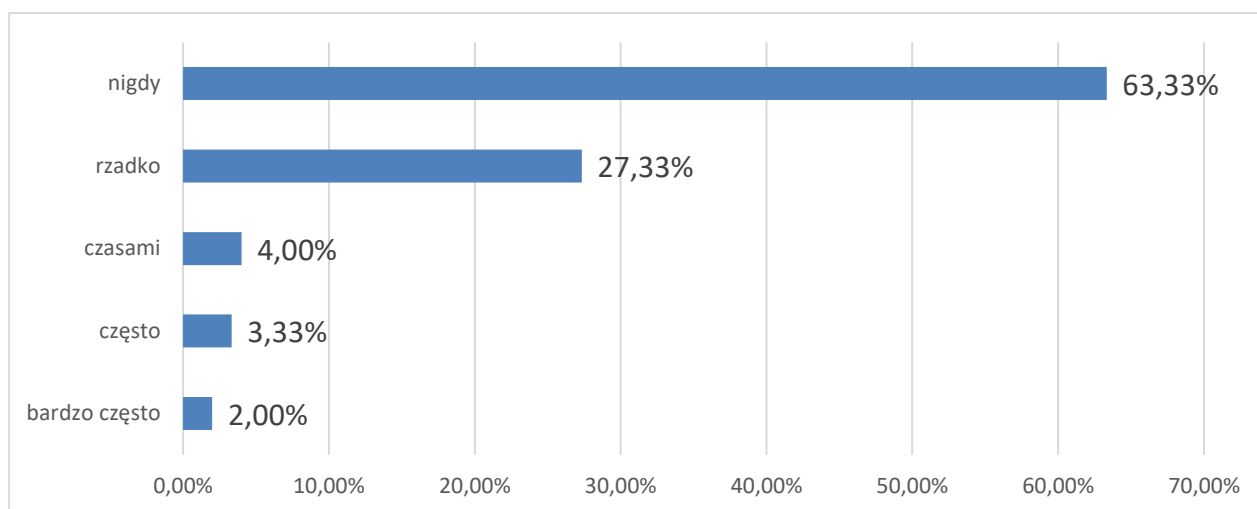
Natomiast jak wskazują respondenci, 0,85% ankietowanych zostało zatrzymanych za prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości.

Czy był Pan/i kiedykolwiek zatrzymany za prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości?

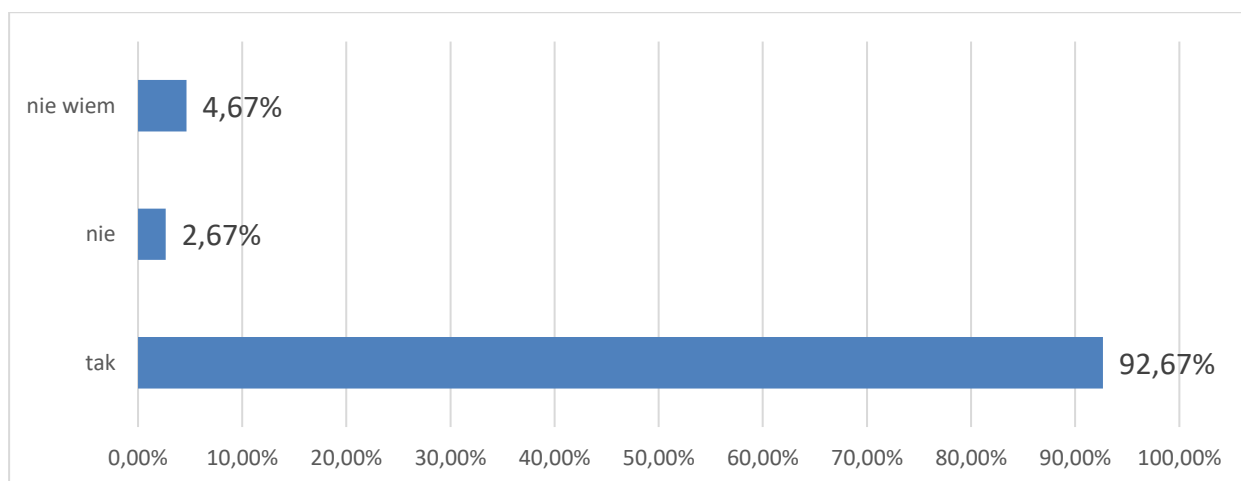
Warto zwrócić uwagę na to, że 36,67% mieszkańców było świadkiem sytuacji, w której ktoś prowadził pojazd pod wpływem alkoholu. W przypadku 27,33% miało to miejsce rzadko, 4,00% ankietowanych widziało taką sytuację czasami, 3,33% osób często, a 2,00% osób bardzo często. Dane te pokazują, że problem jazdy pod wpływem alkoholu występuje na terenie Gminy Mińsk Mazowiecki.

Czy zdarzyło się Panu/i być świadkiem sytuacji, w której ktoś prowadził pojazd pod wpływem alkoholu?

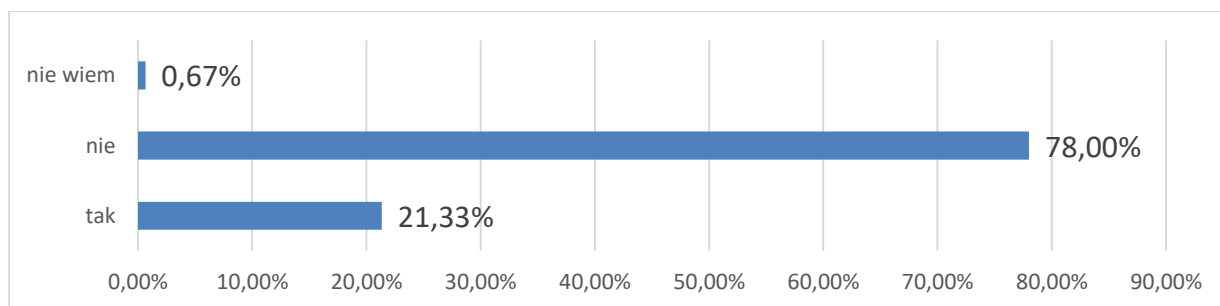
Na niniejsze pytanie odpowiadali wszyscy ankietowani biorący udział w badaniu. W celu sprawdzenia wiedzy mieszkańców Gminy Mińsk Mazowiecki na temat konsekwencji spożywania alkoholu, zostali oni poproszeni o odpowiedź na pytanie, czy picie napojów alkoholowych w ciąży ma wpływ na rozwój dziecka. Pozytywny jest fakt, że zdecydowana większość mieszkańców odpowiedziała twierdząco (92,67%). Jednak 2,67% mieszkańców uważa, że alkohol nie ma wpływu na rozwój dziecka, a kolejne 4,67% osób nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma wpływ na rozwój dziecka?

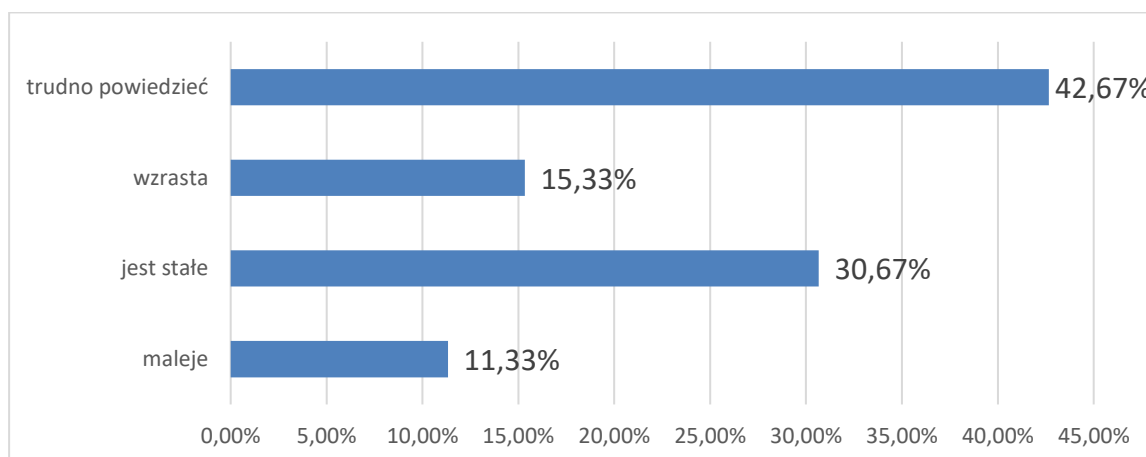
Respondenci mieli również określić, czy zauważyli kiedykolwiek na terenie ich miejscowości, kobiety w ciąży spożywające alkohol. 78,00% osób deklaruje, że nigdy nie było świadkiem takich sytuacji, a 0,67% ankietowanych nie umiało odpowiedzieć na to pytanie. Niepokojący jest fakt, że 21,33% mieszkańców przyznaje, iż widziało kobiety pijące napoje alkoholowe, co wskazywać może na występowanie na terenie gminy problemów w tym zakresie.

Czy widział/a Pan/i kobiety w ciąży spożywające alkohol na terenie Pana/i miejscowości?

Według 11,33% ankietowanych mieszkańców, spożycie alkoholu na przestrzeni kilku lat na terenie ich gminy maleje, a w opinii 30,67% jest stałe. Natomiast 15,33% ankietowanych uważa, iż spożywanie alkoholu przez mieszkańców wzrasta, a blisko połowa badanych nie potrafiła tego określić (42,67%).

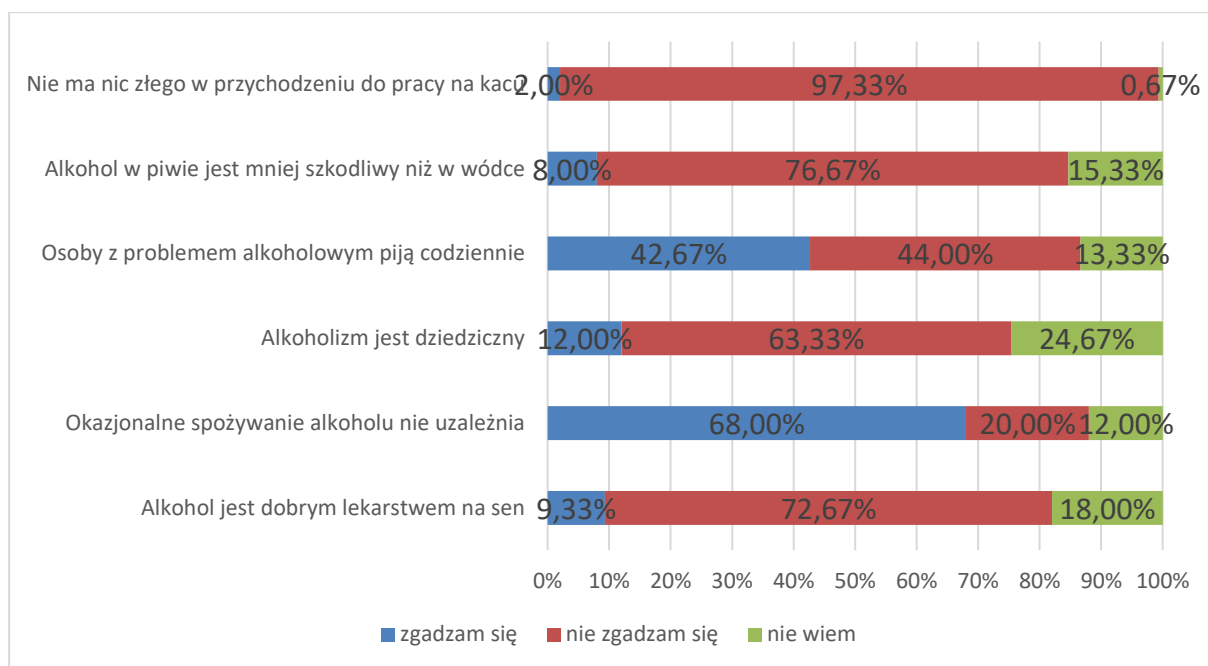
Proszę ocenić czy spożycie alkoholu na przestrzeni kilku lat w Pana/i miejscowości.

Na koniec niniejszego działu ankietowanych poproszono o ustosunkowanie się do sześciu stwierdzeń. To pytanie miało na celu sprawdzenie wiedzy respondentów dotyczącej konsekwencji sięgania po napoje alkoholowe. Z zebranego materiału badawczego wynika, iż 2,00% osób uważa, że **nie ma nic złego w przychodzeniu do pracy na kacu**, zaś 97,33% osób nie zgodziło się z tą opinią. Dla 8,00% ankietowanych **alkohol w piwie jest mniej szkodliwy niż ten w wódce**. Nie zgadza się z tym 76,67% osób. Blisko połowa respondentów twierdzi, że **osoby z problemem alkoholowym piją codziennie** (42,67%), a 44,00% ankietowanych nie zgadza się z tą opinią. Dodatkowo 12,00% badanych uważa, że **alkoholizm jest dziedziczny**, natomiast 63,33% uważa, że alkoholizm nie jest dziedziczny.

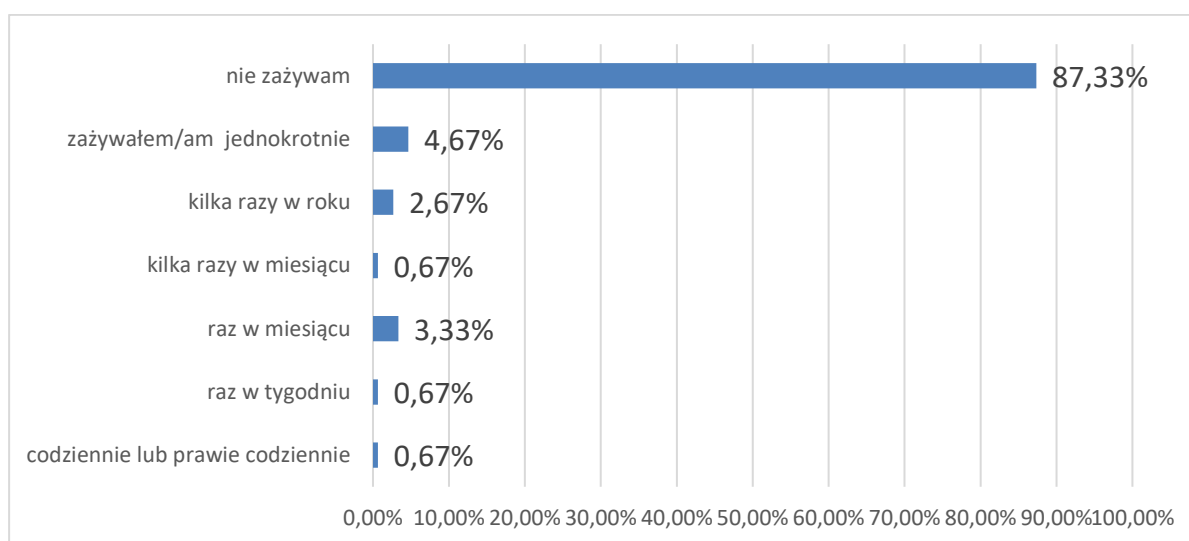
Warto zwrócić również uwagę na fakt, iż 68,00% ankietowanych sądzi, iż **okazjonalne picie alkoholu nie uzależnia**. Z tą opinią nie zgodziło się 20,00% osób. Ponad połowa respondentów sądzi, iż **alkohol nie jest dobrym lekarstwem na sen** (72,67%), a 9,33% osób nie zgadza się z tą opinią. Dane pokazują, iż mieszkańcy posiadają wiedzę na temat konsekwencji spożywania napojów alkoholowych, jednak część badanych zgadza się z stereotypami funkcjonującymi na temat alkoholu (np. iż alkohol jest dobrym lekarstwem na sen).

Proszę ocenić czy zgadza się Pan/i z poniższymi stwierdzeniami.

W celu sprawdzenia skali problemu w Gminie Mińsk Mazowiecki respondentom zadano pytanie o to, jak często zażywają tego typu substancje. 12,67% badanych zadeklarowało spożywanie środków psychoaktywnych, w tym 4,67% osób zażywało te substancje jednokrotnie, 2,67% osób sięga po nie kilka razy w roku, 0,67% badanych sięgało po nie kilka razy w miesiącu, 3,33% raz w miesiącu, a po 0,67% osób raz w tygodniu oraz codziennie lub prawie codziennie.

Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze)?

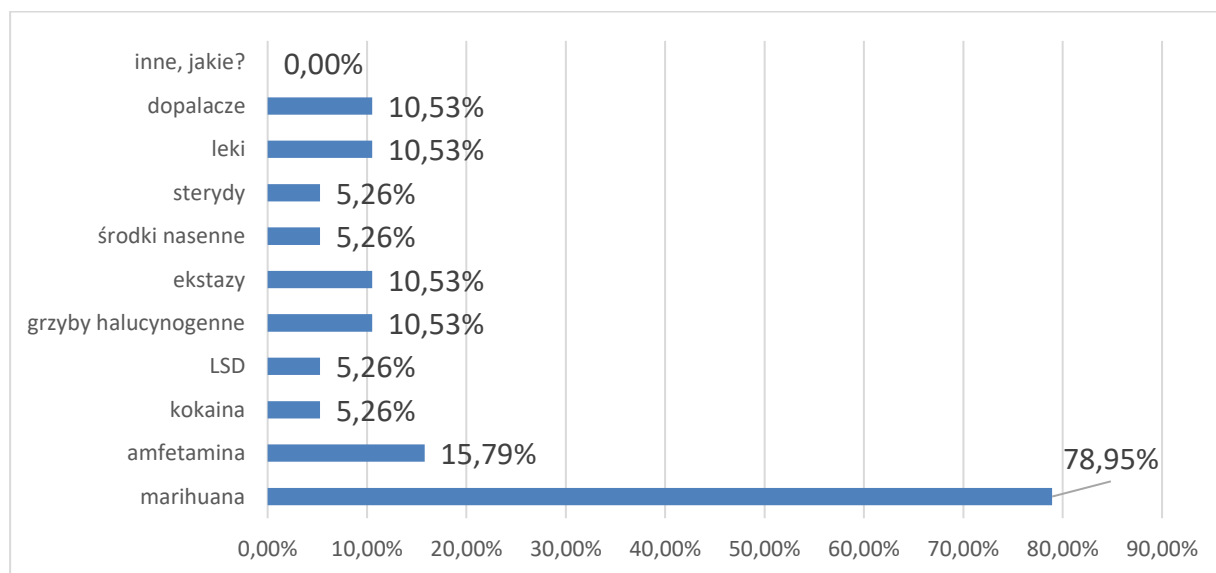

Na kolejne pytania dotyczące sięgania po substancje psychoaktywne odpowiadały te osoby, które w poprzednim pytaniu zadeklarowały, iż miały kiedykolwiek kontakt z narkotykami.

W celu pogłębienia wiedzy dotyczącej zażywania substancji psychoaktywnych przez mieszkańców, ankietowanych poproszono o wskazanie, jakie środki psychoaktywne stosowali. Z zebranego materiału badawczego wynika, iż największa część respondentów sięgała

po marihuanę (78,95%), ale także następujące substancje: amfetaminę (15,79%), dopalacze (10,53%), leki bez zalecenia lekarza (10,53%), ekstazy (10,53%), grzyby halucynogenne (10,53%), kokainę (5,26%), LSD (5,26%), środki nasenne (5,26%) oraz sterydy (5,26%).

Proszę zaznaczyć na poniższej liście, które substancje psychoaktywne stosował/a Pan/i?

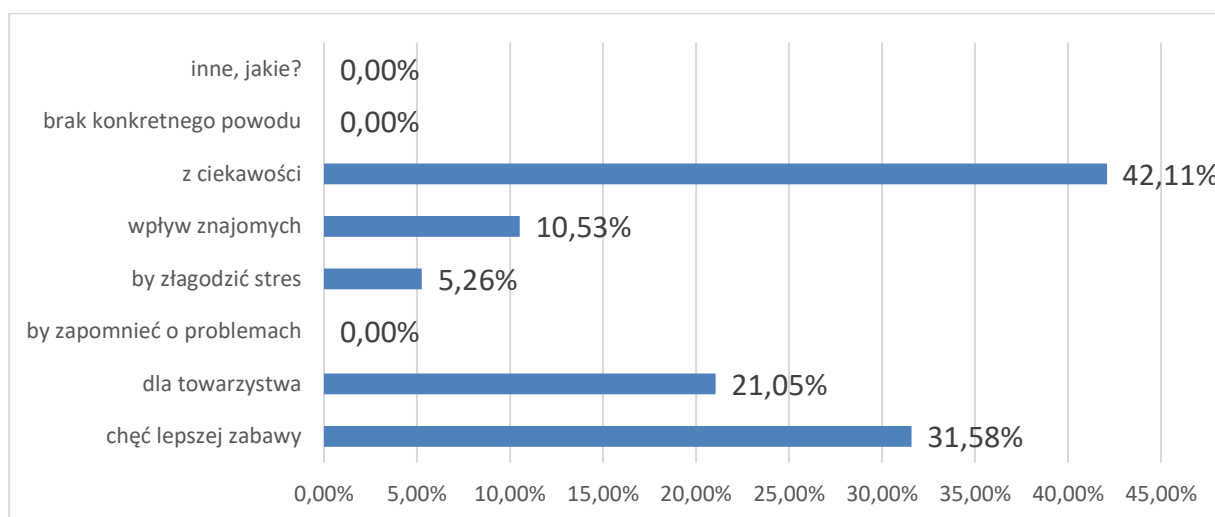

** Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Respondenci, którzy wcześniej zadeklarowali spożywanie substancji psychoaktywnych zostali poproszeni o określenie przyczyn sięgania po nie. Najczęściej ankietowani wskazywali

na: ciekawość (42,11%), chęć lepszej zabawy (31,58%), towarzystwo (21,05%), czy wpływ znajomych (10,53%) oraz chęć złagodzenia stresu (5,26%).

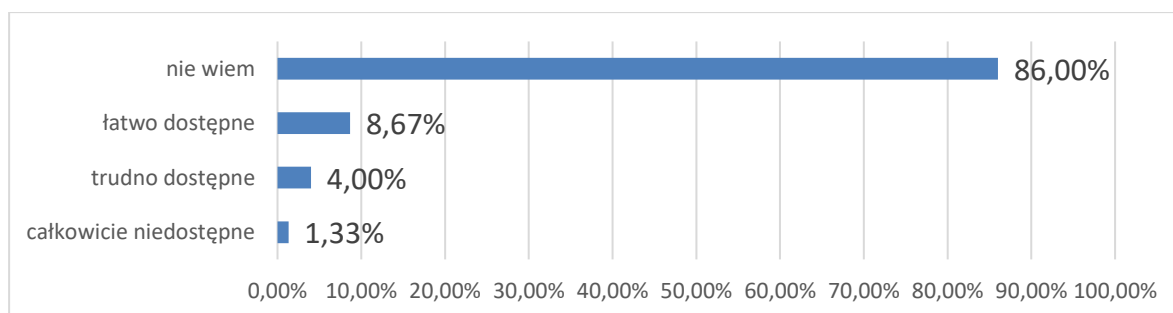
Z jakich powodów sięgnął/ęła Pan/i po wyżej wymienione substancje psychoaktywne?

** Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

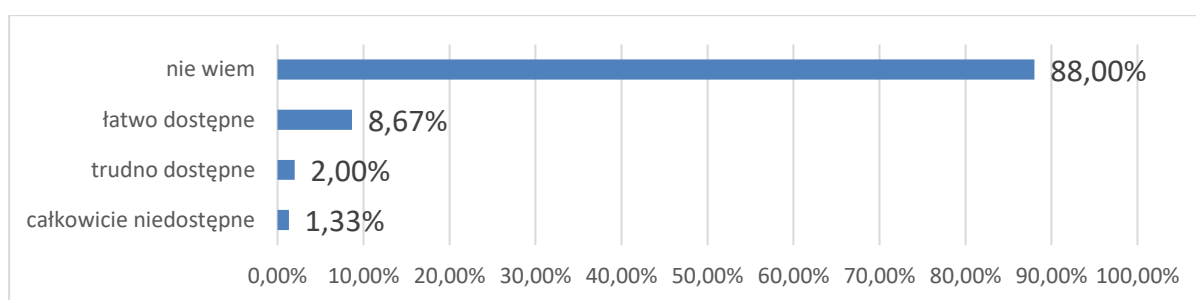
Celem diagnozy problemu narkotykowego w gminie, było również sprawdzenie dostępności środków psychoaktywnych w społeczności lokalnej. Wszystkich ankietowanych biorących udział w badaniu poproszono o ocenę możliwości pozyskania narkotyków na terenie ich miejscowości. Warto zwrócić uwagę na to, że zdaniem 8,67% mieszkańców takie substancje w obszarze miejsca ich zamieszkania, jest łatwo pozyskać. Większość badanych nie ma wiedzy na ten temat (86,00%), w opinii 1,33% są one całkowicie niedostępne, a według 4,00% osób są one trudno dostępne.

Jak ocenia Pan/ i możliwość pozyskania narkotyków na terenie Pana/i miejscowości?

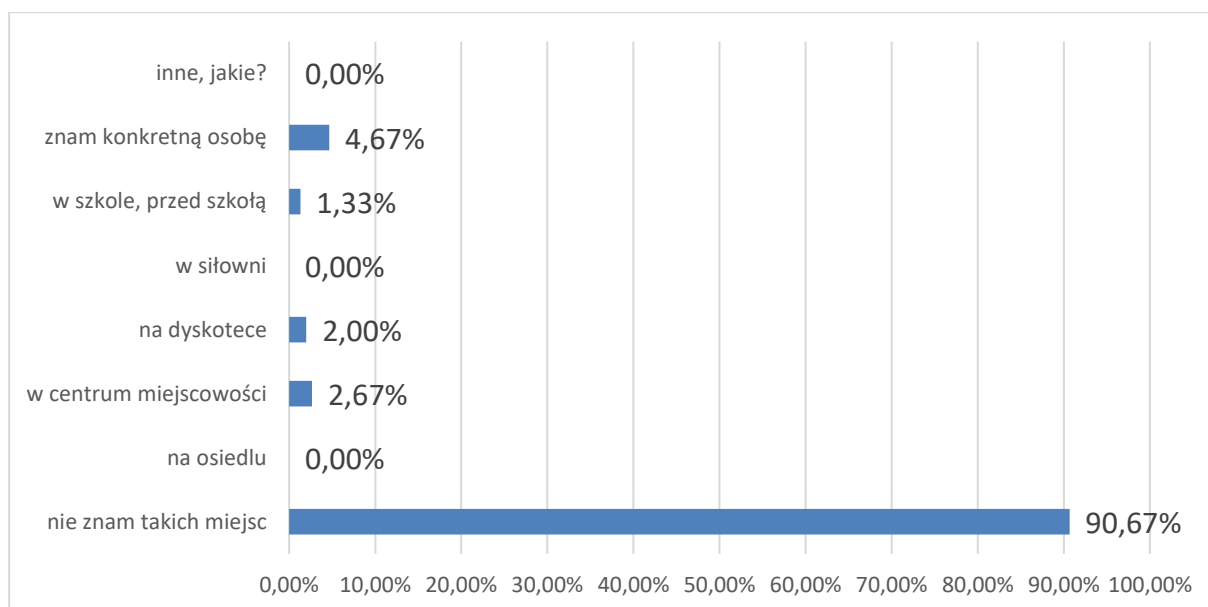
W kolejnym pytaniu ankietowanych poproszono również o ocenę możliwości pozyskania dopalaczy. Wyniki wskazują na to, że mieszkańcy mają nieco mniejszą wiedzę na temat dostępności dopalaczy niż narkotyków. 88,00% mieszkańców nie wie, jaka jest możliwość pozyskania takich substancji, 2,00% uważa, że są one trudno dostępne na terenie gminy, zdaniem 1,33% respondentów całkowicie niedostępne. Natomiast w opinii 8,67% mieszkańców dopalacze na terenie ich miejscowości łatwo jest pozyskać.

Jak ocenia Pan/i możliwość pozyskania dopalaczy na terenie Pana/i miejscowości?

Respondentom zostało również zadane pytanie o znajomość miejsc na terenie ich miejscowości, gdzie można pozyskać narkotyki lub dopalacze. Większość mieszkańców nie zna takich miejsc (90,67%), jednak 4,67% wskazało na znajomość konkretnej osoby. Zdaniem 2,67% osób można pozyskać je w centrum miejscowości, a także w okolicach szkół (1,33%) oraz na dyskotecę (2,00%).

Czy zna Pan/i miejsca w swojej miejscowości gdzie można zakupić narkotyki lub dopalacze?

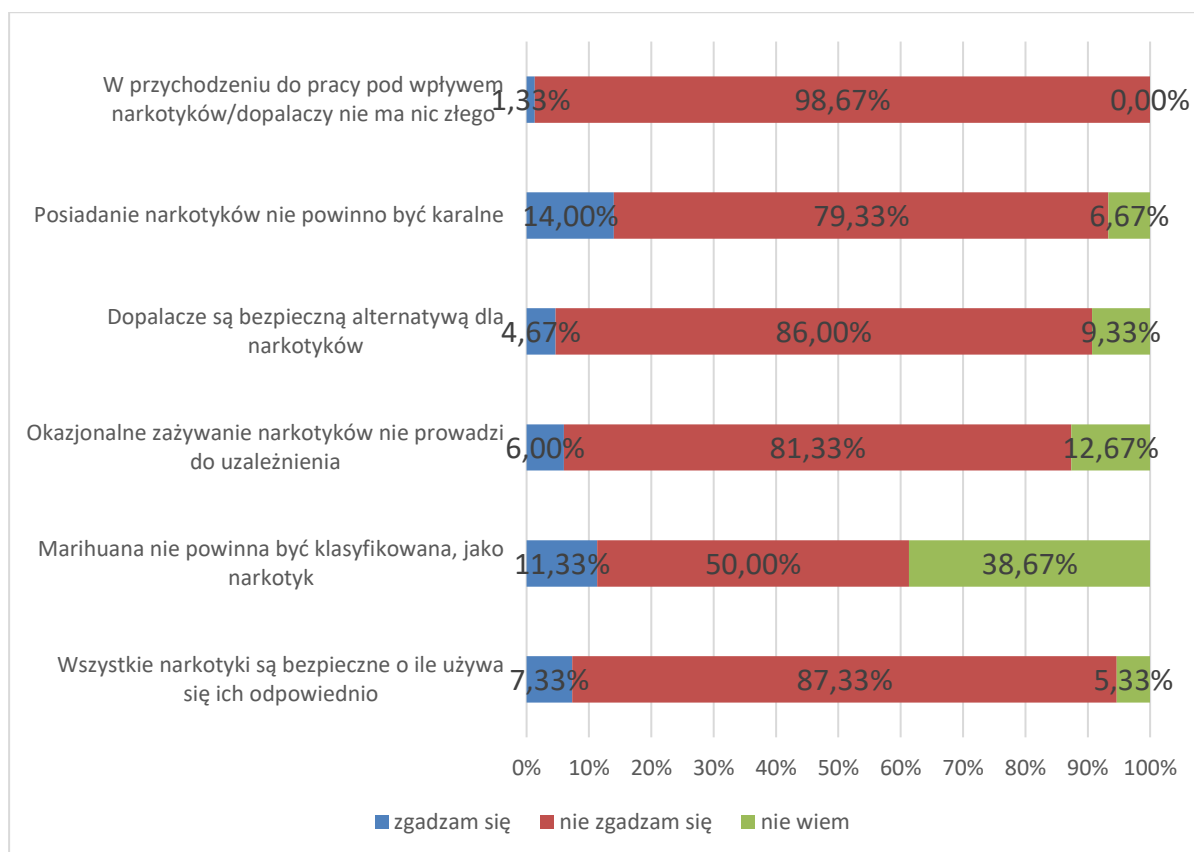

** Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Ponadto ankietowanych poproszono o ustosunkowanie się do sześciu stwierdzeń. Pytanie miało na celu sprawdzenie wiedzy ankietowanych dotyczącej substancji psychoaktywnych.

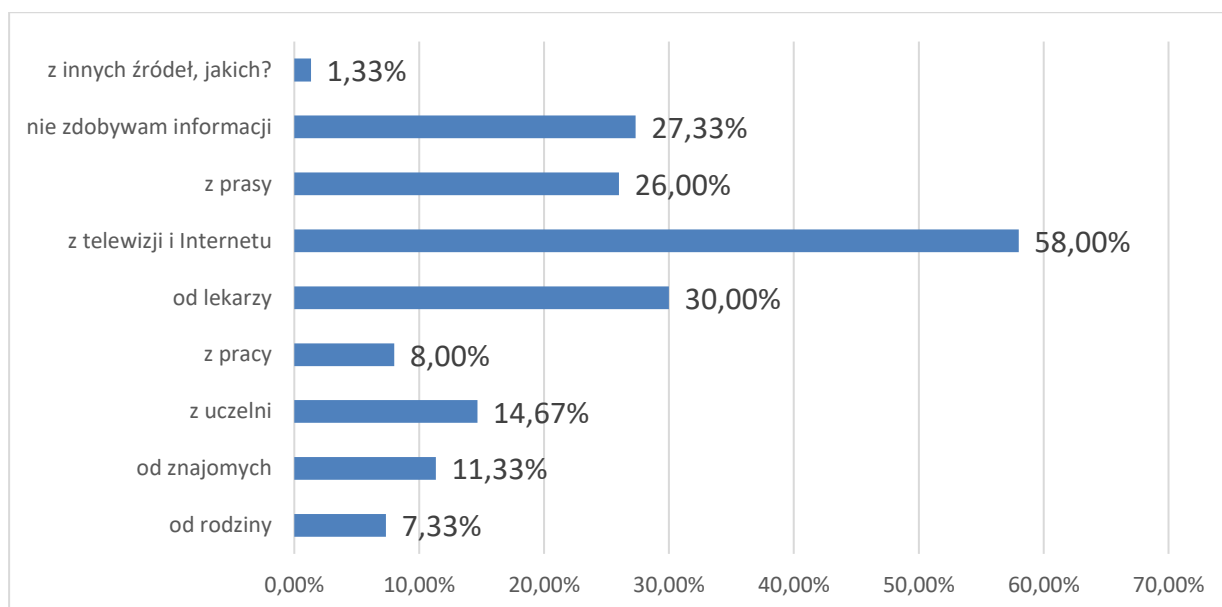
o istotne, zdecydowana większość ankietowanych twierdzi, iż przychodzenie do pracy pod wpływem narkotyków lub dopalaczy jest czymś złym (98,67%). Również znaczna część osób uważa, że posiadanie narkotyków powinno być karalne (79,33%), a 14,00% osób nie zgodziło się z tą opinią. 86,00% badanych sądzi, iż dopalacze nie są bezpieczną alternatywą dla narkotyków, Natomiast 4,67% osób uważa, że te substancje mogą być alternatywą. Dodatkowo 6,00% respondentów uważa, że okazjonalne zażywanie narkotyków nie prowadzi do uzależnień, a 81,33% osób nie zgodziło się z tą opinią. Jeśli chodzi o stosunek do marihuany to 11,33% osób uważa, że nie powinna być ona zaliczana do narkotyków. Nie zgadza się z tym 50,00% badanych. Co istotne, zdecydowana większość respondentów (87,33%) uważa, że żadne narkotyki nie są bezpieczne, bez względu na to czy używa się ich odpowiednio, a 7,33% badanych nie zgodziło się z tą opinią. Dane pokazują, iż ankietowany posiadają wiedzę dotyczącą stosowania substancji psychoaktywnych i ich wpływu na zdrowie.

Proszę ocenić czy zgadza się Pan/i z poniższymi stwierdzeniami.

Najwięcej badanych mieszkańców czerpie informacje na temat konsekwencji nadużywania substancji psychoaktywnych z telewizji i Internetu (58,00%). W dalszej kolejności badani wskazywali na: lekarza (30,00%), prasę (26,00%), uczelnię (14,67%), znajomych (11,33%), pracę (8,00%), rodzinę (7,33%). Istotną informacją jest fakt, iż 27,33% osób w ogóle nie czerpie wiedzy na ten temat, co może wskazywać, iż nie interesują się tą tematyką.

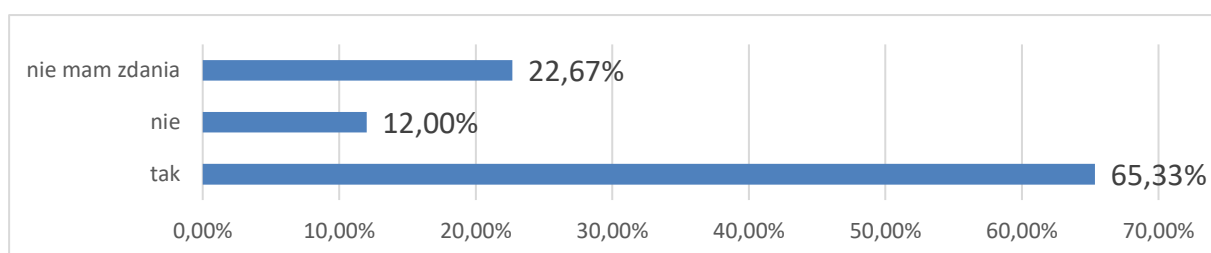
Skąd czerpie Pan/i informacje o konsekwencjach nadużywania substancji psychoaktywnych?

** Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

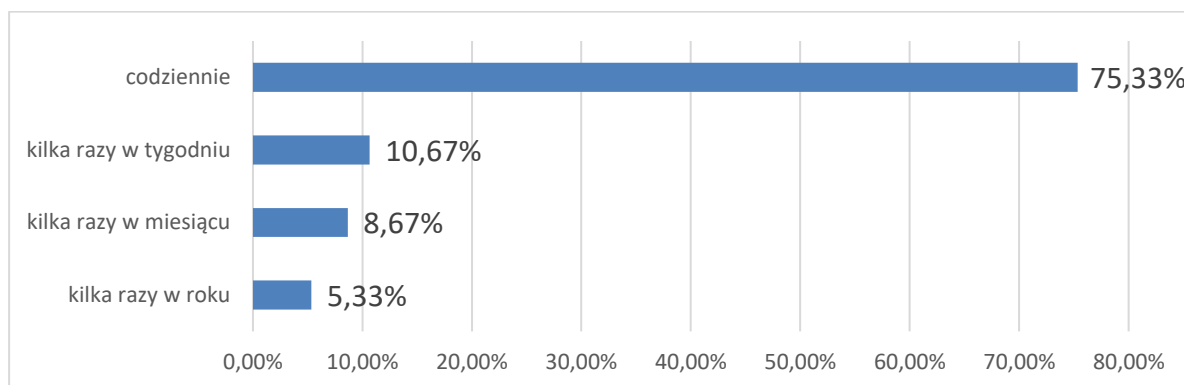
W odniesieniu do problemu uzależnień behawioralnych, na początek ankietowanych zapytano, czy ich zdaniem uzależnienia behawioralne powinny być leczone w ramach ubezpieczenia zdrowotnego. Odpowiedzi twierdzącej udzieliło tutaj 65,33% osób, a 12,00% uważa, że ubezpieczenie nie powinno pokrywać tych kosztów. 22,67% osób nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Czy, Pana/i zdaniem, uzależnienia behawioralne powinny być leczone w ramach ubezpieczenia zdrowotnego czy też nie?

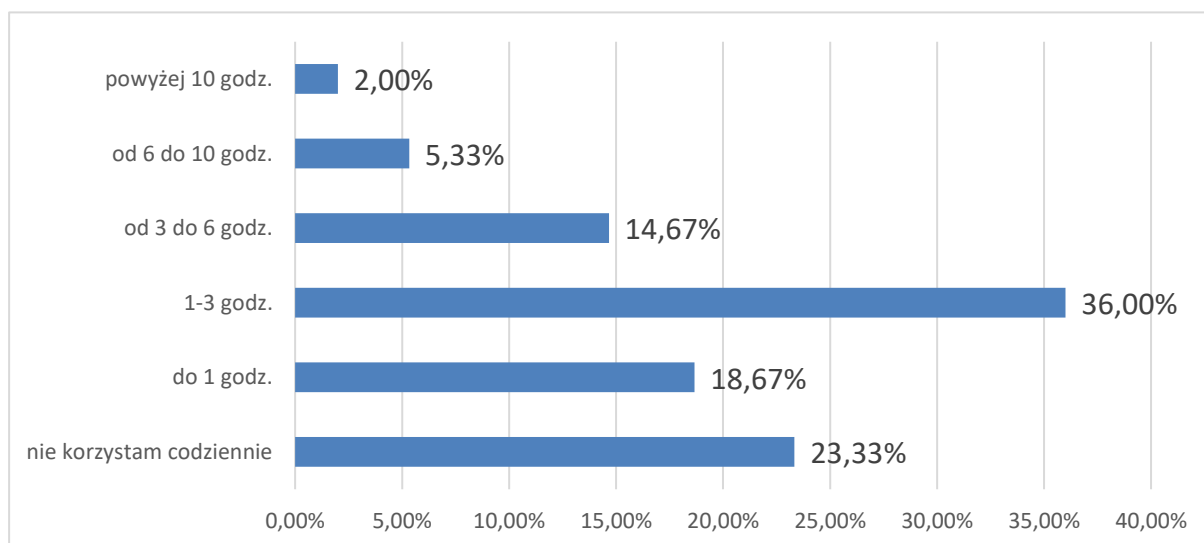
Następnie respondentów poproszono o wskazanie jak często korzystają z komputera lub Internetu. Większość osób robi to codziennie (75,33%). Co dziesiąty ankietowany raz w tygodniu, 8,67% osób z nowych mediów korzysta kilka razy w miesiącu, a 5,33% kilka razy w roku.

Jak często korzysta Pan/i z komputera/Internetu? Można udzielić jednej odpowiedzi.

Większość ankietowanych każdego dnia spędza od 1 do 3 godzin na korzystaniu z komputera i Internetu (36,00%). Do godziny dziennie na tę aktywność przeznaczają czas 18,67% osób, a od 3 do 6 godzin – 14,67%. Niebezpieczną ilość czasu na tę czynność, tj. od 6 do 10 godzin, przeznaczają 5,33% osób, a 2,00% ankietowanych korzysta z komputera lub Internetu powyżej 10 godzin dziennie. Natomiast 23,33% osób nie korzysta z tych urządzeń codziennie.

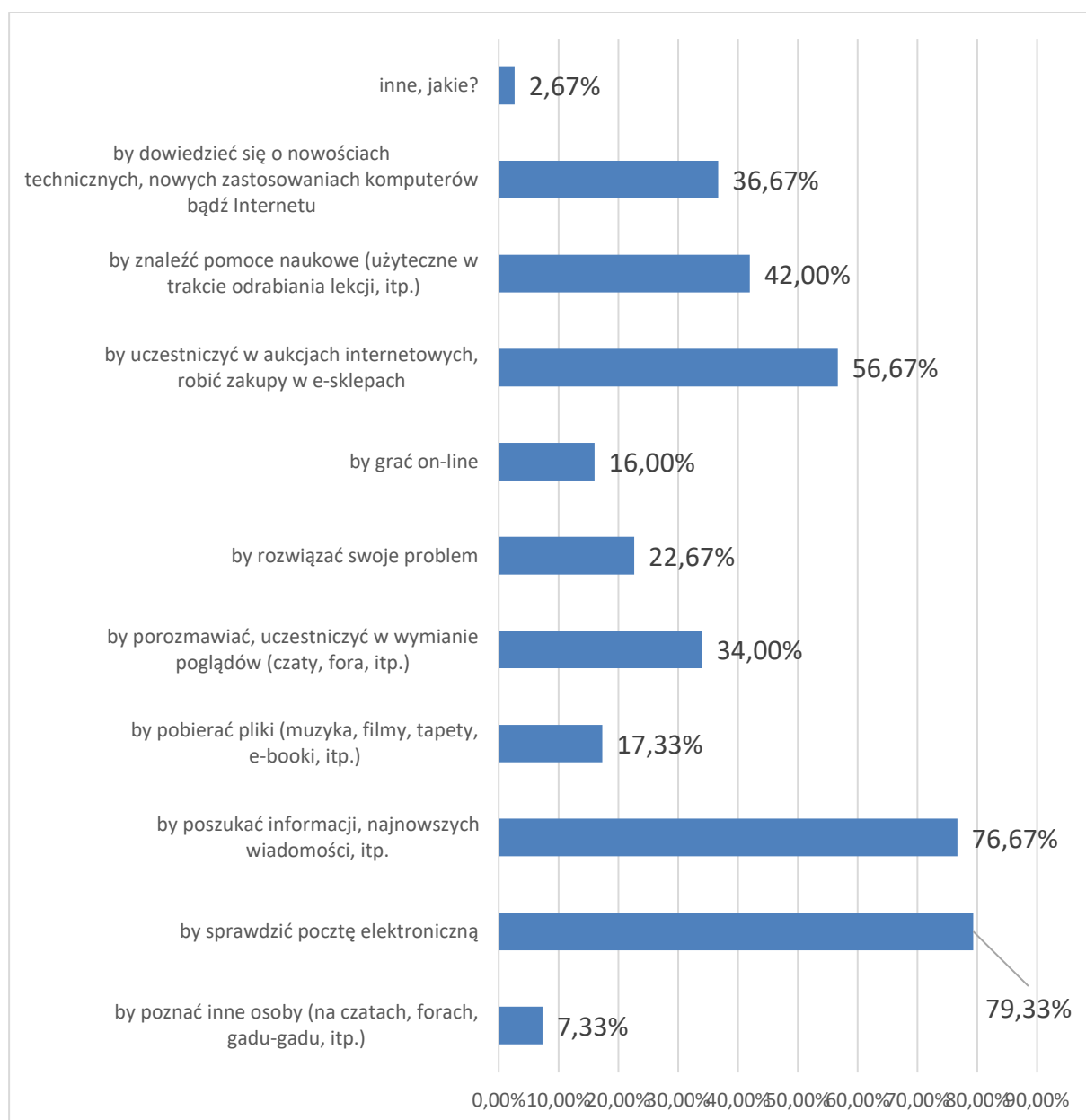
Ile czasu dziennie spędza Pan/i korzystając z komputera/Internetu (z wyłączeniem pracy)?

Ankietowanych poproszono również o wskazanie do jakich celów używają najczęściej komputera i Internetu. Najczęściej wskazywano na: sprawdzanie poczty elektronicznej

(79,33%), szukanie informacji (76,67%), uczestniczenie w aukcjach internetowych (56,67%), szukanie pomocy naukowych (42,00%), poszukiwanie informacji o nowościach technicznych (36,67%), a także: aby uczestniczyć w rozmowach (34,00%), aby rozwiązywać swoje problemy (22,67%), by pobierać pliki (17,33%), aby grać online (16,00%) oraz aby poznawać nowe osoby (7,33%).

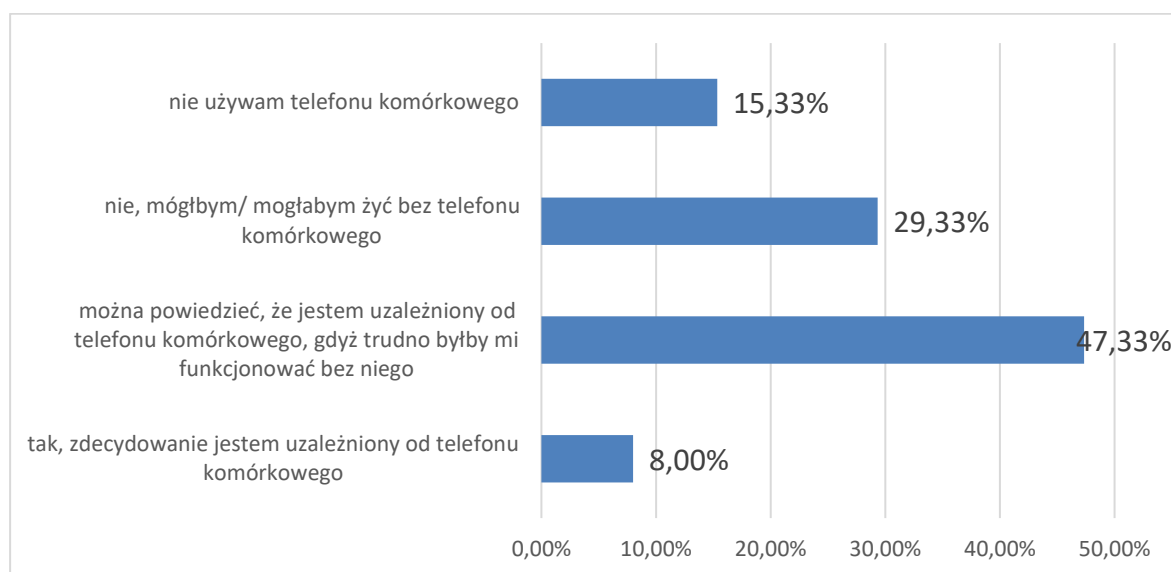
Wyk. 48. Do jakich celów używa Pan/i najczęściej komputera/Internetu?

** Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

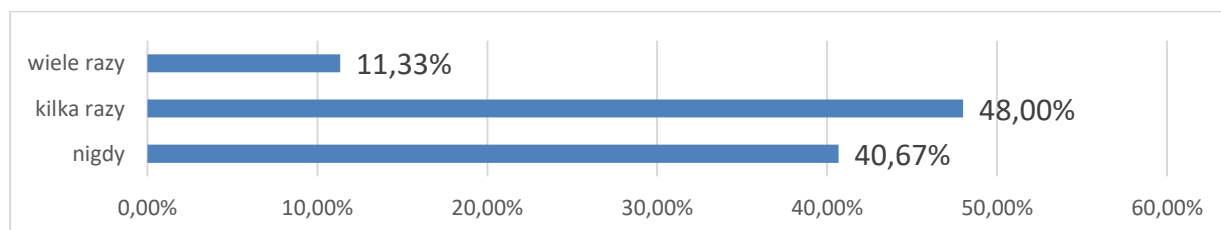
Co istotne, blisko połowa ankietowanych uważa, iż można powiedzieć, że są oni osobami uzależnionymi od telefonu komórkowego – taką odpowiedź wskazało 47,33% osób, zaś 8,00% osób sądzi, iż zdecydowanie są uzależnieni od telefonu komórkowego. Natomiast 29,33% respondentów uważa, że mogliby żyć bez telefonu, a 15,33% osób nie korzysta z telefonu komórkowego.

Czy uważa Pan/i siebie za osobę uzależnioną od telefonu komórkowego?

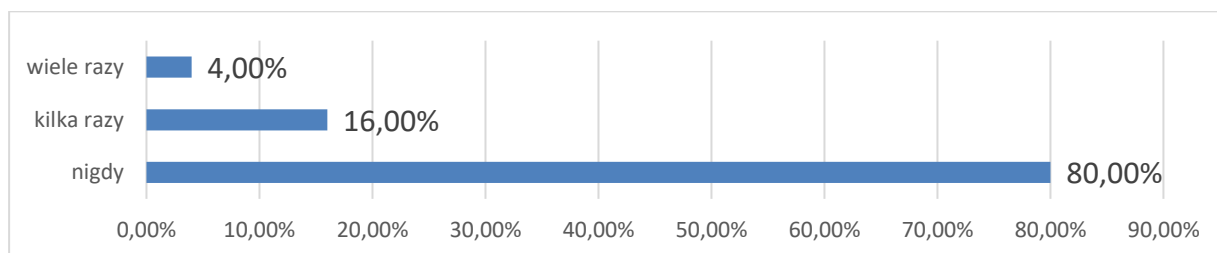
Kolejne trzy pytania dotyczyły doświadczeń respondentów związanych z hazardem. Na początek ankietowanych zapytano, czy kiedykolwiek brali udział w konkursach organizowanych przez gazety, telewizję, operatorów telefonicznych w których wysyła się płatne smsy. 40,67% osób nigdy nie korzystało z takich usług, 48,00% osób robiło to kilka razy, a 11,33% osób robiło to wiele razy.

Czy brał/a Pan/i udział w konkursach organizowanych przez gazety, telewizję, operatorów telefonicznych w których wysyła się płatne smsy?

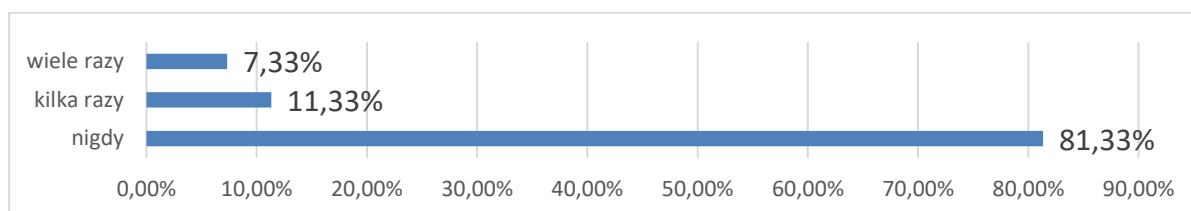
Natomiast na automatach w salonach gier nigdy nie grało 80,00% osób. Kilka razy robiło to 16,00% respondentów, a wiele razy – 4,00% osób.

Czy grał/a Pan/i na automatach, w salonach gier?

Zakłady bukmacherskie kilka razy obstawiało 11,33% ankietowanych, a wiele razy 7,33% badanych. Nigdy nie obstawiało ich 81,33% respondentów.

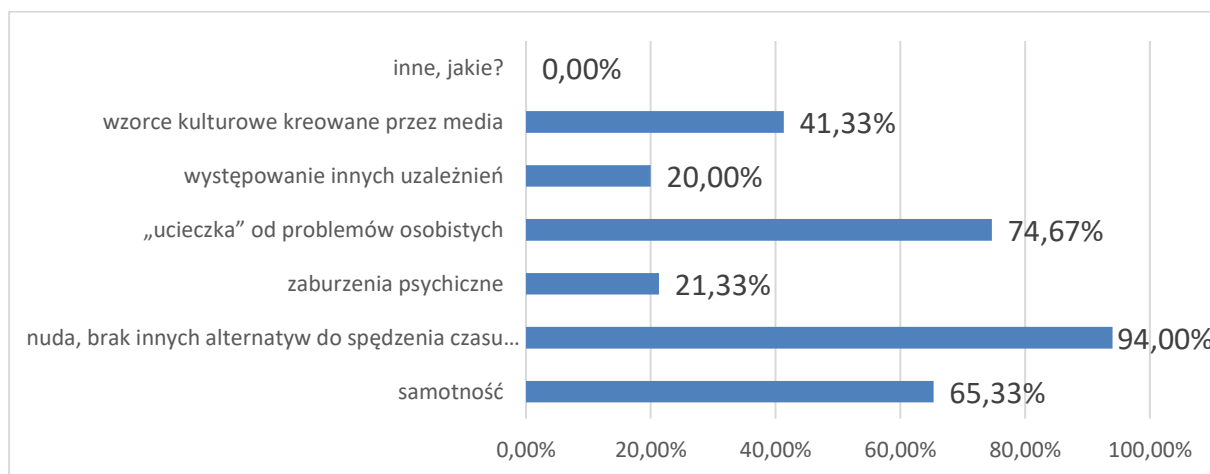
Czy obstawiał/a Pan/i zakłady bukmacherskie, np. STS, Totomix?

Zebrany materiał badawczy wskazuje, iż problem hazardu w gminie nie przybiera dużych rozmiarów, jednak jest on obecny. W związku z tym zaleca się podejmowanie działań profilaktycznych, (np. kampanii profilaktycznych), aby zapobiegać zwiększaniu się skali tego zjawiska.

Zdaniem ankietowanych, przyczyną uzależnień behawioralnych jest głównie nuda, brak alternatywnych form spędzania czasu wolnego – taką odpowiedź wskazało 94,00% osób. W dalszej kolejności wymieniano: „ucieczka” od osobistych problemów (74,67%), samotność (65,33%), wzorce kulturowe kreowane przez media (41,33%), zaburzenia psychiczne (21,33%) oraz występowanie innych uzależnień (20,00%).

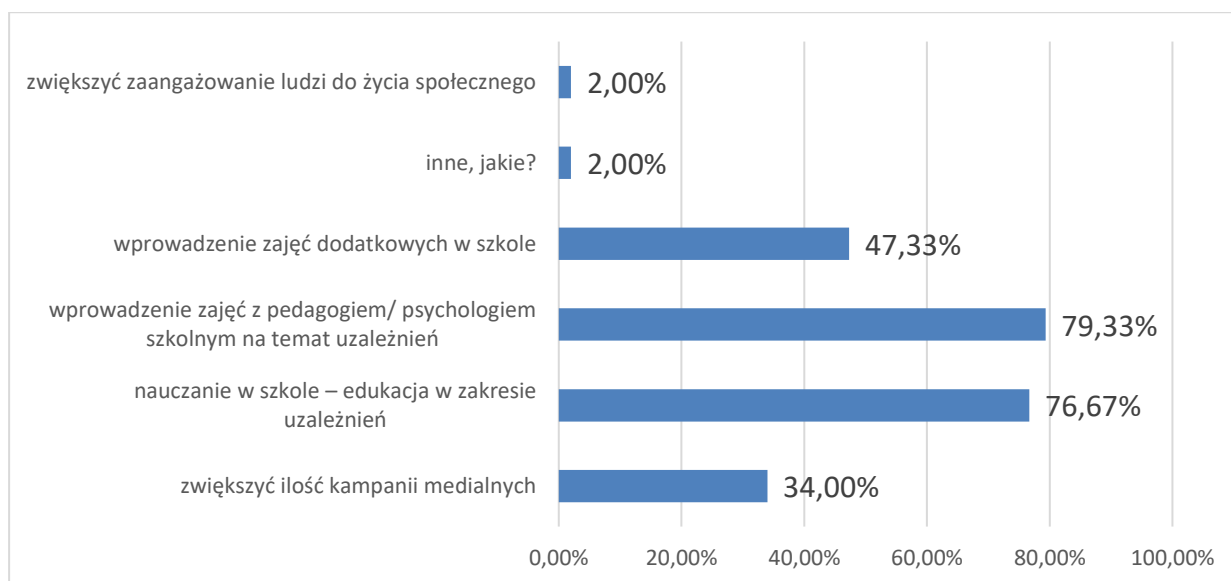
Jakie są Pana/i zdaniem przyczyny uzależnień od czynności takich jak: Internet, telefon komórkowy, zakupy, gry komputerowe, hazard?

** Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Ankietowani sądzą, iż najlepszym działaniem profilaktycznym zapobiegającym uzależnieniom behawioralnym jest wprowadzenie zajęć z pedagogiem/psychologiem szkolnym (79,33%) oraz edukacja w szkole (76,67%). Rzadziej wskazywano na: wprowadzenie dodatkowych zajęć w szkole (47,33%), zwiększenie ilości kampanii medialnych (34,00%) oraz zwiększenie zaangażowania ludzi do życia społecznego (2,00%).

Co według Pana/i należałoby zrobić, aby zapobiegać uzależnieniom behawioralnym?

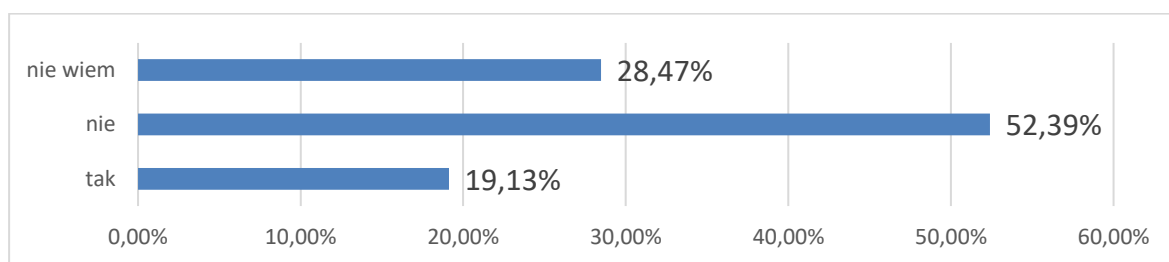

** Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Diagnoza – badanie dzieci i młodzieży

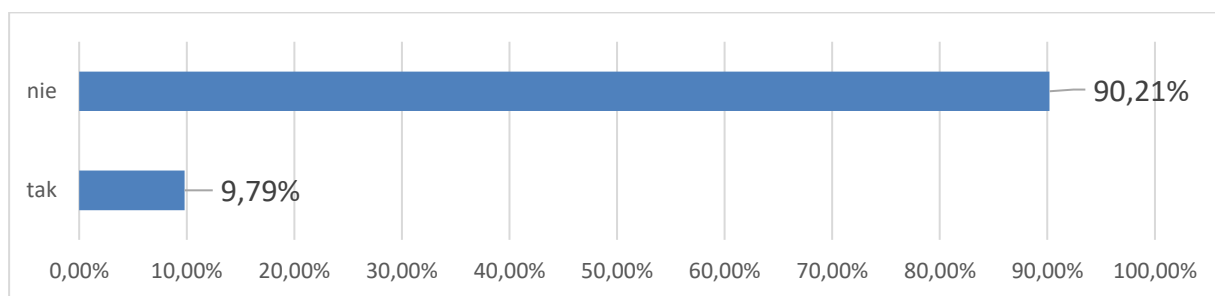
Na początek młodych respondentów zapytano, czy ich rówieśnicy sięgają po alkohol. Twierdząco na to pytanie odpowiedzi udzieliło 19,13% uczniów. Natomiast 28,47% uczniów nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie, a 52,39% ankietowanych uważa, że ich rówieśnicy nie sięgają po alkohol.

Czy osoby w Twoim wieku piją alkohol?

Następnie respondentów zapytano o to, czy kiedykolwiek próbowali pić alkohol. Odpowiedzi twierdzącej udzieliło 9,79% uczniów. Alkoholu nie spożywało nigdy 90,21% badanych uczniów.

Czy próbowałeś/aś pić alkohol?

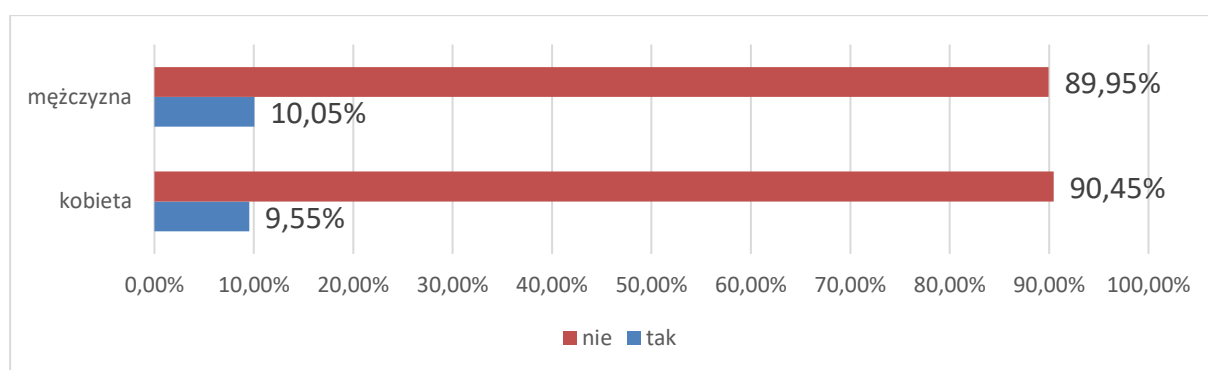

Badania ESPAD z 2019 roku pokazują, iż wśród 15 i 16-latków, do picia w ciągu ostatnich 30 dni, przyznał się podobny odsetek chłopców (46 proc.), jak i dziewcząt (47 proc.). W poprzednich edycjach badania chłopcy zawsze znacząco przeważali. Co ciekawe, zrównanie się chłopców i dziewczynek w tej dziedzinie nie wynika wcale z faktu,

że wzrosła konsumpcja napojów alkoholowych wśród uczniów, lecz z dużego spadku popularności alkoholu wśród uczniów.

W przypadku uczniów z Gminy Mińsk Mazowiecki, analizując kontakt uczniów z alkoholem w podziale na płeć można dostrzec, iż więcej chłopców (10,05%) niż dziewczynek (9,55%) miało kiedykolwiek kontakt z napojami alkoholowymi. Pokazuje to, iż trend dotyczący większej popularności napojów alkoholowych wśród dziewcząt niż wśród chłopców jest niewidoczny w przypadku Gminy Mińsk Mazowiecki.

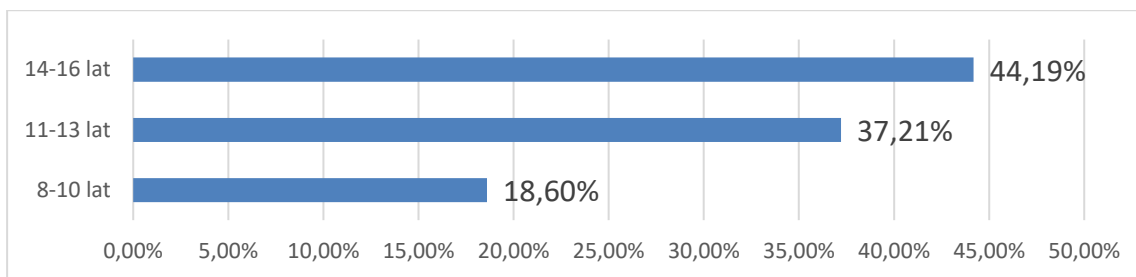
Czy próbowałeś/aś pić alkohol? – w podziale na płeć

Na kolejne pytania dotyczące spożywania alkoholu odpowiedź mogły udzielić tylko te osoby, które w poprzednim pytaniu zadeklarowały, iż spożywają alkohol.

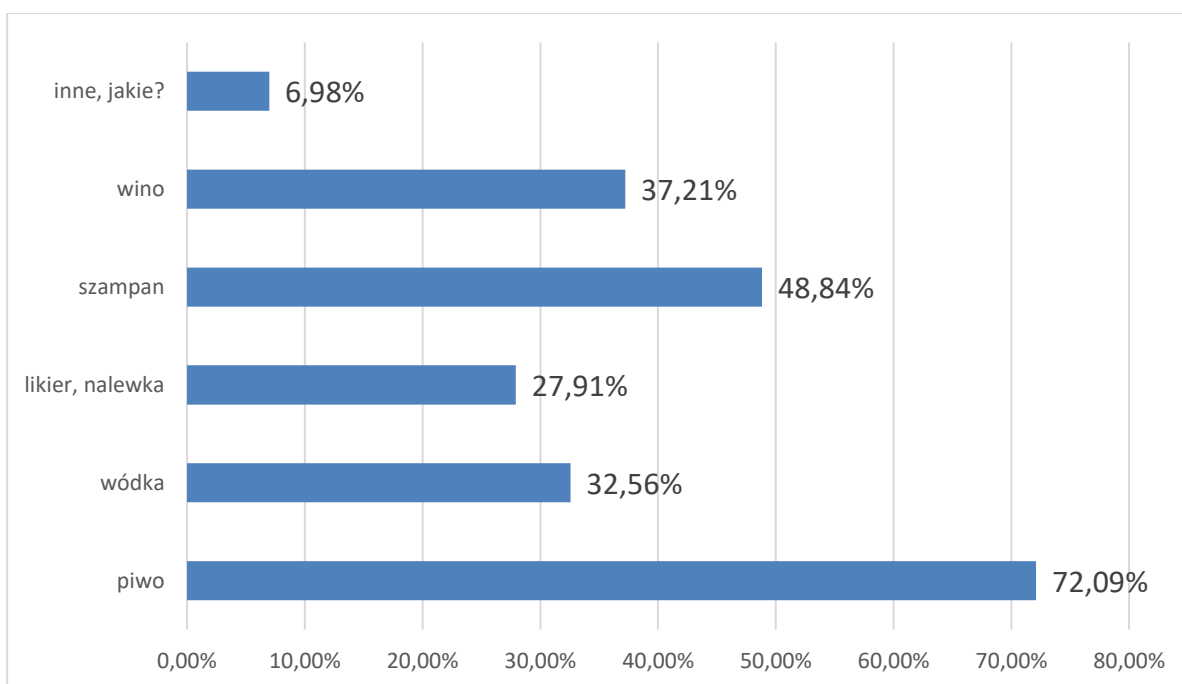
Analizując inicjację alkoholową uczniów Gminy Mińsk Mazowiecki ze względu na wiek można dostrzec, iż w wieku 8 - 10 lat po alkohol sięgnęło 18,60% uczniów. W wieku 11 - 13 lat alkohol po raz pierwszy spożywało 37,21% osób, a w wieku 14 – 16 lat – 44,19% uczniów.

W jakim wieku zacząłeś/zaczęłaś pić alkohol?

Uczniowie, którzy sięgają po alkohol najczęściej wybierają: piwo (72,09%), szampana (48,84%), wódkę (32,56%), wino (37,21%), likier, nalewki (27,91%) oraz inne alkohole, których nie wskazali (6,98%).

Jaki rodzaj alkoholu próbowałeś/aś?

** Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

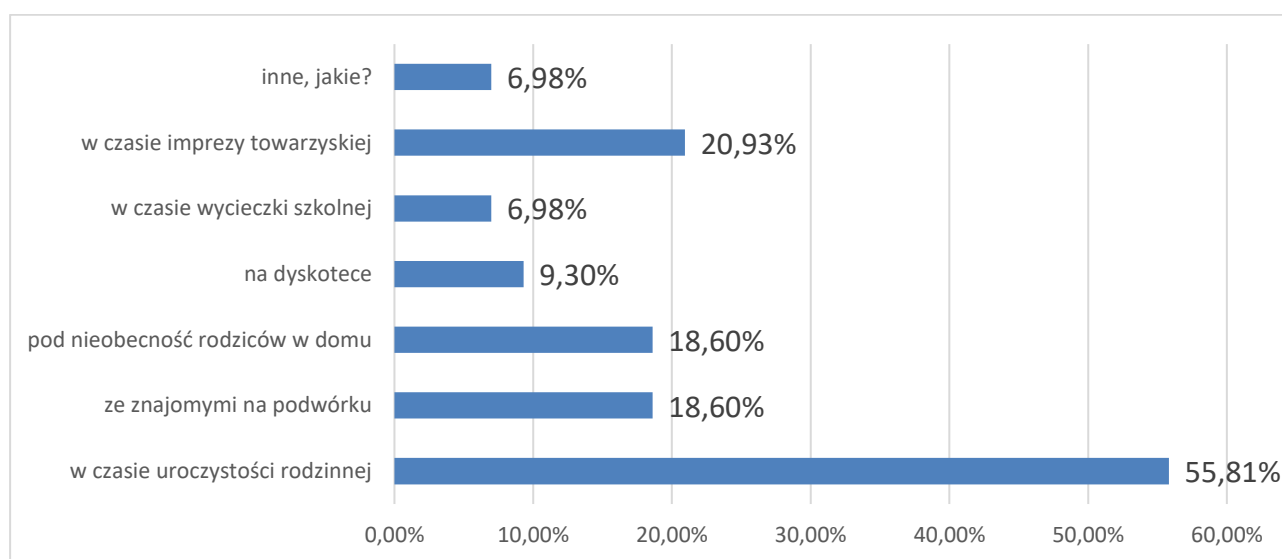
Ponadto analizując okoliczności inicjacji alkoholowej uczniów widać, iż pierwszy raz po alkohol sięgnęli oni w większości w czasie uroczystości rodzinnej (55,81%) oraz w czasie imprezy towarzyskiej (20,93%).

Uczniowie rzadziej wskazywali natomiast na następujące okoliczności: pod nieobecność rodziców w domu (16,25%), ze znajomymi na podwórku (18,60%), na dyskotecę

(9,30%),

w czasie wycieczki szkolnej (6,98%) oraz podczas innych okoliczności, których uczniowie nie wymieniają (6,98%).

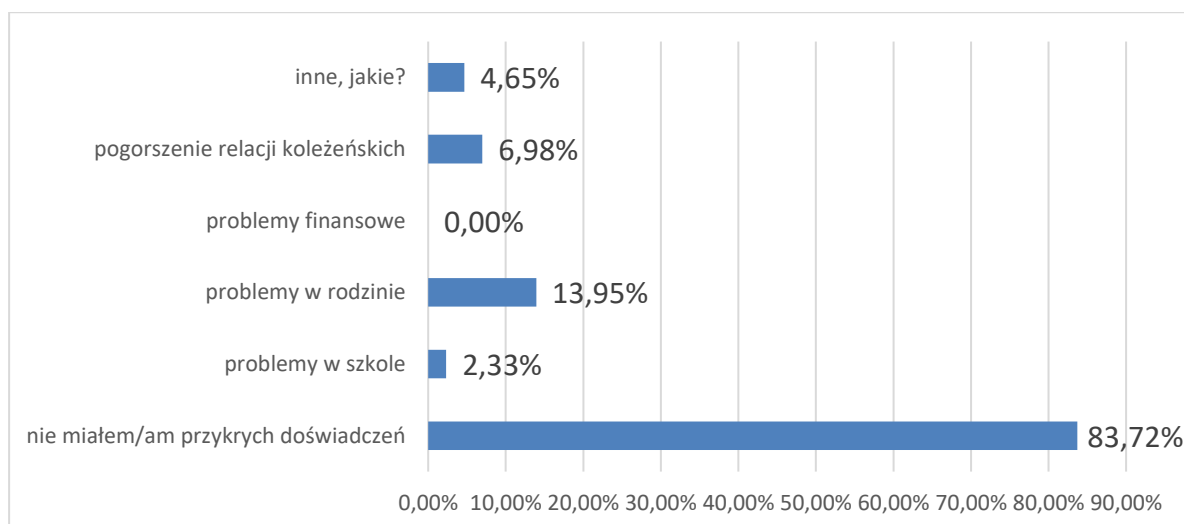
W jakich okolicznościach spożyłeś/aś alkohol po raz pierwszy?

** Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Większość uczniów, którzy mieli już kontakt z alkoholem, przyznaje, iż nie doświadczyło nigdy przykrych konsekwencji spożywania alkoholu. Takiej odpowiedzi udzieliło 83,72% osób. Osoby, którym taka sytuacja się przytrafiła, wskazują na: problemy rodzinne (13,95%), pogorszenie relacji koleżeńskich (6,98%), problemy w szkole (2,33%) oraz inne negatywne konsekwencje, których nie wymieniają (4,65%).

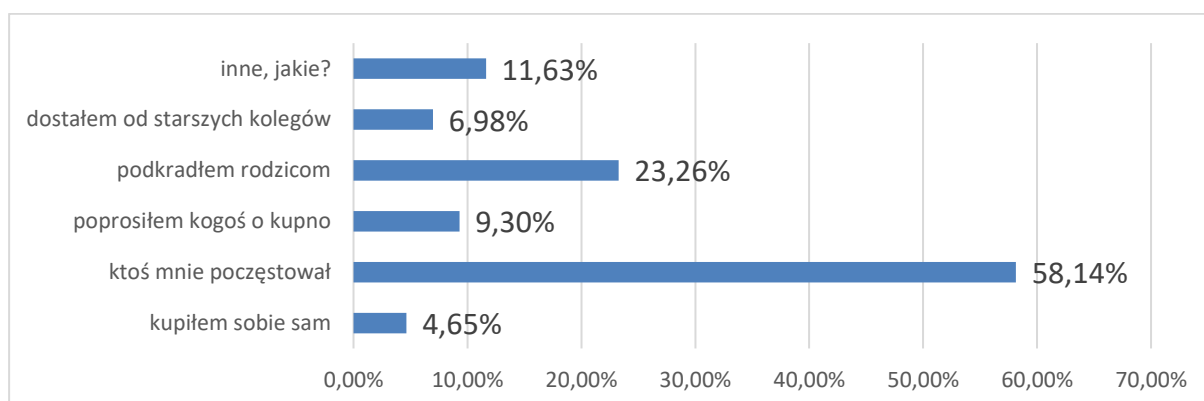
Czy miałeś/aś jakieś przykre doświadczenia związane ze spożywaniem alkoholu?

** Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Następnie poproszono ankietowanych uczniów o wskazanie jak zdobywają alkohol. Ponad połowa badanych przyznała, że została nim poczęstowana (58,14%). Rzadziej ankietowani wskazywali na następujące odpowiedzi: podkradłem rodzicom (23,26%), poprosiłem kogoś o kupno (9,30%), dostałem od starszych kolegów (6,98%) oraz kupiłem samodzielnie (4,65%). Natomiast 11,63% uczniów otrzymało alkohol w innych okolicznościach, jednak nie podali oni konkretnych przykładów.

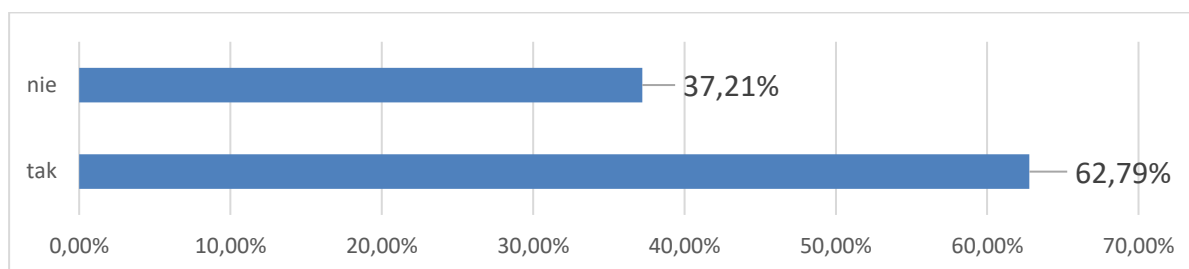
Jak otrzymałeś/aś alkohol?

** Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

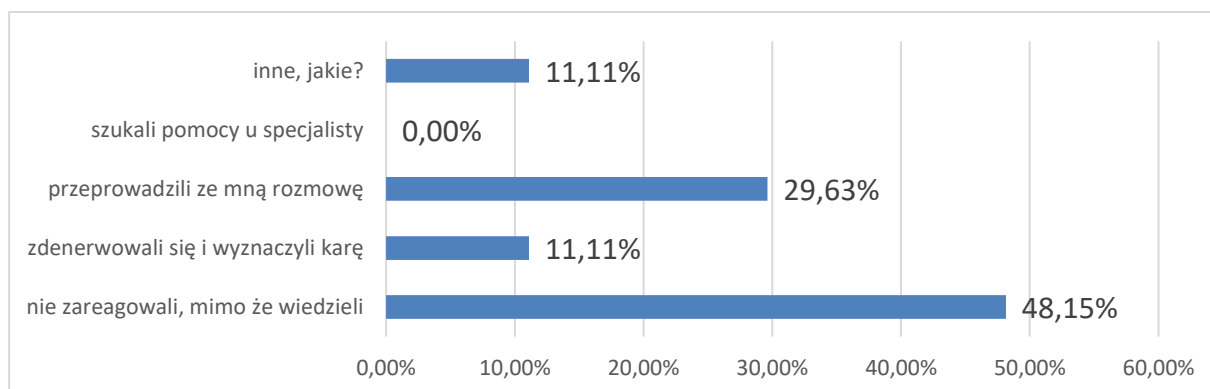
Większość uczniów przyznaje, że ich rodzice wiedzą o spożywaniu przez nich alkoholu – taką odpowiedź wskazało 62,79% uczniów.

Czy rodzice wiedzą, że próbowałeś/aś pić alkohol?

Niepokój budzi również fakt, iż 48,15% ankietowanych przyznaje, że ich rodzice nie zareagowali na informację o spożywaniu przez nich alkoholu. Natomiast kolejne 29,63% uczniów potwierdza, że ich rodzice przeprowadzili z nimi rozmowę, 11,11% osób przyznaje, że rodzice zdenerwowali się i wyznaczyli im karę. Dodatkowo 11,11% rodziców ankietowanych zareagowało w inny sposób, uczniowie nie tłumaczą jednak jakie były to działania.

Jak Twoi rodzice zareagowali na spożywanie przez Ciebie alkoholu?

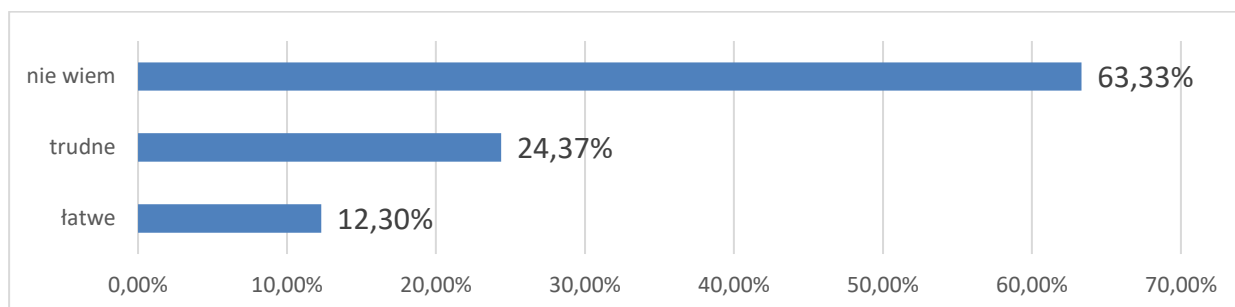

** Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Na kolejne pytania odpowiedzi udzielali wszyscy uczniowie biorący udział w badaniu.

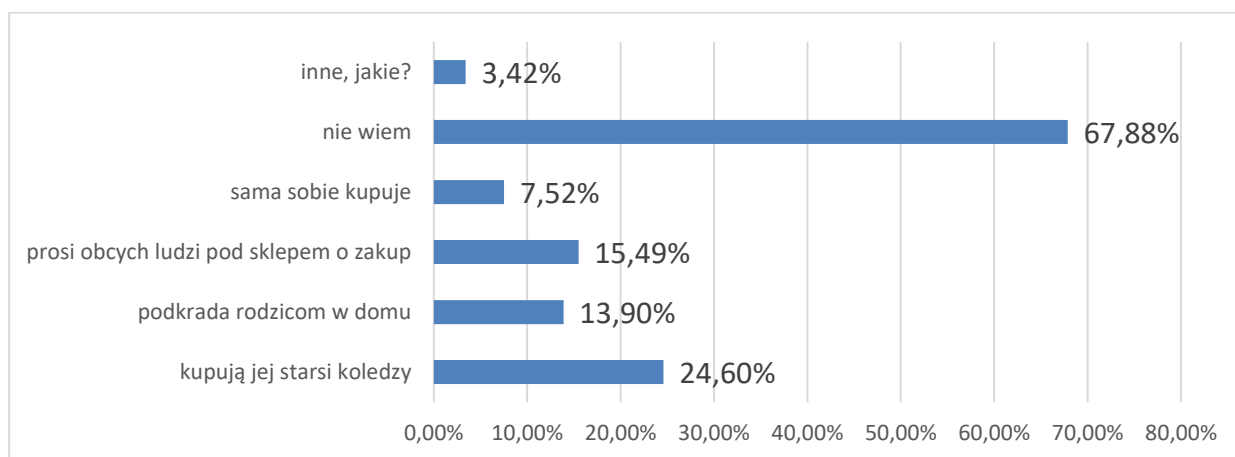
Ponadto uczniów zapytano, czy ich zdaniem kupno alkoholu przez osoby w ich wieku jest czymś łatwym. 63,33% ankietowanych uczniów nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie. 12,30% uczniów wskazuje, że zdobycie alkoholu w Gminie Mińsk Mazowiecki jest łatwe. Natomiast 24,37% uważa, iż jest to trudne.

Gdybyś chciał/a zdobyć alkohol w swojej miejscowości byłoby to:

Ostatnie pytanie w niniejszym rozdziale dotyczyło możliwości pozyskania alkoholu w Gminie Mińsk Mazowiecki przez dzieci i młodzież. Ankietowanych zapytano jak ich zdaniem młodzież może zdobyć alkohol. Znaczna część uczniów nie wie jak ich rówieśnicy zdobywają alkohol – taką odpowiedź wskazuje 67,88% uczniów. Pozostali uczniowie uważają, że osoby te zdobywają alkohol dzięki starszym kolegom (24,60%), proszą obcych ludzi pod sklepem o zakup alkoholu (15,49%), podkradają rodzicom w domu (13,90%) oraz sami sobie kupują (7,52%). Natomiast 3,42% ankietowanych wskazało odpowiedź „inne”, jednak nie podali konkretnych przykładów.

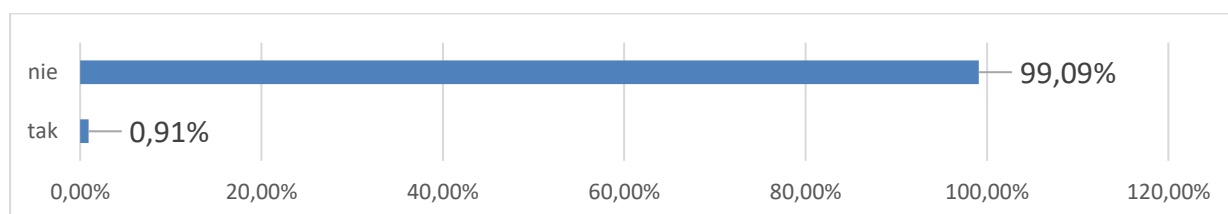
Jak młodzież w Twojej okolicy może zdobyć alkohol?

** Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

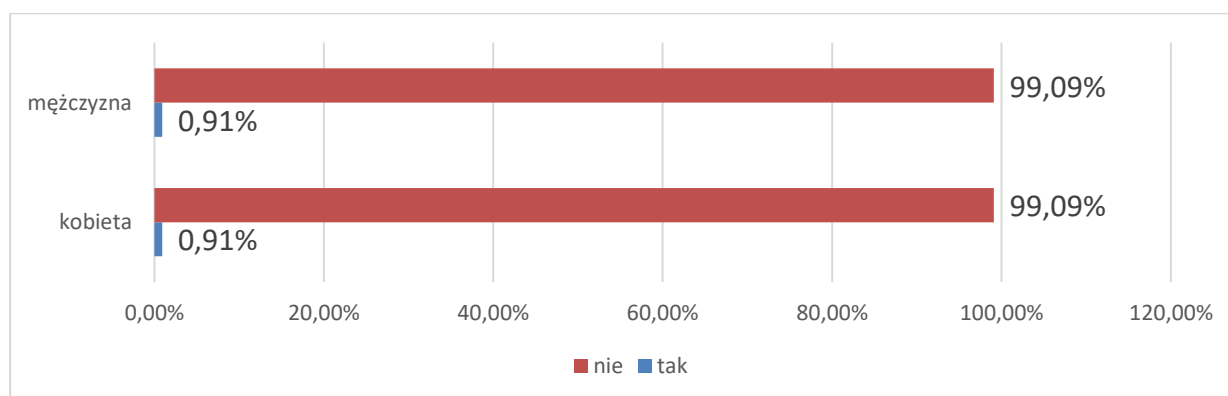
Następnie, uczniów zapytano, czy zdarzyło im się kiedykolwiek zażywać narkotyki. Odpowiedzi twierdzącej udzieliło tutaj 0,91% uczniów. Co pokazuje, iż problem ten nie przybiera dużych rozmiarów wśród uczniów z Gminy Mińsk Mazowiecki.

Czy próbowałeś/aś kiedykolwiek zażywać narkotyki/dopalacze?

W przypadku kontaktu uczniów z substancjami psychoaktywnymi można zauważyć, iż taka sama liczba uczniów i uczennic sięga po tego typu substancje. Kiedykolwiek narkotyki lub dopalacze zażywało 0,91% uczennic i 0,91% uczniów. Wynik ten nie jest istotny statystycznie, ponieważ nie obserwuje się różnicy pomiędzy wartościami.

Czy próbowałeś/aś kiedykolwiek zażywać narkotyki/dopalacze? – w podziale na płeć

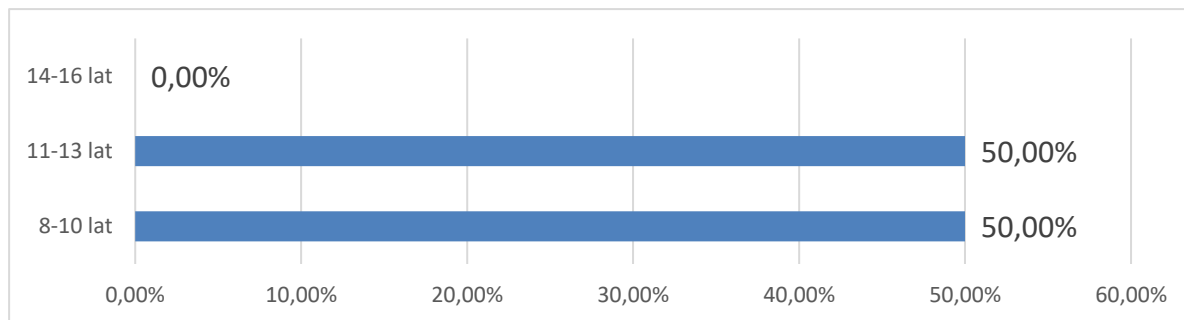

Na kolejne pytania dotyczące narkotyków i dopalaczy odpowiadały te osoby, które w poprzednim pytaniu zadeklarowały, iż miały kontakt z tymi substancjami.

Następnie uczniów, którzy przyznali, że zażywali kiedykolwiek narkotyki lub dopalacze zapytano o to, w jakim wieku pierwszy raz mieli kontakt z środkami psychoaktywnymi.

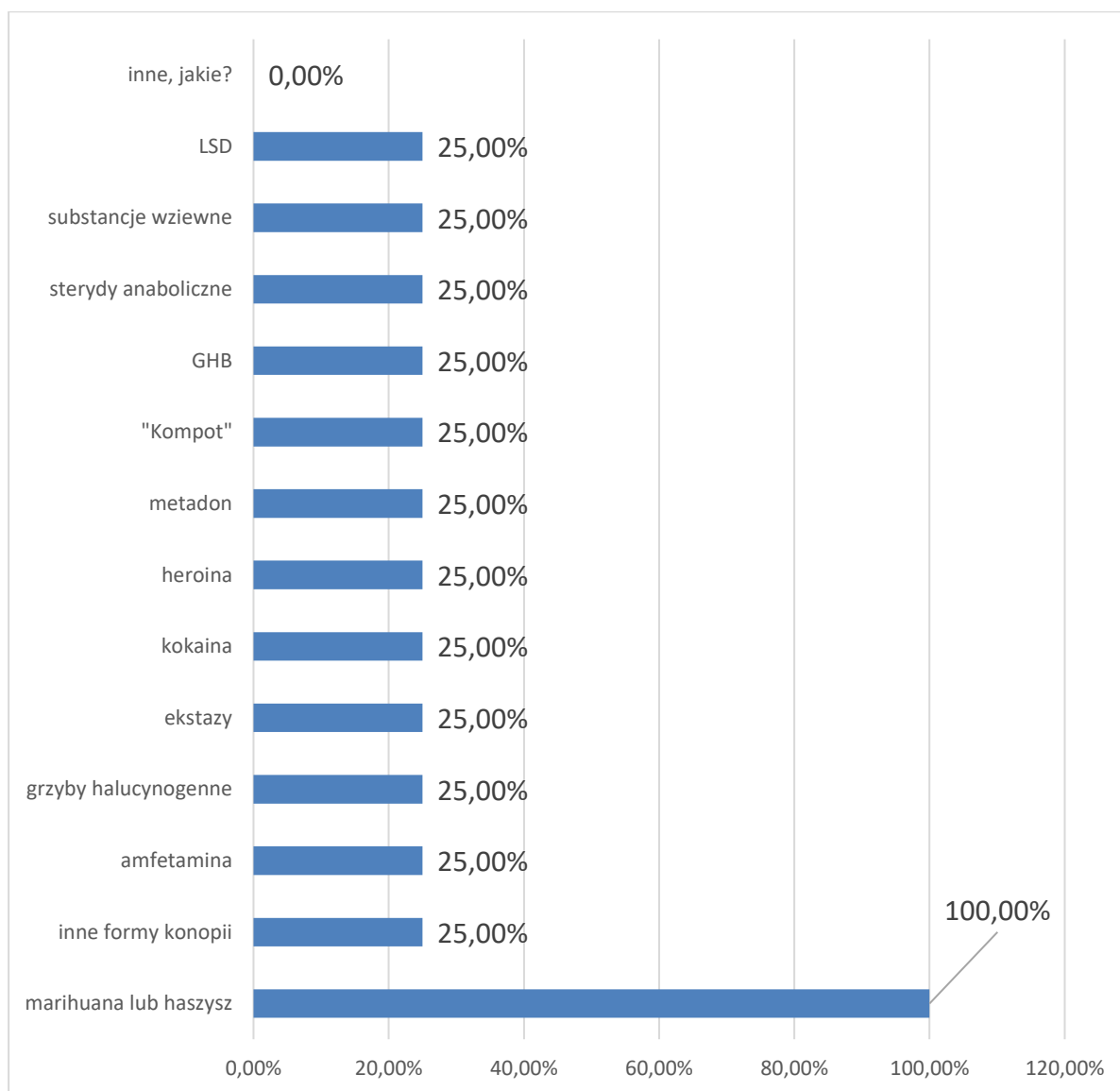
50,00% uczniów pierwszy raz zażywało narkotyki w wieku 11 – 13 lat, kolejne 50,00% osób pierwszy raz sięgało po te substancje w wieku 8 – 10 lat.

Wyk. 74. Jeśli tak, to ile miałeś/aś wtedy lat?

Uczniowie szkół podstawowych wskazywali, że najczęściej sięgali po marihuanę lub haszysz (100,00%). Natomiast co czwarty uczeń, który miał kontakt z tymi substancjami sięgał po: amfetaminę, inne formy konopi, grzyby halucynogenne, ekstazy, kokainę, heroinę, metadon, „Kompot”, GHB, sterydy anaboliczne i substancje wziewne. Dane te mogą nie mieć odzwierciedlenia w rzeczywistości, ponieważ uczniowie często wskazują wszystkie substancje, które znają, a nie te po które sięgali.

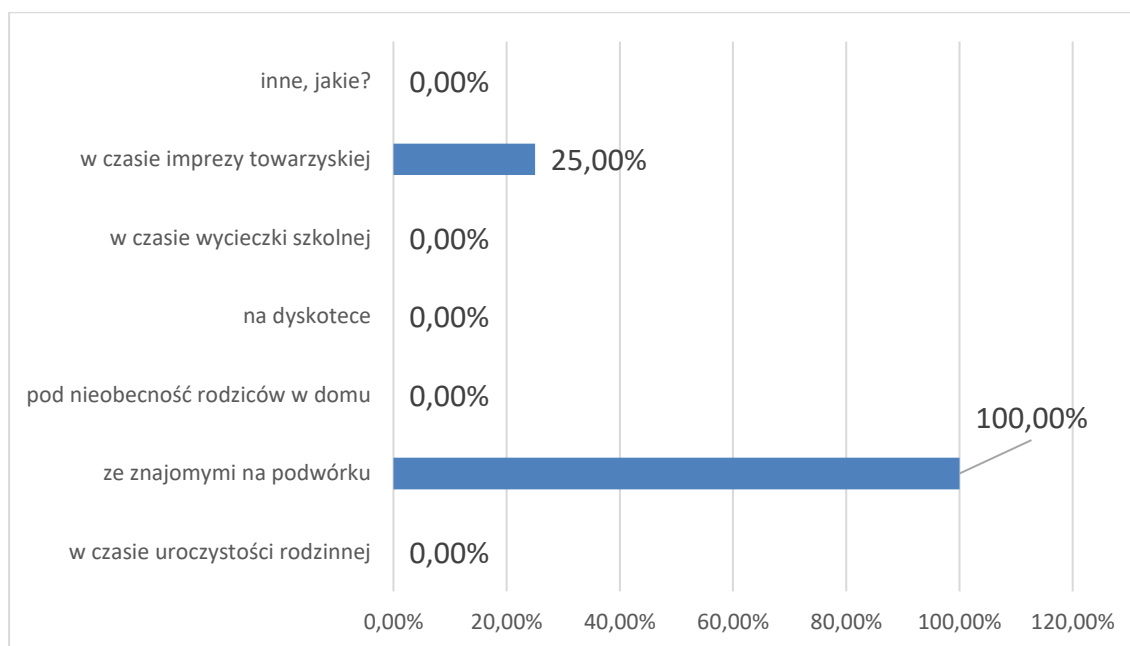
Jakie były to substancje?

** Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Uczniowie przyznali, że po raz pierwszy sięgali po substancje psychoaktywne: ze znajomymi na podwórku (100,00%) oraz w czasie imprezy towarzyskiej (25,00%).

W jakich okolicznościach zażyłeś/aś narkotyki/dopalacze po raz pierwszy?

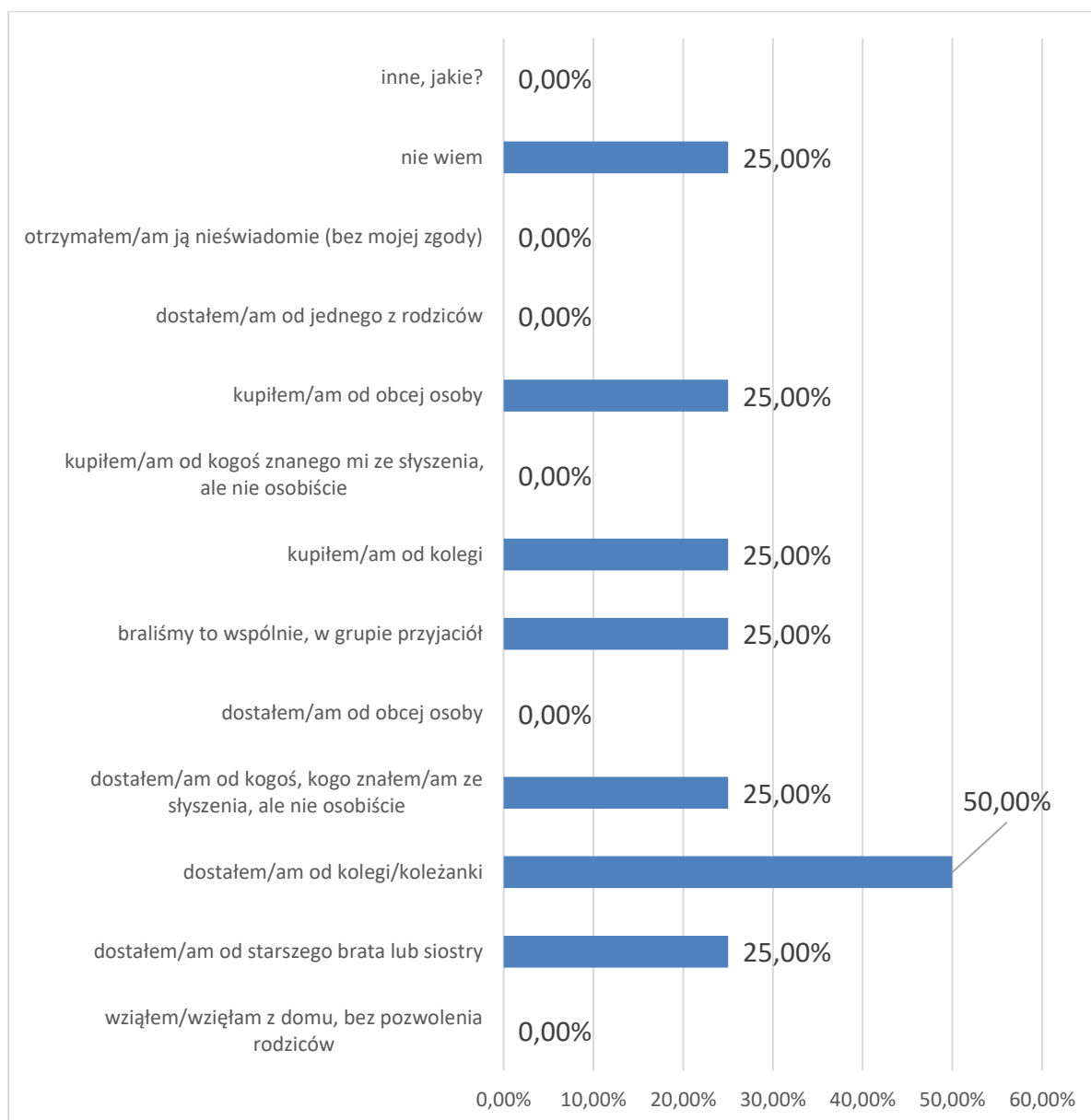

** Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Interesujące wydaje się to skąd uczniowie biorą tego typu substancje, skoro są one prawnie zabronione. Jak wynika z odpowiedzi uczniów, zdobycie substancji psychoaktywnych nie jest niemożliwe. Uczniowie wskazują, iż: dostali je od koleżanki/kolegi (50,00%), brali je w grupie przyjaciół (25,00%), kupili je od koleżanki/kolegi (25,00%), kupili od obcej osoby (25,00%), dostali od kogoś znanego ze słyszenia (25,00%), otrzymali od kogoś znanego ze słyszenia (9,68%), dostali je od starszego brata lub siostry (25,00%), otrzymali ją nieświadomie, bez ich zgody (25,00%).

Odpowiedzi uczniów mogą nie oddawać stanu rzeczywistego. Uczniowie często wskazują wszystkie odpowiedzi, nie ma to jednak przełożenia na stan rzeczywisty.

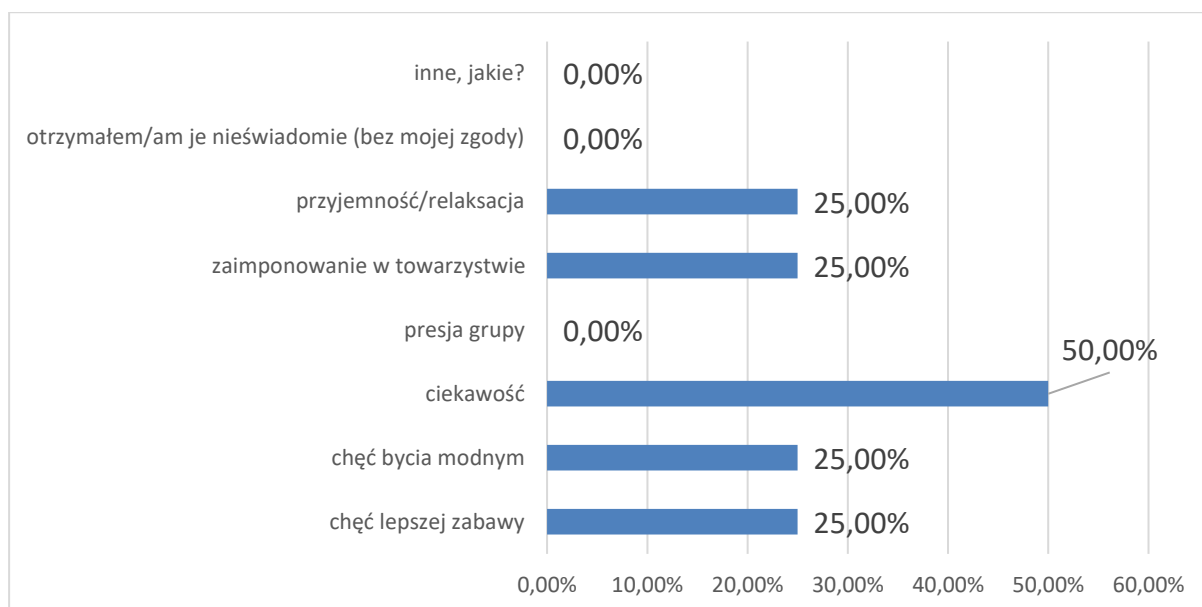
Skąd wzięłaś/wziął tę substancję?

** Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Najpopularniejszym powodem skłaniającym uczniów do sięgania po substancje psychoaktywne jest ciekawość – wskazuje na nią 50,00% uczniów. Rzadziej wskazywano na: chęć lepszej zabawy (25,00%), przyjemność i relaksację (25,00%), chęć bycia modnym (25,00%) oraz chęć zaimponowania w towarzystwie (25,00%).

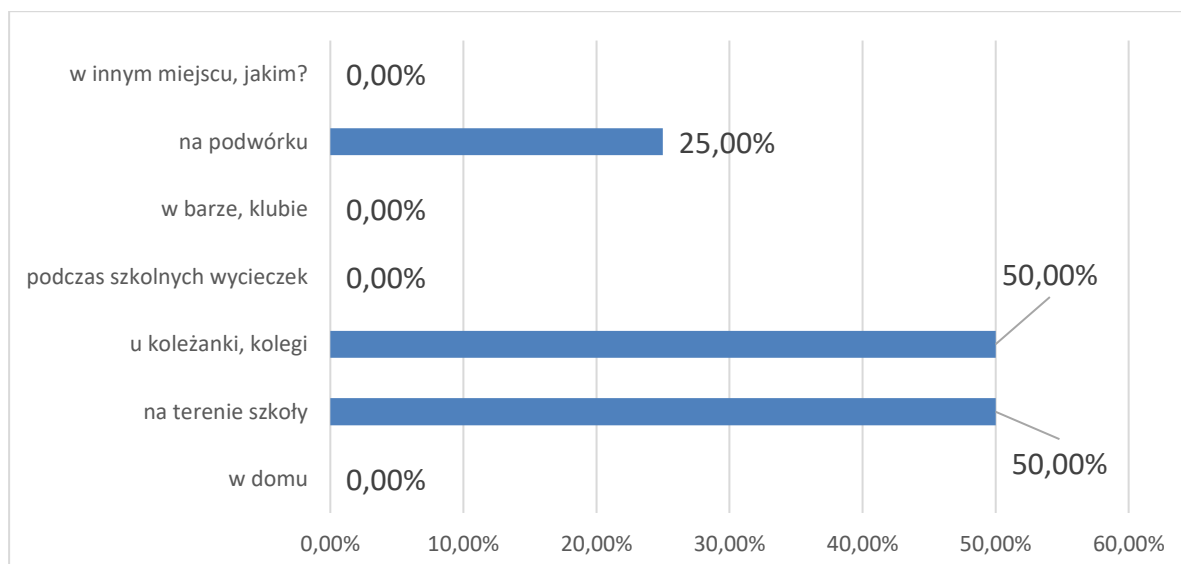
Co skłoniło Cię do zażywania narkotyków/dopalaczy?

** Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Uczniowie środki psychoaktywne zażywają głównie na terenie szkoły (50,00%) oraz u koleżanki lub kolegi (50,00%). Rzadziej na podwórku (25,00%).

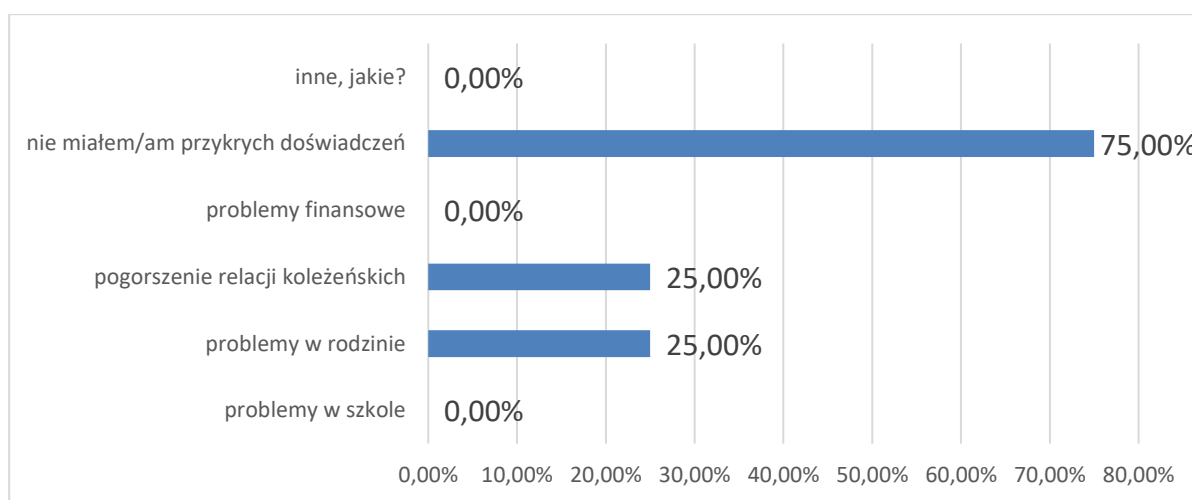
Gdzie zdarzyło Ci się zażywać narkotyki/dopalacze?

** Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Następnie ankietowanych poproszono o wskazanie przykrych zdarzeń, których doświadczyli wynikających z zażywania narkotyków lub dopalaczy. Natomiast 75,00% uczniów nie doświadczyło nigdy przykrych konsekwencji związanych z zażywaniem narkotyków lub dopalaczy. Uczniowie, którzy doświadczyli przykrych konsekwencji wskazywali, iż zdarzyły im się: problemy w rodzinie (25,00%) oraz pogorszenie relacji koleżeńskich (25,00%).

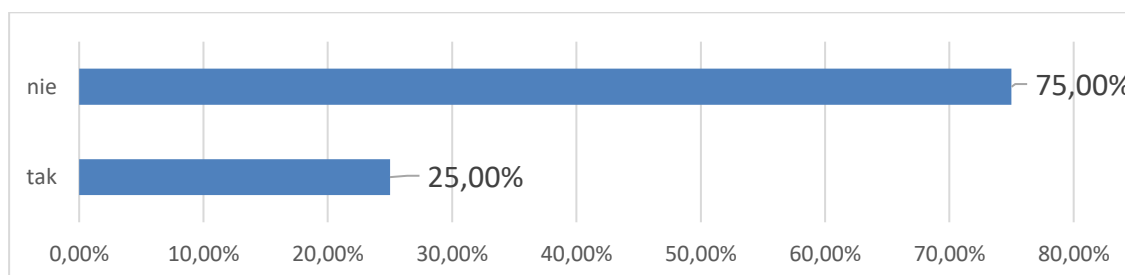
Czy miałeś jakieś przykre doświadczenia związane z zażywaniem narkotyków lub dopalaczy?

** Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

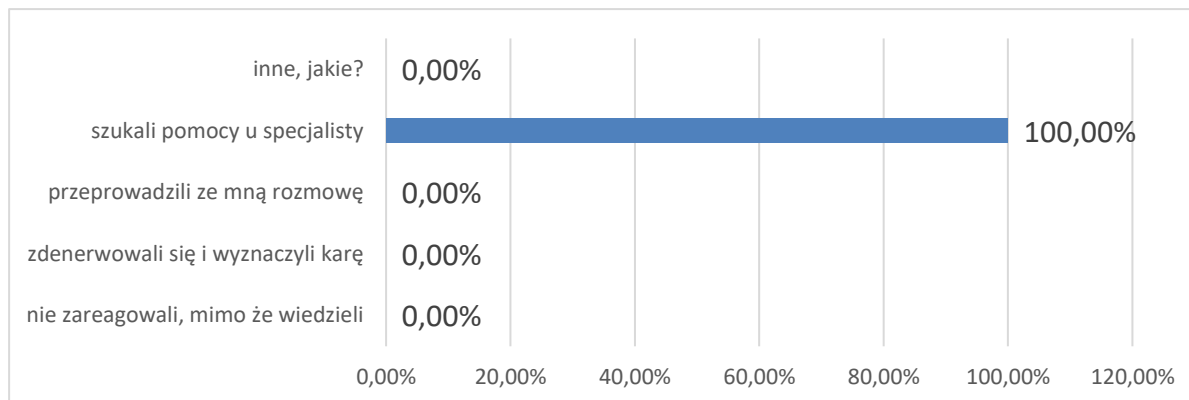
25,00% uczniów deklaruje, że ich rodzice wiedzą o sięganiu przez nich po środki psychoaktywne. 75,00% ankietowanych uczniów uważa, że ich rodzice nie wiedzą o tym fakcie.

Czy rodzice wiedzą, że zażywasz narkotyki/dopalacze?

Uczniowie, którzy uważają, że ich rodzice wiedzą o sięganiu przez nich substancji psychoaktywnych, przyznali, iż rodzice szukali pomocy u specjalisty (100,00%).

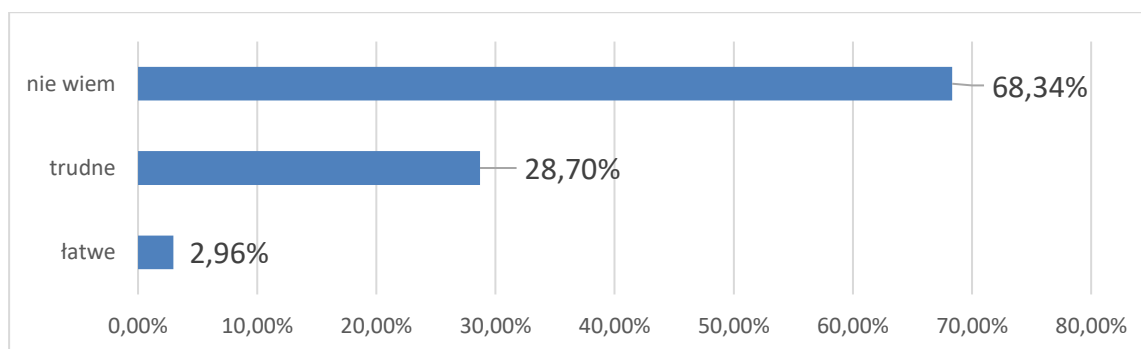
Jak Twoi rodzice zareagowali na zażywanie przez Ciebie narkotyków/dopalaczy?

** Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

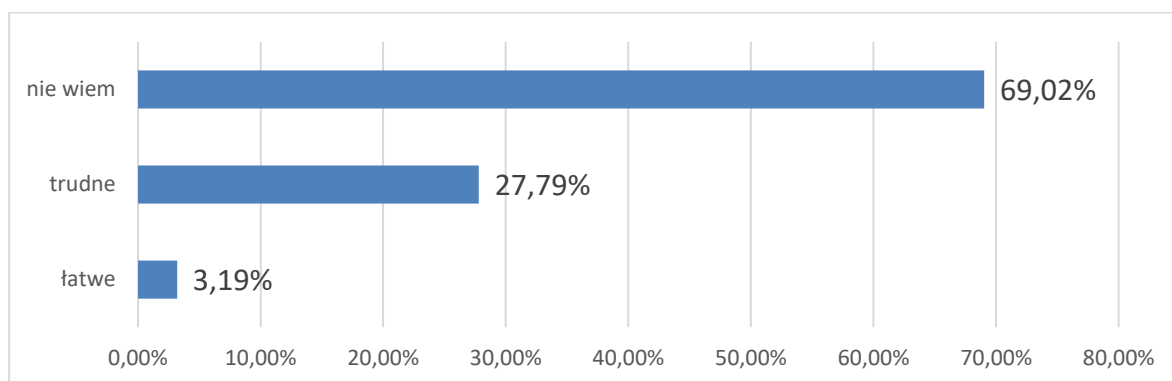
Na kolejne pytania odpowiedzi udzielali wszyscy ankietowani. Większość uczniów nie wie, czy zdobycie narkotyków w ich gminie jest możliwe – taką odpowiedź wskazuje 68,34% uczniów. 28,70% uważa, że jest to trudne, zaś 2,96% uważa, że jest to łatwe.

Gdybyś chciał zdobyć narkotyki w swojej miejscowości byłoby to:

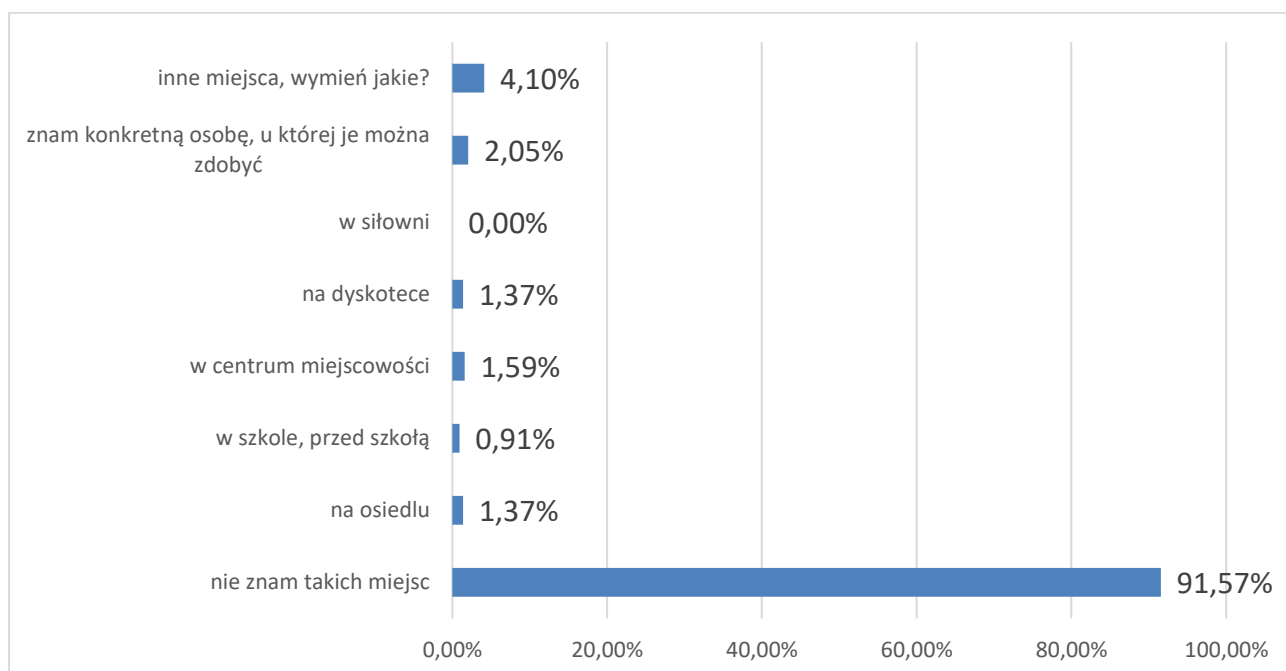
Natomiast w przypadku dostępności dopalaczy, również większość uczniów nie ma wiedzy na ten temat (69,02%). Jednak 27,79% uczniów twierdzi, iż jest to trudne, a 3,19% uważa, że jest to łatwe.

Gdybyś chciał zdobyć dopalacze w swojej miejscowości byłoby to:

Zdecydowana większość badanych uczniów nie zna miejsc, w których można kupić narkotyki lub dopalacze na terenie Gminy Mińsk Mazowiecki (91,57%). Pozostali uczniowie wskazują na: osiedle (1,37%), teren szkoły (0,91%), centrum miejscowości (1,59%), dyskotekę (1,37%) oraz inne miejsca, których nie wymienili (4,10%). Dodatkowo 2,05% uczniów zna konkretną osobę, u której można kupić substancje psychoaktywne.

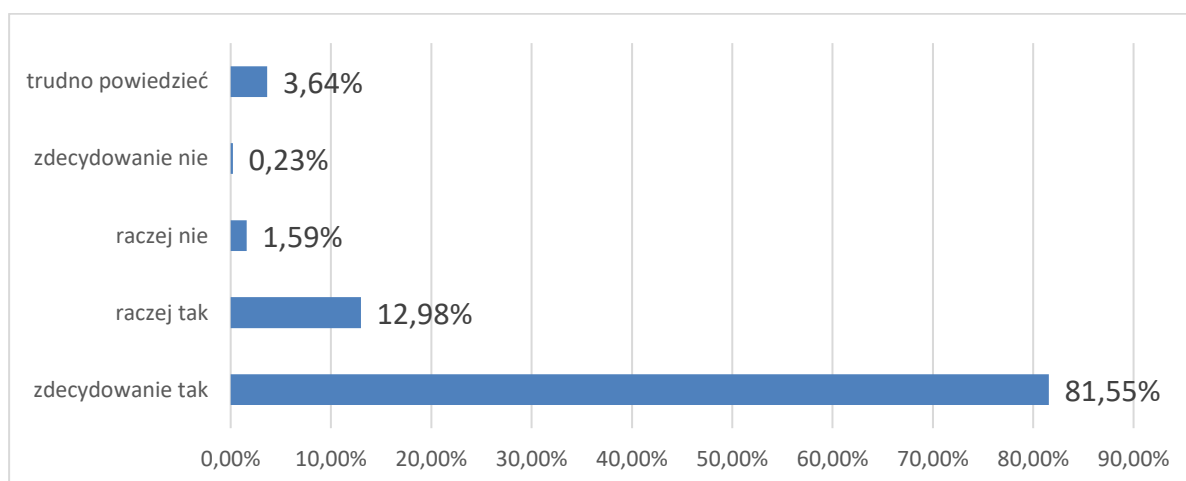
Czy znasz miejsca w swojej miejscowości gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze?

** Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

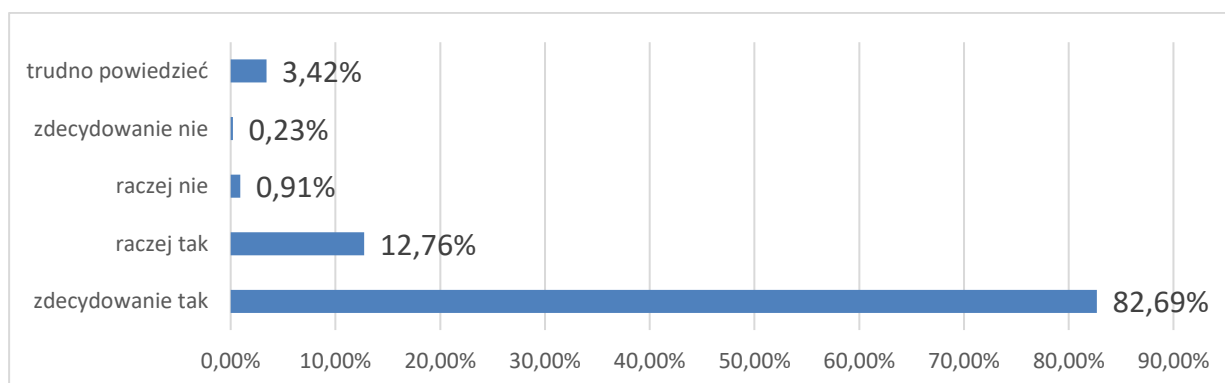
1,55% uczniów sądzi, że zażywanie narkotyków jest zdecydowanie szkodliwe dla zdrowia, zaś 12,98% osób uważa, że jest to raczej szkodliwe. Z tą opinią nie zgadza się 1,81% uczniów: 1,59% sądzi, iż substancje te są raczej nieszkodliwe, a 0,23% osób uważa, że są one zdecydowanie nieszkodliwe. Kolejne 3,64% ankietowanych wskazuje odpowiedź „trudno powiedzieć”.

Czy uważasz, że zażywanie narkotyków jest szkodliwe dla zdrowia?

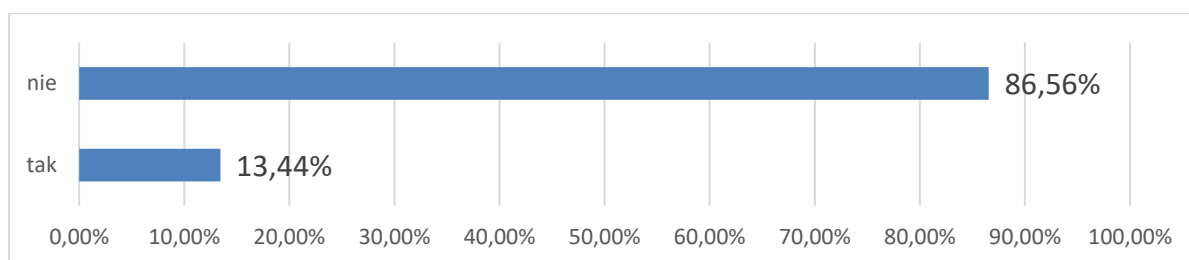
Uczniowie w większości również uważają, że zażywanie dopalaczy jest zdecydowanie szkodliwe dla zdrowia (82,69%), a 12,76% uczniów sądzi, iż jest to raczej szkodliwe. Za raczej nieszkodliwe substancje te uważa 0,91% uczniów, a 0,23% twierdzi, iż są one zdecydowanie nieszkodliwe. 3,42% uczniów nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Czy uważasz, że zażywanie dopalaczy jest szkodliwe dla zdrowia?

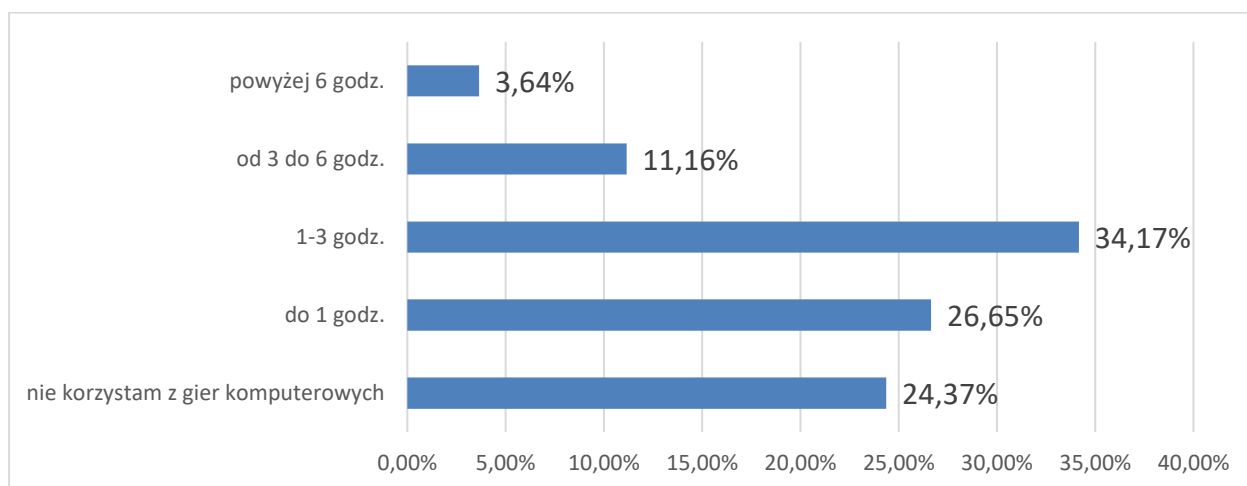
Kolejno, ankietowanych uczniów zapytano, czy wiedzą czym są uzależnienia behawioralne. Odpowiedzi twierdzącej udzieliło 13,44% osób. Większość uczniów (86,56%) nie wie, czym jest to zjawisko.

Czy wiesz czym są uzależnienia behawioralne?

Następnie ankietowanych zapytano ile czasu poświęcają każdego dnia na granie w gry komputerowe. Ze zgromadzonego materiału badawczego wynika, iż uczniowie poświęcają dziennie: do 1 godziny (26,65%), od 1 do 3 godzin (34,17%). Od 3 do 6 godzin na tę aktywność poświęca 11,16% ankietowanych, zaś powyżej 6 godzin dziennie poświęca na gry komputerowe 3,64% uczniów. Natomiast 24,37% uczniów nie gra w gry komputerowe.

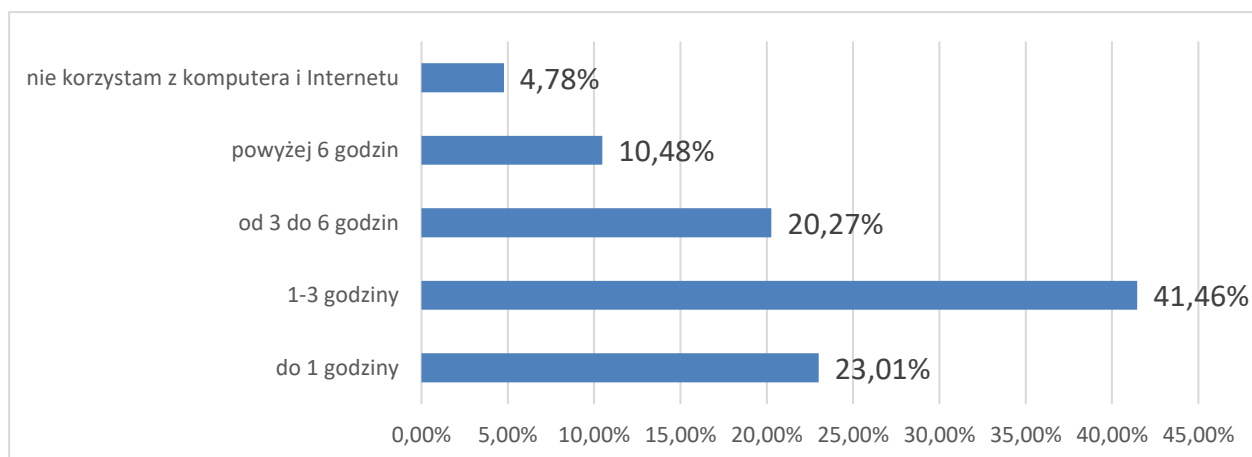
Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na granie w gry komputerowe?

Ponadto na korzystanie poza lekcjami z komputera/Internetu uczniowie poświęcają każdego dnia: powyżej 6 godzin (10,48%), od 3 do 6 godzin (20,27%), od 1 do 3 godzin

(41,46%) oraz do 1 godziny (23,01%). Kolejne 4,78% ankietowanych uczniów nie korzysta z nowych mediów.

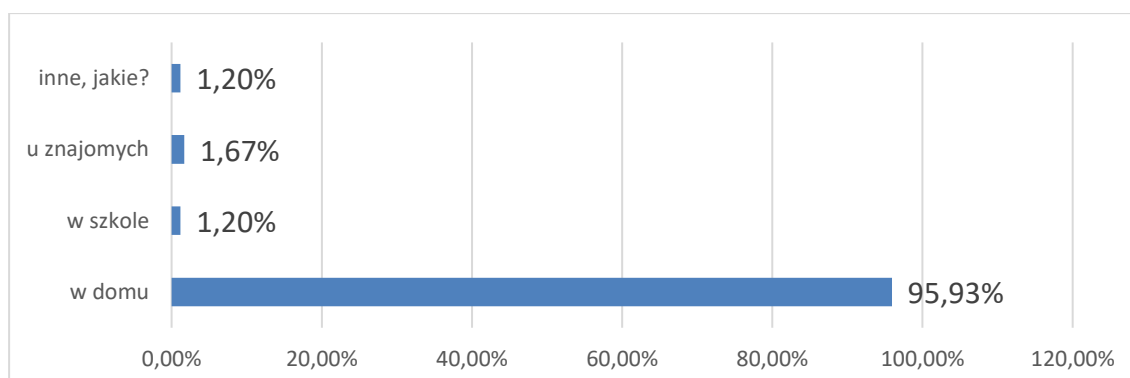
Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z komputera i Internetu (poza nauką)?

Na kolejne sześć pytań dotyczących korzystania z urządzeń mobilnych odpowiadały wyłącznie te osoby, które w poprzednim pytaniu zadeklarowały, iż korzystają z nich.

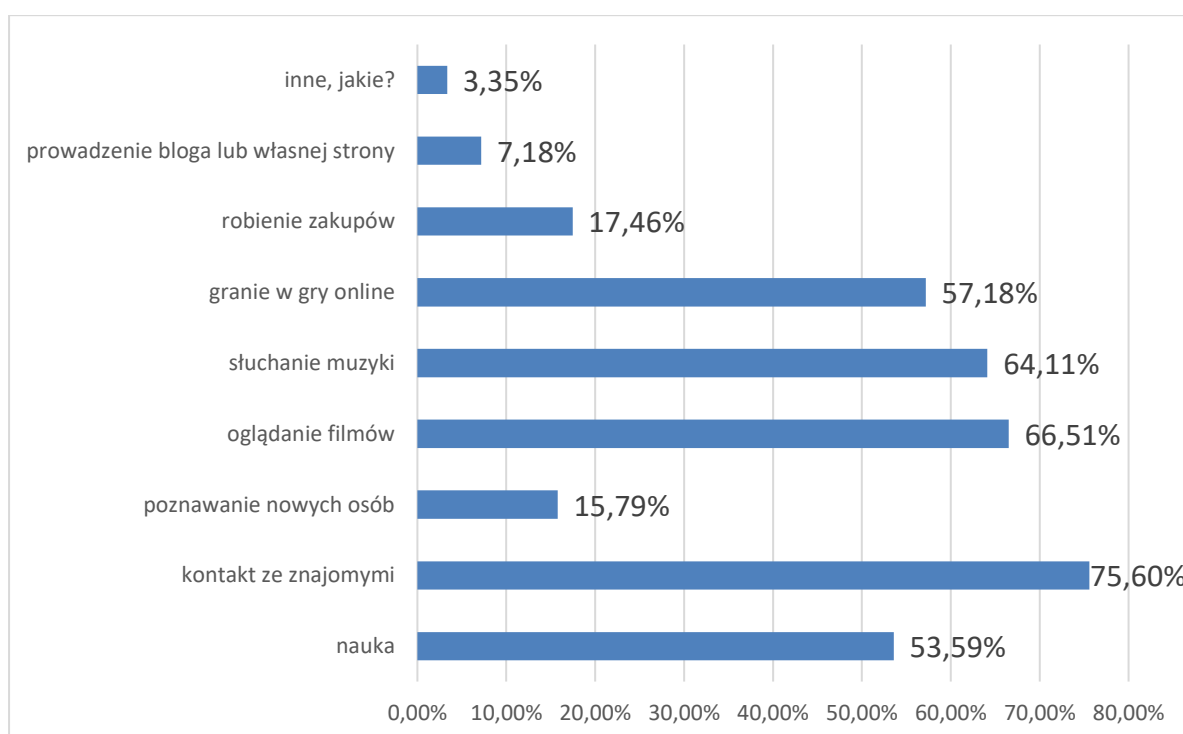
Większość spośród uczniów korzystających z komputera i Internetu używa go najczęściej w domu (95,93%). W szkole z tego medium korzysta 1,20% ankietowanych, zaś u znajomych 1,67% uczniów. W innych miejscach z urządzeń mobilnych korzysta 1,20% osób, jednak uczniowie nie wskazali tych miejsc.

Gdzie najczęściej korzystasz z komputera i Internetu?

W kolejnym pytaniu, uczniów poproszono o wskazanie, w jakim celu najczęściej korzystają z komputera i Internetu. Uczniowie wskazywali na następujące powody: kontakt ze znajomymi (75,60%), oglądanie filmów (66,51%), słuchanie muzyki (64,11%), granie w gry online (57,18%), nauka (53,59%), robienie zakupów (17,46%), poznawanie nowych osób (15,59%) oraz prowadzenie bloga lub własnej strony (7,18%). Dodatkowo 3,35% ankietowanych wskazało inne powody, nie podając konkretnych przykład

Z jakich powodów najczęściej korzystasz z komputera i Internetu?

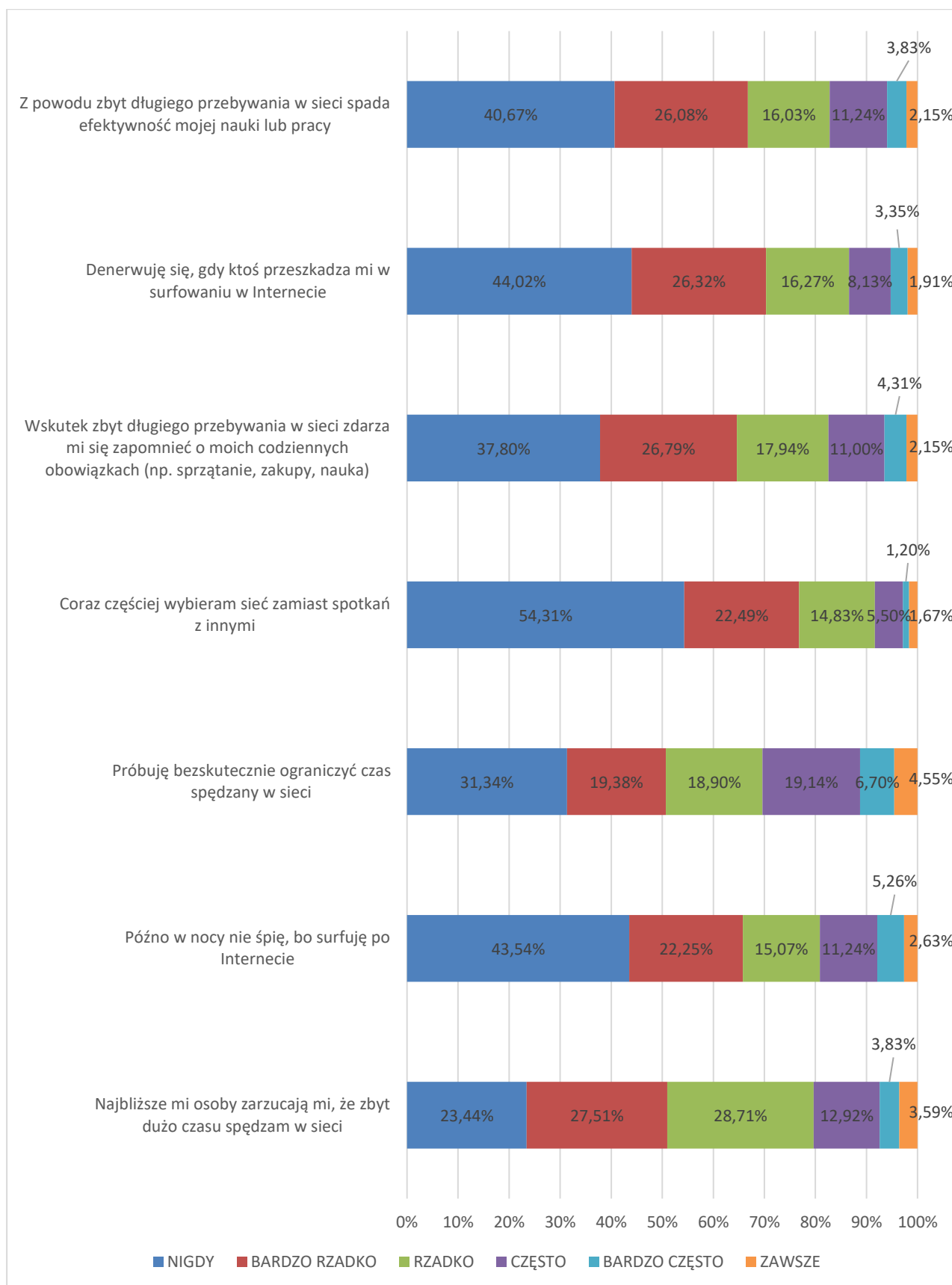

Celem sprawdzenia, czy uczniowie zmagają się z problemami uzależnień behawioralnych poproszono ich o ustosunkowanie się do kilku stwierdzeń. Jak wynika ze zgromadzonego materiału badawczego skala problemu uzależnień nie przybiera dużych rozmiarów. Jedynie 4,55% ankietowanych zawsze próbuje bezskutecznie ograniczyć czas spędzany w sieci, a 1,91% osób denerwuje się, gdy ktoś przeszkadza im w korzystaniu z Internetu. Kolejne 2,63% uczniów zawsze późno chodzi spać, bo korzysta z Internetu oraz zapomina o codziennych obowiązkach ponieważ nadmiernie korzysta z sieci (2,15%). 3,59% uczniów

uważa,

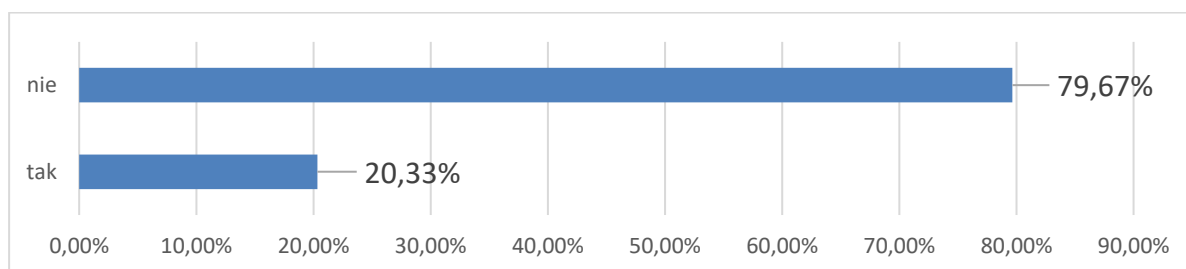
że najbliższe osoby zarzucają im, że zbyt dużo czasu spędzają w sieci. Co istotne zdecydowana większość uczniów nigdy lub bardzo rzadko spotkała się z problemami wymienionymi w ankiecie.

Odniesie się proszę, do poniższych stwierdzeń korzystając z przedstawionej skali.

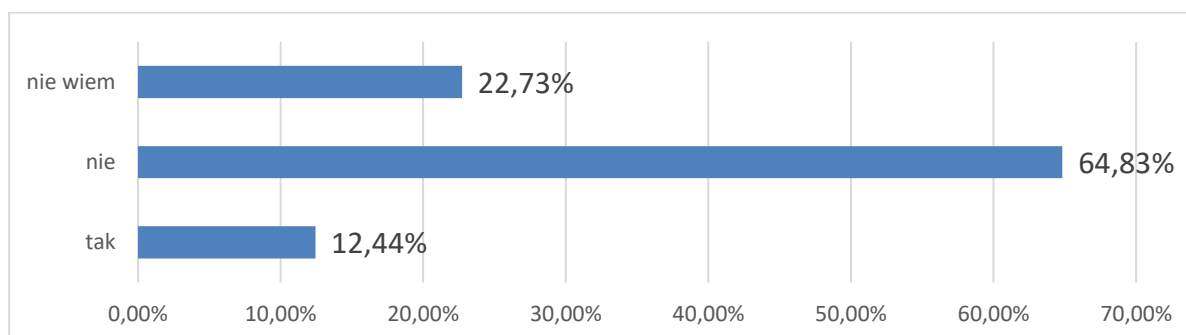
Następnie uczniów zapytano, czy czuli kiedykolwiek dyskryminację z powodu braku dostępu do komputera lub Internetu. Odpowiedzi twierdzącej udzieliło 20,33% ankietowanych uczniów.

Czy czuleś się kiedykolwiek dyskryminowany ze względu na brak dostępu do komputera i Internetu?

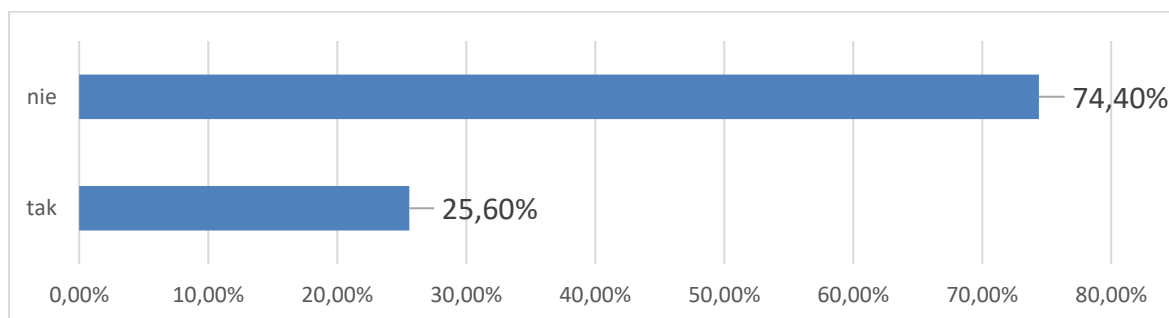
Jak przyznają respondenci, blokadę rodzicielską posiada 12,44% z nich. Natomiast 64,83% osób nie posiada takiego zabezpieczenia na swoim komputerze, a 22,73% respondentów nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Czy na komputerze z którego korzystasz jest zainstalowana tzw. „blokada rodzicielska”?

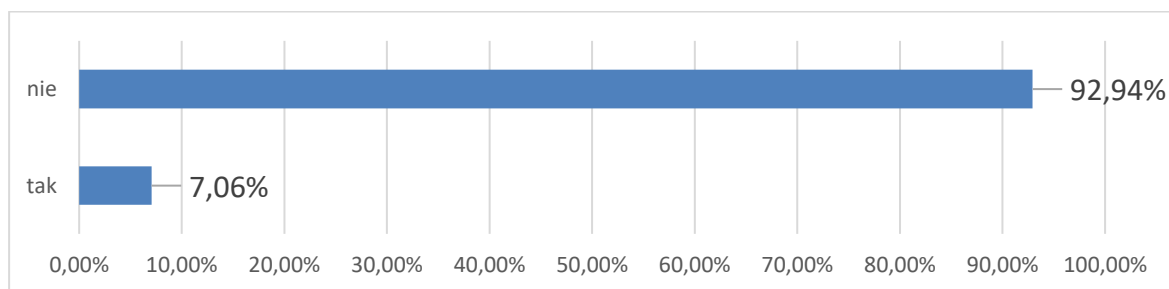
Uczniom zadano również pytanie dotyczące ukrywania prawdziwej ilości czasu spędzanego na korzystaniu z komputera i Internetu. Jak wynika ze zgromadzonego materiału badawczego, 25,60% uczniów kłamało, aby ukryć prawdziwą ilość czasu przeznaczoną na tę aktywność.

Czy zdarzyło Ci się kłamać aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera lub Internetu np. przed rodzicami?

Na niniejsze pytanie odpowiedzi udzielali wszyscy ankietowani. Można zauważyć, iż 7,06% uczniów podałyby swoje dane osobie poznanej w Internecie. Świadczyć to może o tym, iż Ci uczniowie nie znają konsekwencji wynikających z takiego zachowania.

Czy podałbyś swoje dane osobowe osobie poznanej w Internecie?

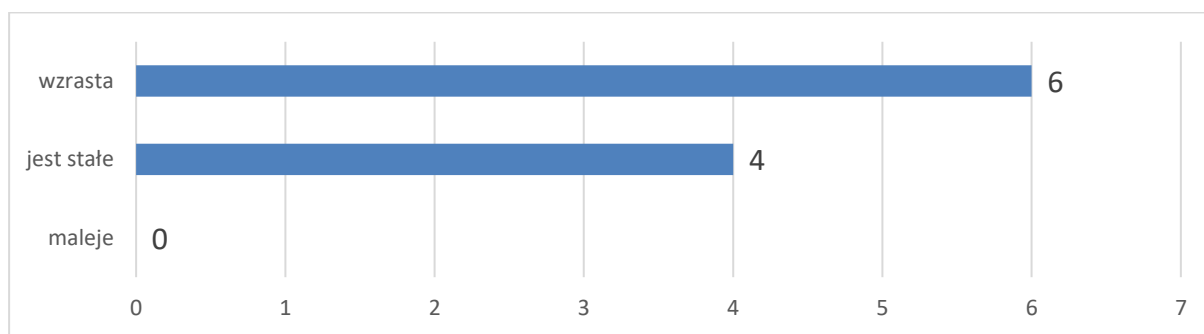

Diagnoza – sprzedawcy napojów alkoholowych

Pytania kierowane do sprzedawców miały głównie na celu pogłębienie wiedzy z zakresu problematyki uzależnień od substancji psychoaktywnych w gminie oraz sprawdzenie, czy w Gminie Mińsk Mazowiecki przestrzega się ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

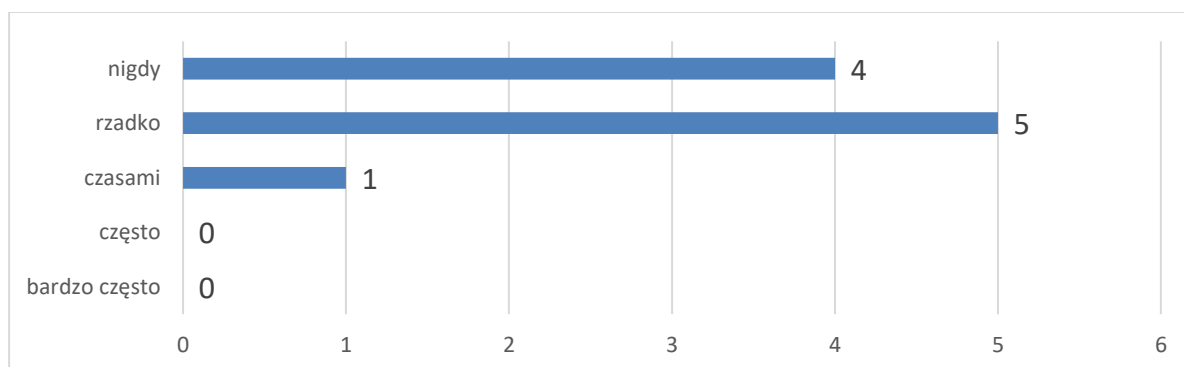
Na początek badanych zapytano, o ocenę poziomu spożycia alkoholu na terenie gminy w ich opinii na przestrzeni kilku lat. Żaden z respondentów nie zauważył zmniejszania się poziomu spożycia alkoholu. Czterech ankietowanych stwierdziło, że jest ono stałe. Warto zwrócić uwagę na to, że sześciu badanych wskazało na jego wzrost.

Proszę ocenić czy spożycie alkoholu na przestrzeni kilku lat w Pana/i gminie:

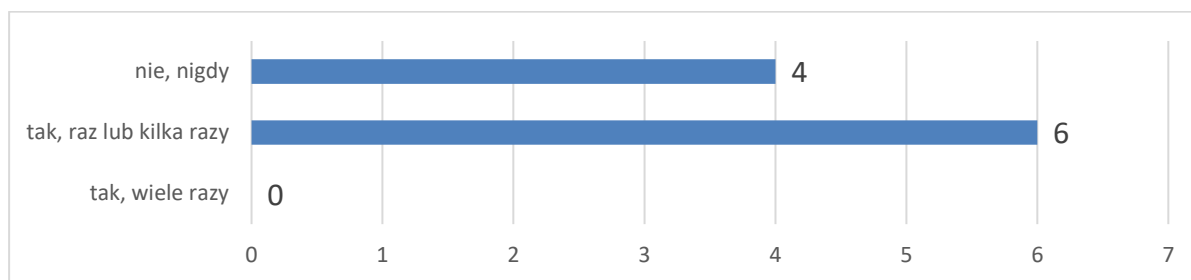
W dalszej kolejności sprzedawców poproszono o ocenę częstotliwości sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim w ich gminie. Czterech badanych stwierdziło, że do takich sytuacji nigdy nie dochodzi na terenie Gminy Mińsk Mazowiecki, kolejnych pięciu respondentów uważa, że ma to miejsce rzadko, a według jednej osoby dzieje się tak czasami. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „często” oraz „bardzo często”.

Proszę ocenić jak często zdarza się, że alkohol jest sprzedawany osobom niepełnoletnim w Pana/i gminie?

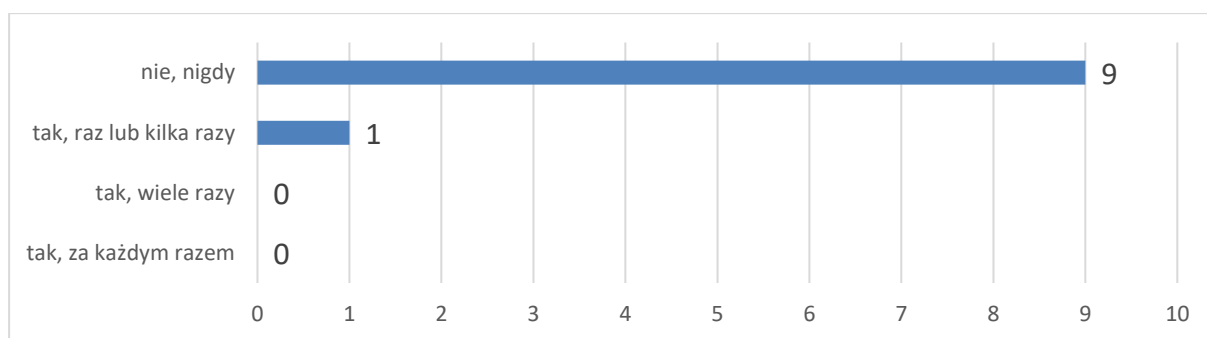
Kolejne zagadnienie dotyczyło sytuacji, jak często zdarzało się, że osoba niepełnoletnia chciała kupić alkohol w obsługiwanym przez badanych punkcie. Analizując odpowiedzi na to pytanie można zauważyć, że według sześciu osób miało to miejsce raz lub kilka razy, a zdaniem czterech respondentów – nigdy. Dane pokazują, iż w Gminie Mińsk Mazowiecki zdarzają się sytuację, gdy osoba nieletnia chce kupić napoje alkoholowe.

Czy zdarzyło się Panu/i, że osoba niepełnoletnia chciała kupić alkohol w obsługiwanym przez Pana/ią punkcie?

Fakt, iż sprzedawcy spotkali się z próbą kupna alkoholu przez osoby nieletnie, nie musi oznaczać, iż został im on sprzedany. Dlatego w kolejnym pytaniu ankietowanych zapytano, czy zdarzyło im się podać alkohol osobom niepełnoletnim. Przeprowadzone badania wskazują na to, że jeden z respondentów sprzedał alkohol osobie nieletniej. Warto zwrócić uwagę, iż są to odpowiedzi deklaratywne, ankietowani często świadomie nie przyznają się do tego typu zachowań.

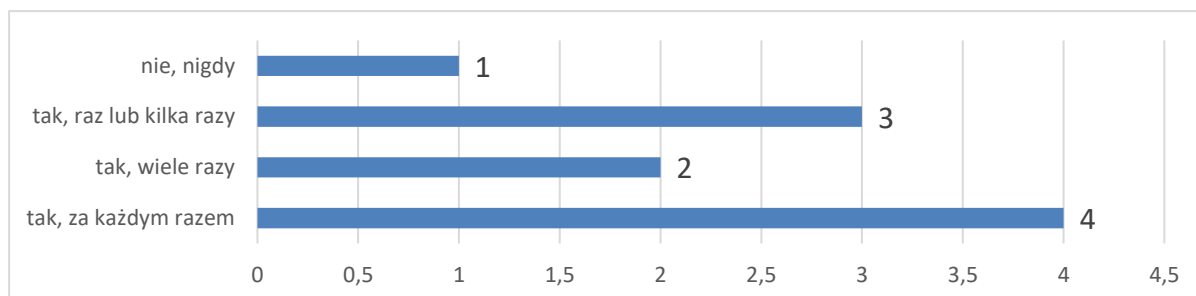
Czy zdarzyło się Panu/i sprzedać alkohol osobie niepełnoletniej?

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, sprzedawcy napojów alkoholowych mają obowiązek kontrolować dokumenty tożsamości klientów, w celu weryfikacji ich pełnoletniości. Na podstawie zebranych danych możemy zauważyć, że nie wszyscy sprzedawcy napojów alkoholowych w gminie, weryfikują wiek osoby wyglądającej na nieletnią za każdym razem. Dwóch badanych pytało o dowód osobisty wiele razy, trzech sprzedawców sprawdzało dowód raz lub kilka razy, a jeden z ankietowanych nie robi tego nigdy. W przypadku braku pewności, czy klient jest osoba

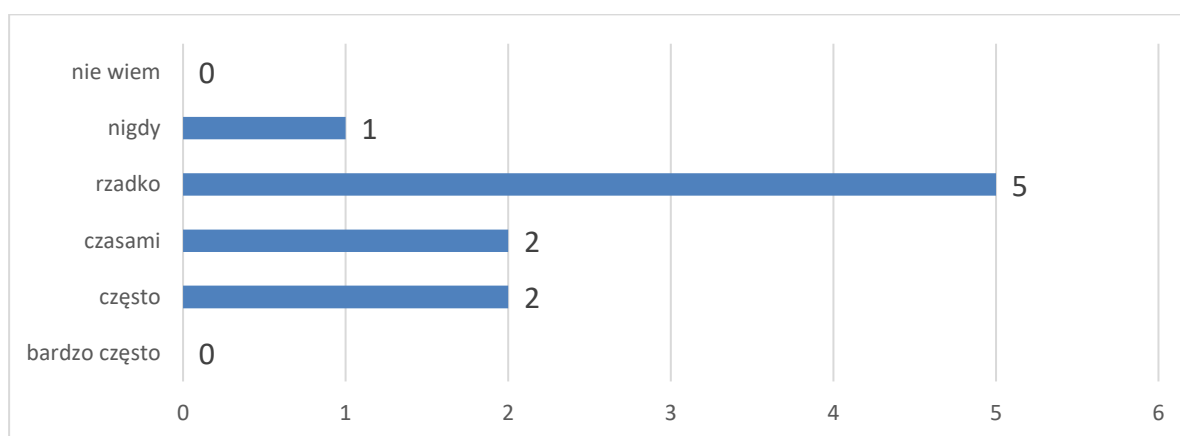
pełnoletnią, czterech ankietowanych sprawdza dowód za każdym razem, gdy ma tę wątpliwość.

Czy zdarzyło się Panu/i kiedykolwiek pytać o dowód osobisty klienta, nie mając pewności czy jest pełnoletni?

Respondentów zapytano również o to, jak często w ich opinii ma miejsce sytuacja jazdy po wypiciu alkoholu w ich gminie. Jeden ze sprzedawców stwierdził, że taka sytuacja nigdy nie ma miejsca. Pięć osób uważa, że zdarza się to rzadko, zaś po dwóch sprzedawców wskazało odpowiedź „czasami” oraz „często”.

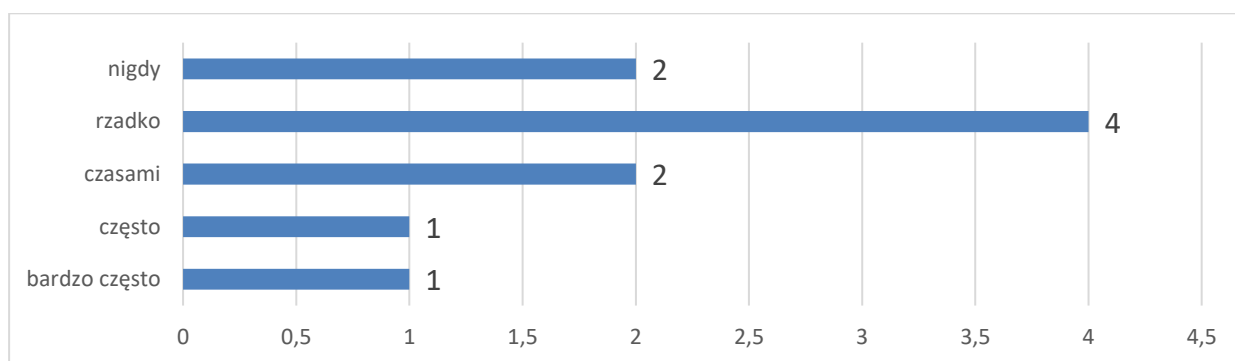
Proszę ocenić jak często ma miejsce sytuacja jazdy po wypiciu alkoholu w Pana/i gminie?

Na pytanie dotyczące częstotliwości sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym, czterech sprzedawców stwierdziło, że takie sytuacje na terenie ich gminy mają miejsce rzadko, zdaniem dwóch osób alkohol czasami jest sprzedawany osobom nietrzeźwym, kolejny badany uważa, iż dzieje się tak często, również jedna osoba wskazała odpowiedź „bardzo często”.

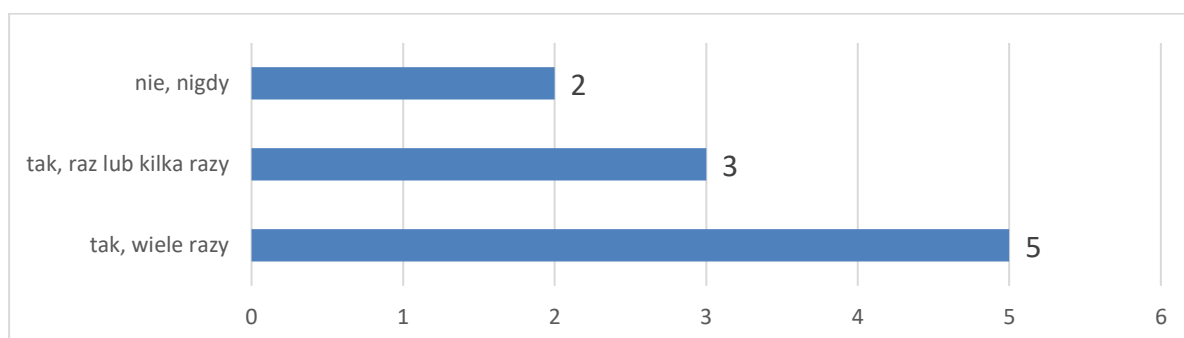
Natomiast dwóch ankietowanych stwierdziło, że alkohol nigdy nie jest sprzedawany osobom nietrzeźwym na terenie Gminy Mińsk Mazowiecki.

Proszę ocenić jak często zdarza się, że alkohol jest sprzedawany osobom nietrzeźwym w Pana/i gminie?

Na podstawie zebranych danych możemy zauważyć, że według trzech sprzedawców raz lub kilka razy i zdaniem pięciu sprzedawców wiele razy, zdarzyło się, że osoba nietrzeźwa próbowała kupić alkohol w obsługiwanym przez nich punkcie. Dwóm sprzedawcom nigdy nie przytrafiła się taka sytuacja.

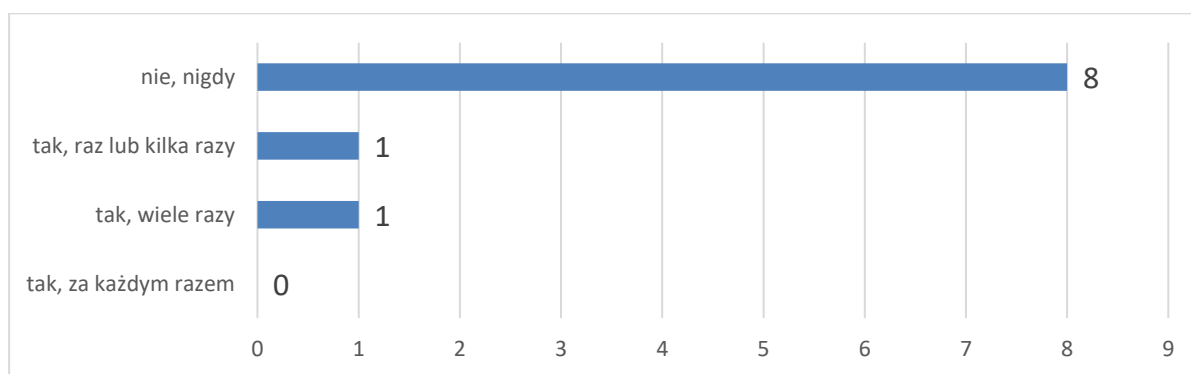
Czy zdarzyło się Panu/i, że osoba nietrzeźwa próbowała kupić alkohol w obsługiwanym przez Pana/ią punkcie?

Poprzednie pytanie wymaga uzupełnienia, ponieważ fakt, że osoba nietrzeźwa chciała alkohol zakupić nie znaczy od razu, że ten trunek zdobyła. Dlatego w następnym pytaniu sprzedawcy zostali poproszeni o udzielenie odpowiedzi czy dokonali takiej sprzedaży.

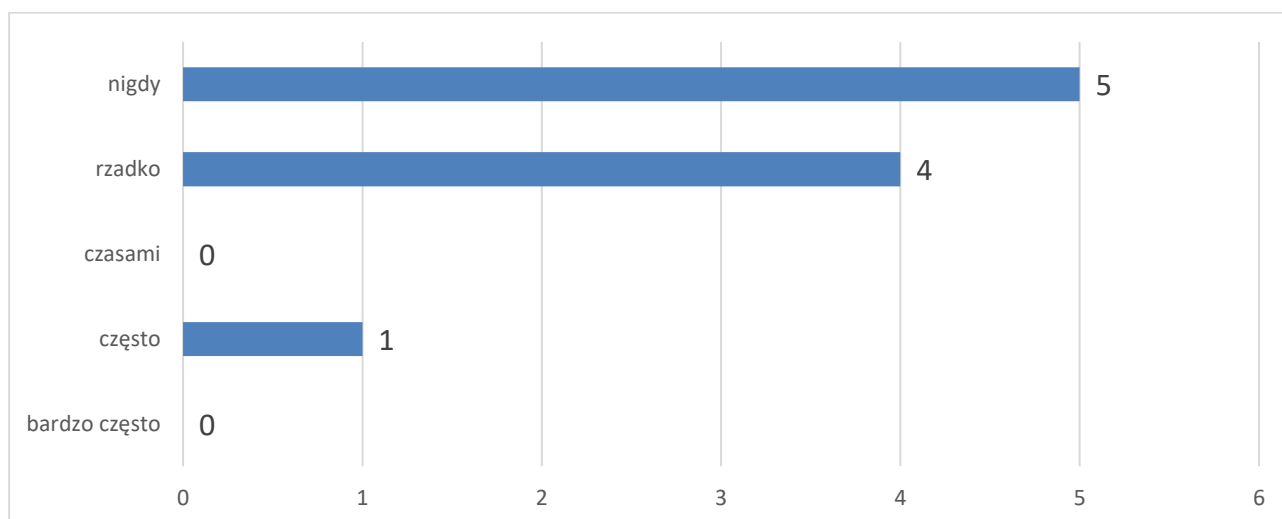
Badania wykazały, że jeden respondent raz lub kilka razy sprzedał alkohol osobie nietrzeźwej, a kolejna osoba robiła to wiele razy. Natomiast ośmiu ankietowanych nigdy nie podało wyrobów alkoholowych osobom nietrzeźwym.

Czy zdarzyło się Panu/i sprzedać alkohol osobie nietrzeźwej?

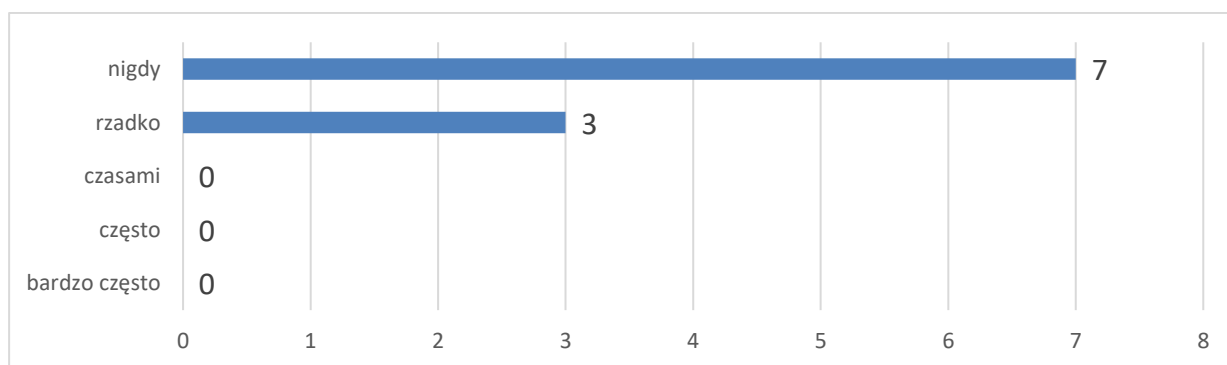
Ponadto pięciu ankietowanych stwierdziło, że klienci sklepów nigdy nie spożywają alkoholu na terenie lub w pobliżu punktu sprzedaży w ich gminie. W opinii czterech osób ma to miejsce rzadko. Natomiast z deklaracji jednego sprzedawcy wynika, iż do takich sytuacji dochodzi często.

Proszę ocenić jak często zdarza się sytuacja, że klienci sklepu spożywają alkohol na terenie lub w pobliżu punktu sprzedaży alkoholu w Pana/i gminie?

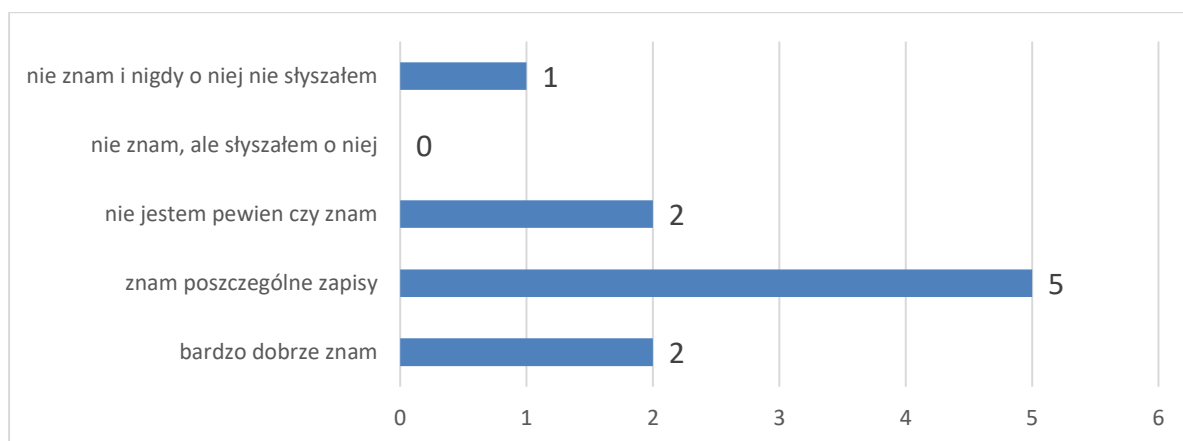
Dodatkowo na pytanie, jak często sprzedawcom zdarza się wzywać policję z powodu zakłócenia porządku przez osobę pod wpływem napojów wysokoprocentowych, na terenie punktów sprzedaży alkoholu lub w jego najbliższej okolicy, trzech sprzedawców stwierdziło, iż takie sytuacje mają miejsce rzadko. Pozostałe osoby, tj. siedmiu respondentów nie miało potrzeby wzywania policji.

Jak często zdarza się Panu/i wzywać policję z powodu zakłócania porządku przez osobę pod wpływem alkoholu na terenie punktu sprzedaży alkoholu lub w jego najbliższej okolicy?

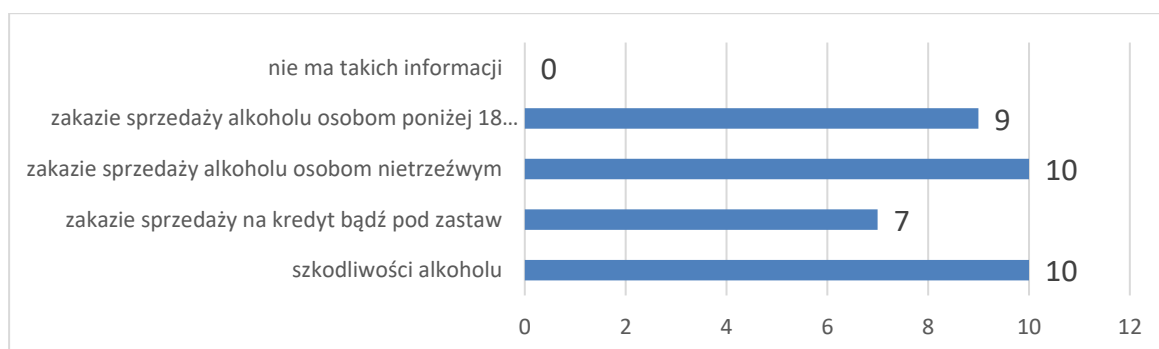
Analizując odpowiedzi na pytanie dotyczące znajomości ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi odnoszącej się do odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu możemy zauważyć, że dwóch respondentów zna bardzo dobrze tą ustawę, a pięć osób zna poszczególne jej zapisy. Dwóch badanych nie jest pewnych czy ją zna. Z kolei jedna osoba zadeklarowała całkowity brak znajomości tej ustawy.

Czy zna Pan/i ustawę z dnia 26 X 1982 r. o Wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi odnoszącą się do odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu?

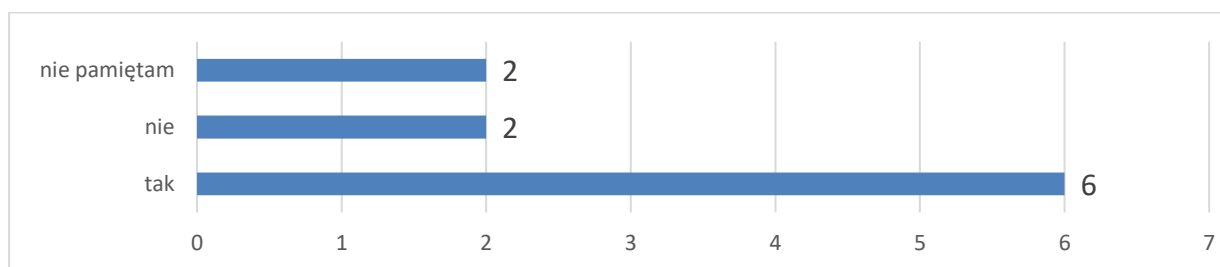
Właściciele punktów sprzedających napoje alkoholowe, mają obowiązek umieścić w widocznym miejscu w swoim sklepie, informację o szkodliwości alkoholu. Badanie ankietowe pokazało, że nie we wszystkich sklepach widnieje taki komunikat. Umieszczenie informacji o zakazie sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia zadeklarowało dziewięć osób, informację o zakazie sprzedaży osobom nietrzeźwym – dziesięć osób, informację o zakazie sprzedaży na kredyt bądź pod zastaw – siedem badanych, natomiast informacje o szkodliwości alkoholu posiada w sklepie dziesięć osób.

Czy w obsługiwanym przez Pana/ią punkcie znajdują się informacje na temat:

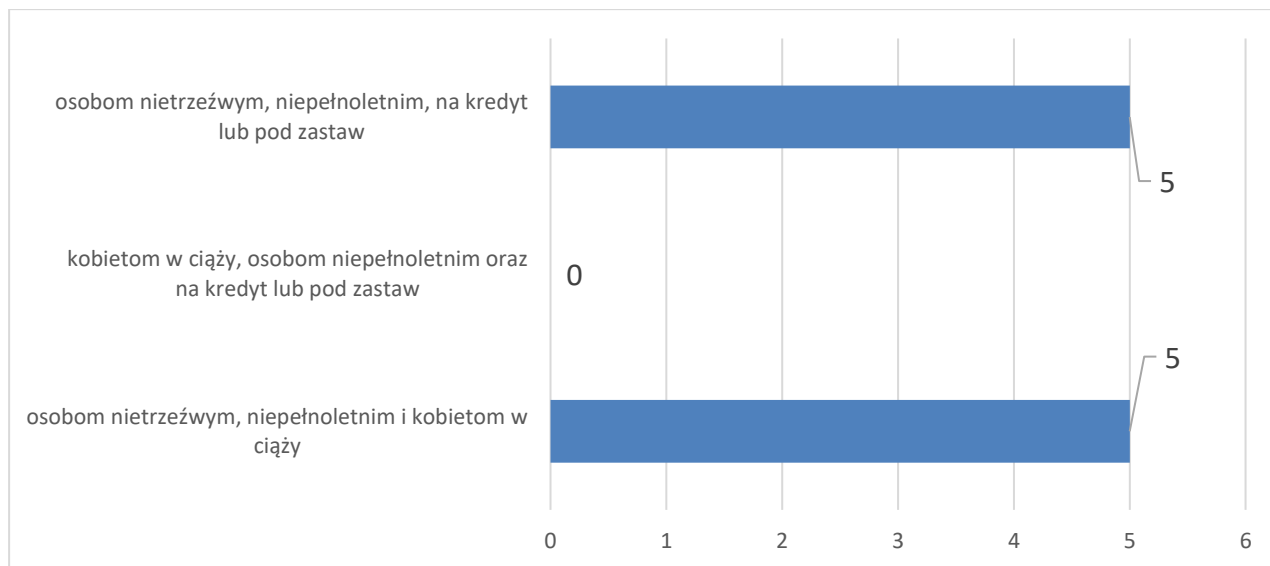
Warto zwrócić uwagę na to, że sześciu na dziesięciu respondentów brało udział w szkoleniu dotyczącym odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu. Natomiast dwie osoby nie zostały przeszkolone, a kolejne dwie nie pamiętają czy brały udział w szkoleniu.

Czy brał/a Pan/i udział w szkoleniu dotyczącym odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu?

Ostatnie pytanie skierowane do sprzedawców napojów alkoholowych miało na celu zbadanie ich wiedzy na temat ustawowych zakazów sprzedaży alkoholu. Na podstawie zebranych danych możemy zauważyć, że prawidłową wiedzę na ten temat wskazało pięciu sprzedawców, gdyż stwierdzili oni, że zabrania się sprzedaży napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym, niepełnoletnim oraz na kredyt lub pod zastaw. Kolejnych pięciu respondentów zaznaczyło błędną odpowiedź, tj. „osobom nietrzeźwym, niepełnoletnim i kobietom w ciąży”.

Komu zabrania się sprzedaży i podawania napojów alkoholowych według ustawy z dnia 26 X 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi? Proszę wybrać jedną odpowiedź.

Wnioski i rekomendacje

Badania realizowane na terenie Gminy Mińsk Mazowiecki pozwoliły na wyciągnięcie następujących wniosków:

Skala uzależnień chemicznych, behawioralnych i zjawiska przemocy wśród dorosłych oraz dzieci i młodzieży nie przybiera dużych rozmiarów, jednak należy prowadzić dalsze działania profilaktyczne.

Wśród mieszkańców, którzy pili kiedykolwiek alkohol, 48,67% pije go kilka razy w roku, 22,67% kilka razy w miesiącu, 6,00% kilka razy w tygodniu, a 1,33% osób codziennie. W przypadku uczniów alkohol piło kiedykolwiek 9,79% ankietowanych. Można dostrzec, iż po alkohol rzadziej sięgają dziewczynki (9,55%) niż chłopcy (10,05%).

Problemem wśród mieszkańców Gminy Mińsk Mazowiecki jest problem nikotynizmu. Do codziennego palenia papierosów przyznało się 22,67% mieszkańców. Większość ankietowanych, którzy palą papierosy, wypala każdego dnia mniej niż 5 sztuk (34,09%). Dodatkowo część ankietowanych próbowało wiele razy rzucić palenie, ale im się nie udało (30,77%), a 46,15% mieszkańców nigdy nie próbowało rzucić palenia.

Warto zwrócić uwagę również na kwestię sięgania po substancje psychoaktywne – 12,67% ankietowanych mieszkańców sięgało kiedykolwiek po narkotyki lub/i dopalacze, a po 0,67% osób zażywa je kilka razy w miesiącu, raz w tygodniu, codziennie lub prawie codziennie.

W przypadku uczniów po substancje psychoaktywne sięgało 0,91% uczniów, co pokazuje, iż skala problemu nie jest duża.

Istotnym problemem w gminie jest problem przemocy. Wśród ankietowanych mieszkańców przemocy doświadczyło 32,00% dorosłych osób. Zdecydowana większość z nich doświadczyła przemocy psychicznej (89,58%), a 60,42% osób doświadczyło przemocy fizycznej. Natomiast 24,00% ankietowanych osobiście stosowało przemoc wobec innych osób.

Problem przemocy jest widoczny również wśród uczniów – 35,76% uczniów przyznało, iż doświadczyło przemocy, a wśród tych osób 47,77% ze strony kolegów ze szkoły. Dodatkowo 25,74% ankietowanych twierdzi, że w ich szkole występuje zjawisko przemocy. Co wskazuje na to, iż problem przemocy rówieśniczej i szkolnej jest obecny wśród szkół podstawowych na terenie Gminy Mińsk Mazowiecki.

Jeśli chodzi o korzystanie z komputera i Internetu to większość uczniów poświęca na tę aktywność od 1 do 3 godzin (41,46%). Natomiast na granie w gry komputerowe uczniowie poświęcają również od 1 do 3 godzin dziennie (34,17%). Uczniowie korzystają z komputera i Internetu głównie w domu (95,93%), przede wszystkim, aby mieć kontakt ze znajomymi (75,60%). Warto zwrócić uwagę na fakt, iż co piąty uczeń czuł się kiedykolwiek dyskryminowany ze względu na brak dostępu do komputera lub Internetu, a co czwarty uczeń kłamał, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z nowych mediów.

W przypadku osób dorosłych uczestniczących w badaniu, 75,33% z nich korzysta codziennie z komputera/Internetu. Na tę aktywność przeznaczają najczęściej od 1 do 3 godzin dziennie (36,00%). Komputer i Internet wykorzystują przede wszystkim do sprawdzania poczty elektronicznej (79,33%) oraz poszukiwania informacji (76,67%).

Warto zwrócić uwagę na fakt, iż blisko połowa ankietowanych uważa, że jest uzależniona od telefonu komórkowego.

Czynniki wpływające na sięganie po substancje odurzające

W przypadku uczniów, istotną rolę odgrywają rówieśnicy. To oni przede wszystkim nakłaniają się wzajemnie do sięgania po substancje uzależniające. Dane pokazały, że uczniowie piją alkohol, czy też sięgają po narkotyki podczas imprez towarzyskich, by zaimponować innym oraz pod presją znajomych. W związku z tym można wysunąć wniosek, że presja rówieśników oraz obawa przed byciem odrzuconym przez grupę skłania młodych ludzi do zażywania substancji psychoaktywnych.

Istotnym czynnikiem mającym wpływ na kontakt uczniów ze środkami odurzającymi ma rodzina. Atmosfera w domu oraz problemy, które występują w rodzinie odgrywają ogromną rolę na kontakt uczniów z substancjami odurzającymi, ale także mają wpływ na dorosłe życie. Należy tutaj zwrócić uwagę, iż problemem jest także współczesny styl życia – rodzice nie mają czasu dla dzieci, zostawiają je same sobie. W efekcie są one osamotnione, nie mają wsparcia i szukają ucieczki od problemów za pomocą środków uzależniających.

Co istotne, **uczniowie posiadają wiedzę na temat zagrożeń wynikających z zażywania substancji psychoaktywnych.** Potrafią wskazać ich konsekwencje, wiedzą do kogo zwrócić się w razie sytuacji problemowej. Dużą rolę odgrywają tutaj szkoły – dzięki realizowanym programom profilaktycznym wiedza uczniów jest na wysokim poziomie, a

skala uzależnień nie przybiera dużych rozmiarów. Również Gmina Mińsk Mazowiecki podejmuje wiele działań mających na celu zmniejszenie skali problemów uzależnień.

Poniżej znajdują się rekomendacje co do dalszych działań profilaktycznych skierowanych do mieszkańców oraz instytucji, których celem jest profilaktyka.

- Działania profilaktyczne na terenie Gminy Mińsk Mazowiecki powinny mieć charakter długofalowy i różnorodny. Nie powinny one ograniczać się jedynie do środowiska szkoły – uczniów i nauczycieli, ponieważ przyniosą wtedy znacznie mniejsze efekty. Zdecydowanie korzystnym działaniem jest edukowanie wszystkich grup społecznych w celu kształtowania prawidłowych postaw oraz świadomości względem istniejących zagrożeń społecznych. Holistyczne działanie pomoże podnieść skuteczność działań.
- Istotne jest kontynuowanie prowadzonych działań profilaktycznych i edukacyjnych na terenie gminy, które obejmują wszystkie grupy mieszkańców. Należy podkreślić, że skuteczne rozwiązywanie problemów alkoholizmu, narkomanii, nikotynizmu i uzależnień cyfrowych zależy nie tylko od podmiotów i instytucji, które działają w tym zakresie, lecz także od społeczności lokalnej. Planowane działania powinny polegać przede wszystkim na dostarczaniu informacji o możliwych formach poszukiwania pomocy oraz funkcjonujących w tym zakresie instytucjach. Kluczową rolę mogą odgrywać instytucje cieszące się dużym zaufaniem wśród mieszkańców np. służby porządkowe lub organizacje pozarządowe.
- Rekomenduje się zwrócenie szczególnej uwagi na wsparcie kadry pracującej w instytucjach pomocowych, szczególnie w zakresie rozwijania ich kompetencji i umiejętności w zakresie nowoczesnych form pomocy pracy z rodzinami borykającymi się z problemem uzależnień od alkoholu lub narkotyków, uzależnień cyfrowych, czy też przemocy.
- Wsparcie kadry pedagogicznej poprzez odpowiednie szkolenia, umożliwiające rozwój kompetencji edukacyjnych, poszerzanie wiedzy i budowanie warsztatu metodycznego, ułatwiającego pracę szczególnie pod względem tzw. tematów trudnych (alkoholizm, narkomania, agresja, przemoc).
- Realizacji kampanii informacyjnej na temat konsekwencji prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu. Wynika to z faktu, iż 7,62% ankietowanych prowadziła

przynajmniej raz pojazd pod wpływem alkoholu. Ze względu na panującą sytuację epidemiologiczną zaleca się realizację kampanii głównie w formie online.

- Dalszą realizację zajęć profilaktycznych w szkołach (wśród starszych uczniów) na terenie gminy, poświęconych bezpieczeństwu na drogach, z uwzględnieniem właściwych zachowań i postaw wobec uczestnictwa w ruchu drogowym pod wpływem napojów alkoholowych.
- Realizowanie kampanii informującej o skutkach picia w ciąży, jak również zapoznanie mieszkańców z tematyką FAS – alkoholowego zespołu płodowego i uświadomienie kobietom w ciąży konieczności unikania nawet śladowych ilości alkoholu. Badania pokazały, iż 21,33% mieszkańców widziało w gminie kobiety w ciąży spożywające alkohol, a 2,67% mieszkańców uważa, że picie alkoholu w ciąży nie ma wpływu na rozwój dziecka.
- Podkreślanie aspektów ekonomicznych związanych z paleniem papierosów. W walce z problemem nikotynowym na terenie gminy oprócz szkodliwości dla zdrowia, powinien zostać również użyty argument, iż kupowanie papierosów wiąże się z poważnym nadszarpnięciem domowego budżetu.

Profilaktyka uzależnień chemicznych i behawioralnych powinna być prowadzona na kilku poziomach, aby spełniała swoją rolę:

Profilaktyka pierwszorzędowa, to działania, które powinny być kierowane do grupy niskiego ryzyka, czyli osób zdrowych. Najważniejszym zagadnieniem tego rodzaju profilaktyki jest promowanie zdrowego trybu życia oraz opóźnienie wieku inicjacji spożywania substancji psychoaktywnych. Rozwijanie umiejętności społecznych i umiejętności radzenia sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi, ogranicza występowanie zachowań ryzykownych. Zaleca się:

- Kontynuację prowadzonych programów profilaktycznych ze względu na fakt, iż są one skuteczne i przynoszą zamierzone skutki.
- Wdrażanie działań ukierunkowanych na wzmacnianie systemu wartości dzieci i młodzieży, w szczególności wartości zdrowia, a także kształtowanie przekonań normatywnych i umiejętności psychospołecznych.

- Organizację kursów radzenia sobie ze stresem, usprawniania komunikacji interpersonalnej, radzenia sobie z negatywnymi emocjami. Wzmacnianie asertywnych zachowań, pewności siebie i samoakceptacji.
- Promocje, wspólnie ze szkołami, liderów młodzieżowych i wykorzystywanie ich aktywności w działaniach profilaktycznych i promujących zdrowy styl życia.
- Wykorzystywanie zainteresowań młodzieży i ich aktywności fizycznej do budowania alternatywnych, w stosunku do picia alkoholu i zażywania narkotyków, sposobów spędzania wolnego czasu i realizacji własnych zainteresowań - rekomenduje się, aby działania te miały formę warsztatów i spotkań z ekspertami, ponieważ jest to najbardziej lubiana i skuteczna forma profilaktyki dla tej grupy.
- Zorganizowanie kampanii informacyjnej dla dzieci i młodzieży szkolnej w celu uświadomienia jak alkohol, papierosy oraz narkotyki wpływają na organizm człowieka oraz funkcjonowanie społeczności, poprzez kampanie w social mediach.
- Badanie pokazało dużą rolę telewizji oraz Internetu w kształtowaniu postaw i opinii

względem substancji odurzających, co powinno być wskazówką do opracowania działań profilaktycznych prowadzonych w szkołach. Naturalnym środowiskiem młodych ludzi w czasach współczesnych jest Internet, dlatego warto spróbować dotrzeć do najmłodszych grup właśnie w ten sposób.

- Ze względu na występowanie przemocy rówieśniczej w szkołach (25,74% uczniów twierdzi, że w ich szkole występuje przemoc między uczniami), rekomenduje się warsztaty dla dzieci i młodzieży na temat przemocy, agresji i konfliktów między uczniami, a także zmotywowanie ich do nauki szkolnej.
- Rekomenduje się edukację rodziny pod względem problemów uzależnień i zasięgania pomocy w wypadku występowania przemocy. Edukacja może mieć formę warsztatów profilaktycznych (82,67% mieszkańców uważa, że to skuteczna forma profilaktyki) oraz festynów/imprez/pikników profilaktycznych (63,33% mieszkańców uważa, że to działanie przynosi najlepsze efekty profilaktyczne).
- Prowadzenie lokalnych kampanii i innych działań edukacyjnych, mających na celu podniesienie wiedzy społeczeństwa na temat szkodliwości i skutków przyjmowania narkotyków, picia alkoholu i palenia papierosów.

➤ **Profilaktyka drugorzędowa**, to działania skierowane do osób zagrożonych, należących do grupy wysokiego ryzyka. Osoby te nie są trwale uzależnione, ale zaczynają dopiero eksperymentować z substancjami psychoaktywnymi. W tym obszarze najważniejsze jest ograniczenie głębokości zachowań niepożądanych i możliwość wycofania się z nich.

- Specjalistycznym wsparciem powinni zostać objęci mieszkańcy oraz rodziny borykające się z problemem alkoholowym. Tym rodzinom powinny zostać zaproponowane warsztaty lub spotkania, podczas których mogliby uzyskać wsparcie i wzmacniać swój autorytet wychowawczy pod okiem psychologów.
- Na terenie gminy powinna zostać przeprowadzona lokalna kampania uwrażliwiająca na szkodliwość alkoholu oraz zachęcająca do ograniczenia jego nadmiernego spożywania. Badania pokazały, iż 1,33% ankietowanych mieszkańców sięga po alkohol codziennie.
- Przeprowadzenie kampanii informacyjnej o dostępnych formach pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym w gminie.
- Opracowanie lokalnej kampanii na rzecz zwiększenia świadomości oraz odpowiedzialności sprzedawców alkoholu i uwrażliwienia ich na szkodliwość sprzedaży napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim. Dane pokazują, iż osoby niepełnoletnie próbują kupić alkohol.

➤ **Profilaktyka trzeciorzędowa**, to ogół działań skierowanych do osób już trwale uzależnionych. Obejmuje ona leczenie skutków zachowań niepożądanych, czyli przeciwdziałanie pogłębianiu się choroby oraz umożliwienie powrotu do normalnego życia, poprzez wprowadzanie leczenia, rehabilitacji i resocjalizacji. Zaleca się:

- Zapewnienie łatwego dostępu do źródeł informacji, przeznaczonych dla osób szukających wsparcia, dotkniętych problemem uzależnień i/lub przemocy. Badania pokazały, iż 9,33% mieszkańców nie wie, gdzie szukać pomocy w razie problemów.
- Zwiększenie dostępności do placówek leczniczych dla osób uzależnionych od alkoholu, wspieranie działań rehabilitacyjnych i grup wsparcia - stworzenie możliwości resocjalizacji osób uzależnionych.

- Wzmocnienie integracji społeczności lokalnych na rzecz wspierania rodzin borykających się z różnymi problemami społecznymi, w tym zagrożenia przemocą, alkoholizmem, narkomanią. Wyrównywanie szans może zostać przeprowadzone w różnorodny sposób, m.in. opracowanie programów profilaktycznych przeciwdziałających problemom społecznym w rodzinach, wspieranie i rozwój poradnictwa rodzinnego lub wspieranie rodzin i form zastępczych w opiece nad dzieckiem. Działanie to znajduje uzasadnienie w fakcie, iż to rodzina jest podstawową komórką społeczną i to od jej kondycji zależy rozwój psychospołeczny dzieci i młodzieży.

W ramach profilaktyki uzależnień behawioralnych:

- Biorąc pod uwagę rozwój mediów elektronicznych i związanych z tym zagrożeń, zasadne jest zwiększanie aktywności w działalności szkół w zakresie przeciwdziałania tym zagrożeniom, np. poprzez zajęcia profilaktyczne omawiające problem uzależnień behawioralnych i cyberprzemocy.
- Rekomenduje się zaplanowanie działań edukacyjnych zwiększających kompetencje informacyjno-medialne i ogólną świadomość problematyki zagrożeń cyfrowych. Działania te powinny obejmować nauczycieli i uczniów, a także ich rodziców traktowanych jako zintegrowane podmioty uczestniczące w procesie wychowawczym. Niniejsza diagnoza pokazała, iż 7,06% uczniów podałyby swoje dane osobie poznaną w Internecie. Świadczyć to może o tym, iż Ci uczniowie nie znają konsekwencji wynikających z takiego zachowania.
- Działaniami z zakresu edukacji powinni być objęci rodzice uczniów: na temat racjonalnych sposobów użytkowania mediów cyfrowych oraz konsekwencji zachowań problemowych i zagrożeń uzależnieniami czynnościowymi.
- Popularyzowanie wiedzy nt. uzależnień poprzez organizowanie kampanii społecznych – zwłaszcza adresowanych do dzieci młodszych (w szkole podstawowej) i ich rodziców.

- Wymagane jest wdrożenie procedur zwiększających bezpieczeństwo cyfrowe w szkołach ze względu na małą wiedzę uczniów w tym zakresie.
- Rozpowszechnienie informacji o placówkach udzielających pomocy w zakresie uzależnień od hazardu oraz na temat wskaźników pozwalających stwierdzić czy problem w tym zakresie występuje. Pomocne mogą okazać się broszury/ulotki plakaty informujące o negatywnych skutkach regularnego grania w gry hazardowe oraz wskazujące możliwe formy pomocy wyjścia z nałogu.

Dodatkowo zaleca się:

- Szkolenia dla rodziców – rekomenduje się przeprowadzenie szkoleń dla rodziców, które obejmowałyby następujące zagadnienia: organizacja czasu, podział obowiązków, rozwój emocjonalny dziecka oraz sposoby skutecznej komunikacji. Zdobyta wiedza pozwoli rodzicom lepiej wypełniać swoje obowiązki, pomoże zrozumieć psychikę młodego człowieka, a także mechanizmy rządzące jego postępowaniem. Efektem tych działań będzie wzmocnienie więzi rodzinnych.
- Rekomenduje się przeprowadzenie warsztatów lub akcji informacyjnych skierowanych do rodziców, które mogłyby uświadomić różnice między przemocą, a konfliktem rodzinnym oraz nauczyć rozpoznawać sygnały świadczące o występowaniu przemocy w rodzinie. Planowane działania edukacyjne służyłyby również zwiększeniu poziomu wiedzy o konsekwencjach stosowania przemocy wobec dzieci i wzmocnieniu ich kompetencji opiekuńczo – wychowawczych (np. nauka rozwiązywania konfliktów rodzinnych).
- Wskazane jest przeprowadzenie szkolenia dla nauczycieli w ramach pomocy krzywdzonym uczniom oraz procedury „Niebieskiej Karty” w szkole. Równie ważne jest też wsparcie dla rodziców poprzez przeprowadzenie szkolenia w zakresie wychowania pokolenia bez przemocy.
- Zaleca się kampanię mającą na celu zwiększenie świadomości osób dorosłych oraz dzieci i młodzieży dotyczącej zagrożeń w sieci oraz wskazanie miejsc, gdzie można uzyskać pomoc.
- Biorąc pod uwagę rozwój mediów elektronicznych i związanych z tym zagrożeń, zasadne jest zwiększanie aktywności w działalności szkół w zakresie przeciwdziałania

tym zagrożeniom, np. poprzez zajęcia profilaktyczne omawiające problem cyberprzemocy.

- Działania edukacyjne zwiększające kompetencje informacyjno-medialne i ogólną świadomość problematyki zagrożeń cyfrowych. Działania te powinny obejmować nauczycieli i uczniów, a także ich rodziców traktowanych jako zintegrowane podmioty uczestniczące w procesie wychowawczym.
- Działaniami z zakresu edukacji powinni być objęci rodzice uczniów: na temat racjonalnych sposobów użytkowania mediów cyfrowych oraz konsekwencji zachowań problemowych i zagrożeń uzależnieniami czynnościowymi.
- Popularyzowanie wiedzy nt. uzależnień behawioralnych poprzez organizowanie kampanii społecznych – zwłaszcza adresowanych do dzieci młodszych (w szkole podstawowej) i ich rodziców.
- Wymagane jest wdrożenie procedur zwiększających bezpieczeństwo cyfrowe w szkołach, ze względu na małą wiedzę uczniów w tym zakresie.

ROZDZIAŁ II – ZAŁOŻENIA I ADRESACI PROGRAMU

Niniejszy Program, zgodnie z ust. 2a, jaki został dodany do art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, opracowany został na okres 4 lat. Program zawiera zadania, które będą realizowane z uwzględnieniem aktualnych potrzeb lokalnych (wynikających z przeprowadzonej diagnozy) oraz wykorzystaniem istniejących zasobów instytucjonalnych i osobowych służących rozwiązywaniu problemów wynikających z uzależnień.

Adresatami Programu są mieszkańcy Gminy Mińsk Mazowiecki, w szczególności:

- osoby uzależnione (przede wszystkim od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, ale również borykające się z innymi typami uzależnień);
- członkowie rodzin z problemem alkoholowym i innymi uzależnieniami, w tym osoby współuzależnione;
- dzieci i młodzież szkolna, w tym ze środowisk zagrożonych i z problemami wynikającymi z uzależnień;
- najbliższe otoczenie osób uzależnionych
- osoby uzależnione behawioralnie.

ROZDZIAŁ III – REALIZATORZY PROGRAMU (POSIADANE ZASOBY)

Jak zostało to już wskazane, realizatorem niniejszego Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Jednakże, aby zapobiegać negatywnym zjawiskom społecznym, należy włączyć do współpracy/współrealizacji Programu następujące podmioty:

1. Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
2. Gminny Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych na terenie Gminy Mińsk Mazowiecki,
3. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
4. Jednostki oświatowe – Szkoły Podstawowe.
5. Biblioteka Publiczna z siedzibą w Stojadłach
6. Pozostałe podmioty i jednostki, funkcjonujące w zakresie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej oraz świadczeń zdrowotnych, które swoimi działaniami mogą wesprzeć ww. jednostki, w szczególności:
 - Policja – Komenda Powiatowa Policji w Mińsku Mazowieckim,
 - Jednostki służby zdrowia;
 - Sąd Rejonowy w Mińsku Mazowieckim,
 - Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim.

ROZDZIAŁ IV – CELE PROGRAMU

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi, Gminny Program „*stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia*”. Opracowane Cele niniejszego Programu, jak również Zadania (określone w następnym Rozdziale), są zatem zgodne z Narodowym Programem Zdrowia 2021-2025, jak również Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mińsk Mazowiecki na lata 2022-2027.

Działania podejmowane w ramach Gminnego Programu mają na celu m.in.:

1. Rozpoznawanie specyfiki problemów uzależnień na terenie Gminy Mińsk Mazowiecki oraz potrzeb lokalnego środowiska w zakresie pomocy w ich rozwiązywaniu;
2. Zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin;
3. Zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów uzależnień i zapobieganie powstawaniu nowych;
4. Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych dotyczących szkód wynikających z nadużywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez dorosłych oraz dzieci i młodzież, jak również odnośnie uzależnień behawioralnych;
5. Upowszechnianie informacji o formach poszukiwania pomocy oraz instytucjach świadczących pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom;
6. Upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie, w szczególności w rodzinie z problemem alkoholowym;
7. Promocję zdrowego stylu życia i zachęcanie do różnorodnych form aktywności mieszkańców gminy (bez środków uzależniających);
8. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców;
9. Podnoszenie poziomu wiedzy i kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Prowadzenie tych działań będzie realizowane poprzez poniższe zadania z wykorzystaniem zasobów instytucjonalnych i wybranych inicjatyw lokalnych, w następujących obszarach:

- Profilaktyki uniwersalnej – adresowanej do wszystkich mieszkańców Gminy Mińsk Mazowiecki i jej celem jest ograniczenie wystąpienia uzależnień bez względu na poziom ryzyka grupy docelowej,
- Profilaktyki selektywnej – adresowanej do grupy o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. Celem profilaktyki selektywnej jest oddziaływanie bezpośrednio na zidentyfikowane czynniki ryzyka aby osłabić ich wagę,
- Profilaktyki wskazującej – adresowanej do grup lub osób, u których rozpoznano pierwsze objawy zaburzeń lub wczesne objawy angażowania się w dane zachowania uważane za problemowe,
- Terapii i rehabilitacji – obejmującej osoby wymagające specjalistycznej pomocy w związku z uzależnieniem.

Cel programu będzie realizowany przez:

- Wspieranie działań mających na celu motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego oraz wspierania procesu wychodzenia z uzależnień, udzielanie wsparcia psychologicznego, społecznego, terapeutycznego,
- Wspieranie działań edukacyjnych i informacyjnych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, przemocy i uzależnień behawioralnych,
- Promowanie abstynencji i postaw trzeźwości jako stylu życia bez używania alkoholu oraz wspieranie działań ograniczających dostępność do alkoholu,
- Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącą rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii, uzależnień behawioralnych. Współpracę z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki i rehabilitacji uzależnień.

Wskazane powyżej cele, należy określić jako Cele Strategiczne Gminnego Programu.

ROZDZIAŁ V – ZADANIA PROGRAMU I SPOSOBY ICH REALIZACJI.

Zadanie 1

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i ich rodzin.

1. Prowadzenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla osób uzależnionych, członków rodzin z problemem alkoholowym i narkotykowym, uzależnieniami behawioralnymi, w tym problemem przemocy (zatrudnienie specjalistów, utrzymanie punktu) – kontynuacja działania.
2. Upowszechnianie informacji o placówkach leczenia odwykowego.
3. Prowadzenie rozmów przez członków GKRPA, motywujących do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego.
4. Przyjmowanie wniosków w sprawie leczenia odwykowego osób nadużywających alkoholu, rozpatrywanie zgłoszeń i pism z Policji, GOPS i innych instytucji, uzasadniających wszczęcie postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.
5. Wspieranie placówek leczenia uzależnień od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych w celu zapewnienia kompleksowej opieki terapeutycznej w zakresie podstawowego programu leczenia uzależnień.
6. Finansowanie kosztów sporządzenia opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
7. Współudział w organizowaniu lokalnych narad i konferencji przy udziale Policji, dyrektorów szkół, GOPS w zakresie diagnozowania i wdrażania systemu pomocy rodzinom z problemami alkoholowymi.
8. Współpraca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z dyrektorami szkół, przedszkoli i Policją w rozpoznawaniu zjawisk patologicznych wśród młodzieży szkolnej pod kątem ujawniania zagrożeń spowodowanych nadużywaniem napojów alkoholowych, narkotyków, dopalaczy, innych środków uzależniających i uzależnień behawioralnych.
9. Udzielanie osobom zainteresowanym i ich rodzinom aktualnych informacji na temat

dostępnych placówek pomocy oraz instytucji, które są włączone w systemowe wspieranie rodzin uwikłanych w problemy alkoholowe. Informowanie mieszkańców Gminy o możliwości skorzystania z wsparcia dla osób uzależnionych jak i współuzależnionych członków rodziny poprzez informacje na stronie internetowej Gminy Mińsk Mazowiecki, tablicy informacyjnej i prasie gminnej.

Zadanie 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Umożliwianie ofiarom przemocy w rodzinie korzystania ze specjalistycznej pomocy np. psychologicznej, prawnej, zdrowotnej.
2. Dofinansowanie działalności specjalistycznych miejsc pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie, w szczególności pomoc dzieciom pokrzywdzonym (grupy wsparcia, pomoc psychologa, itp.).
3. Uruchamianie procedury Niebieskiej Karty w przypadku wystąpienia przemocy w rodzinie.
4. Kierowanie osób nadużywających alkoholu, o których mowa w art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, na badanie biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia oraz finansowanie kosztów tych badań.
5. Kierowanie do sądu wniosku o wszczęcie postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu oraz finansowanie kosztów postępowań sądowych.
6. Upowszechnianie informacji dotyczących uzależnień, w szczególności alkoholizmu, narkomanii oraz zjawiska przemocy w rodzinie (poprzez zakup i dystrybucję przewodników, ulotek, plakatów, broszur, czasopism, książek, kampanii lokalnych, gadżetów itp.).
7. Finansowanie szkoleń, kursów, warsztatów specjalistycznych, itp. dla członków GKRPA, członków ZI ds. przemocy w rodzinie, pracowników ośrodka pomocy społecznej, nauczycieli z zakresu profilaktyki problemowej i przeciwdziałania przemocy.

8. Współpraca z dyrektorami szkół, pedagogami szkolnymi, nauczycielami i wychowawcami w zakresie zapotrzebowania na działania profilaktyczne w szkołach.

Zadanie 3

**Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej
w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii,
jak również przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym,
w szczególności dla dzieci i młodzieży.**

1. Inicjowanie i dofinansowanie profesjonalnych, autorskich programów profilaktycznych, warsztatów profilaktycznych i terapeutyczno-wychowawczych, przeznaczonych dla dzieci, młodzieży, nauczycieli i rodziców.
2. Dofinansowanie programów profilaktycznych rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.
3. Wspieranie sportowych zajęć pozalekcyjnych jako integralnej części strategii Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego i jedną z alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez uczniów.
4. Dofinansowanie zakupów materiałów dydaktycznych i pomocniczych dla nauczycieli prowadzących pracę profilaktyczną.
5. Dofinansowanie zajęć profilaktycznych prowadzonych na terenie gminy przez specjalistów bądź zespoły terapeutyczne dla społeczności lokalnej.
6. Zakup specjalistycznej literatury, materiałów edukacyjnych z przeznaczeniem dla uczniów, nauczycieli, rodziców celem popularyzacji wiedzy na temat uzależnień i wynikających z nich zagrożeń (prelekcje, spektakle teatralne, książki, filmy edukacyjne, ulotki, plakaty itp.). Rekomendowane przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.
7. Udział w ogólnopolskich kampaniach i akcjach informacyjno-profilaktycznych, w tym zakup niezbędnych ulotek, broszur, plakatów, gadżetów oraz ich dystrybucji.
8. Dofinansowanie profilaktycznych zajęć, spotkań integrujących społeczność lokalną, promujących zdrowy styl życia i ograniczających spożywanie alkoholu.

9. Wspieranie konkursów mających podłoże profilaktyczne i promujących zdrowy styl życia.
10. Organizacja wypoczynku dzieci i młodzieży na obozach, biwakach, wycieczkach, koloniach, półkoloniach, feriach, z rodzin z problemem alkoholowym, rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, rodzin nie radzących sobie wychowawczo, rodzin gdzie występuje przemoc domowa, uzależnienia behawioralne czy inne zachowania ryzykowne, których program obejmuje zajęcia z elementami profilaktycznymi, socjoterapeutycznymi z uwzględnieniem profilaktyki uniwersalnej zgodnie z wytycznymi NPZ.
11. Diagnozowanie i monitorowanie problemów społecznych, w tym uzależnień i przemocy na terenie Gminy.
12. Organizowanie i finansowanie szkoleń, kursów, warsztatów, wykładów i innych form doszkalania i podnoszenia kwalifikacji, adresowanych w szczególności do osób działających w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przemocy, uzależnień behawioralnych lub innych zachowań ryzykownych.
13. Integracje lokalnego społeczeństwa, rodzin w których występuje problem alkoholowy, problem uzależnień behawioralnych lub innych zachowań ryzykownych.
14. Współpraca ze szkołami w zakresie pomocy psychospołecznej dla uczniów z rodzin z problemem alkoholowym, uzależnień behawioralnych lub innych zachowań ryzykownych – pomoc dla uczniów, rodziców, a także nauczycieli.

Zadanie 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień.

1. Wspieranie działań profilaktycznych podejmowanych przez inne instytucje, organizacje pozarządowe, kościoły i osoby fizyczne działające na rzecz osób i rodzin z problemem uzależnień.
2. Współdziałanie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania problemów Alkoholowych z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie rozwiązywania problemów w rodzinach dotkniętych problemem alkoholowym.

3. Wspomaganie inicjatyw społecznych na terenie gminy realizujących program wychowawczo profilaktyczny i promujących postawy oraz zachowania społecznie akceptowane.
4. Kontynuowanie współpracy z Policją w zakresie kontroli przestrzegania zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przez placówki korzystające z zezwoleń na handel napojami alkoholowymi na terenie gminy.
5. Współpraca z Policją w zakresie zapobiegania patologiom społecznym związanym z nadużywaniem alkoholu, narkotyków oraz przeprowadzanie spotkań profilaktycznych z dziećmi, młodzieżą.
6. Współpraca z jednostkami Ochotniczych Straży Pożarnych w zakresie wsparcia finansowego m.in Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych realizujących w programie szkoleniowym elementy profilaktyki trzeźwości i wiedzy z dziedziny pomocy osobom będącym w stanie zagrożenia życia lub zdrowia.
7. Udzielanie wsparcia materialnego i edukacyjnego dla inicjatyw podejmowanych przez podmioty zajmujące się statutowo profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień.
8. Współdziałanie z kuratorami sądowymi, asystentami rodzin, pracownikami socjalnymi wykonującymi nadzór nad osobami poddanymi leczeniu odwykowemu.
9. Wspieranie wszelkich inicjatyw społecznych w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.

Zadanie 5

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Organizowanie i finansowanie szkoleń dla sprzedawców i właścicieli sklepów handlujących napojami alkoholowymi.
2. Przeprowadzanie kontroli przestrzegania zasad określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w podmiotach prowadzących sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu

i poza miejscem sprzedaży.

3. Współpraca z organami i instytucjami w przypadku naruszenia ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
4. Występowanie w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach sądowych związanych z nieprzestrzeganiem ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
5. Zakup i dystrybucja materiałów edukacyjno-informacyjnych na temat zagadnienia odpowiedzialności społecznej związanej z tematem sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym.

ROZDZIAŁ VI – FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie będą środki finansowe budżetu Gminy Mińsk Mazowiecki stanowiące dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wniesione przez podmioty gospodarcze zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Dochody te stanowią dochód gminy, który w całości jest przeznaczany na realizację programu.

Dodatkowym źródłem dofinansowania są środki, pozyskiwane z tzw. „opłat za małpki” na przeciwdziałanie negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

ROZDZIAŁ VII –GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W MIŃSKU MAZOWIECKIM

Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy, związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przemocy domowej i innych uzależnień.
2. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
3. Przeprowadzanie rozmów motywacyjno-interwencyjnych z osobami mającymi problem alkoholowy i ich bliskimi.
4. Kierowanie osób nadużywających alkohol, na specjalistyczne badania wykonywane przez lekarzy biegłych.
5. Współdziałanie z organami samorządu i organizacjami pozarządowymi w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi oraz przemocy w rodzinie.
6. Kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych, na podstawie upoważnienia wystawionego przez wójta, o którym mowa w art. 18 ust. 1 i 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
7. Dokonywanie oględzin punktów sprzedaży alkoholu celem wydania opinii poprzedzających podjęcie decyzji o wydaniu zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.
8. Wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Gminy w Mińsku Mazowieckim poprzedzających wydawanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.
9. Współpraca z Policją w celu diagnozowania oraz zapobiegania zjawiskom patologii i przemocy w rodzinie.
10. Udział w szkoleniach, jak również udział w pracach zespołów dedykowanych do opracowania Diagnozy rozwiązywania problemów społecznych.

Zasady wynagradzania Członków Komisji

1. Osobom powołanym w skład GKRPA w Mińsku Mazowiecki przysługuje wynagrodzenie za pracę w Komisji. Do podstawowych obowiązków wszystkich członków Komisji należy m.in. udział w posiedzeniach Komisji, prowadzenie rozmów motywujących z osobami kierowanymi do Komisji, przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, opiniowanie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Gminy.
2. Ustala się członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynagrodzenie liczone procentowo od przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w kwartale, w którym pracowała Komisja, ogłoszonego w Monitorze Polskim w Komunikacie Prezesa GUS, ustalonego na podstawie art. 20 pkt. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w wysokości:
 - 10% - tego wynagrodzenia dla Przewodniczącego Komisji
 - 7% - tego wynagrodzenia dla Członków Komisji.
3. Wynagrodzenie, o którym mowa w pkt 2, przysługuje za udokumentowany podpisem na liście obecności udział w posiedzeniu Komisji. Zatwierdzona przez Przewodniczącego Komisji (a w przypadku jego nieobecności – przez wyznaczoną osobę zastępującą), lista obecności stanowi załącznik do protokołu z posiedzenia Komisji.
4. Członkom Komisji przysługuje również zwrot kosztów podróży wynikających z realizacji zadań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi m.in. wyjazdy na szkolenia, narady, konferencje, według zasad obowiązujących przy rozliczeniach podróży służbowych pracowników na terenie kraju.
5. Wynagrodzenie wypłacane jest w terminie do 30-go dnia miesiąca, następującego po upływie miesiąca, w którym zaistniało prawo do wynagrodzenia. Wypłata następuje na rachunek bankowy, wskazany przez Członka Komisji.

ROZDZIAŁ VIII – POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Program obejmuje zadania do realizacji od dnia 01.04.2022 r. do dnia 31.12.2025 r.
2. Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu są środki finansowe z budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
3. Działalność GKRPA jest finansowana w ramach realizacji Gminnego Programu.
4. Nadzór nad realizacją Programu sprawuje Wójt Gminy Mińsk Mazowiecki.
5. Wójt Gminy Mińsk Mazowiecki sporządza corocznie raport z wykonania i efektów realizacji Gminnego Programu za dany rok. Raport ten Wójt przedkłada Radzie Gminy w terminie do 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.
6. Wójt Gminy Mińsk Mazowiecki sporządza, na podstawie ankiety opracowanej przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, informację z realizacji działań podejmowanych w danym roku, które wynikają z Gminnego Programu, i przesyła ją do tegoż Centrum w terminie do dnia 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.
7. Przy realizacji programu należy współpracować ze wszystkimi instytucjami i organizacjami statutowo zobowiązanymi do rozwiązywania problemów alkoholowych, problemu narkomanii, a także innych uzależnień (zwłaszcza behawioralnych).